ANUL I. — Nr. 31. 5 NOEMBRIE 1931.

reportaj

CURSA

— „Dar, domnule nu înţelegi? Pentru Dumnezeu, priveşte!"

Reginald Lee, vice-consul englez la Marsilia, era prea gentleman, spre a respinge o rugăminte, în aparenţă atât de inocentă, chiar dacă femeea care o făcea, era suspectă.

Aceasta scoase o pudrieră asupra căreia Reginald aruncă o privire şi căzu apoi fără cunoştinţă.

Această scenă a avut loc într'o seară, pe când Mr. Lee mergea grăbit către docuri, spre a stabili unde anume se adăpostise un vas, având la bord o imensă încărcătură de cocaină, care pornise din Germania, cu destinaţia Japonia. Lee, pe lâgă funcţiunea sa oficială de vice-consul, era unul din cei mai activi membri ai serviciului secret de combatere a traficanţilor de stupefiante, cari au format o vastă organizaţie întinzându-şi tentaculele asupra întregii lumi.

Fiecare din aceste organizaţiuni, îşi are spionii ei. Comunicate şi versiuni se succedau dela o vreme, anunţând că un mare transport de „zăpadă" se pregătia în Germania, spre a fi trimis în Japonia. Imensa asociaţie a traficanţilor de stupefiante obicinuise o mare parte din locui-

St.: *Viola Leclerc, care l-a momit pe Lee;* dr.: *Cum a fost atacat vice-consulul englez.*

torii acestei ţări, cu consumul cocainei. Dar dela o vreme guvernul Mikado-ului se sesizase de pericolul situaţiei, şi luase măsuri energice, ajungând să reducă contrabanda până într'atât, încât 90% din consumatorii japonezi n'au mai putut obţine drogul în cantităţile necesare spre a-şi menţine nervii într'o stare de relativ echilibru.

Iată însă că situaţia sindicatului japonez deveni la un moment dat extrem de precară: Consumatorii ameninţau cu denunţarea, în cazul când nu li se furniza în cantităţi suficiete, drogurile cu care fuseseră obicinuiţi.

Inaintea acestei perspective, sindicatul hotărî să organizeze un mare transport, cu care să-şi aprovizioneze clienţii pe timp de câteva luni, până când avea să găsească mijloacele unei furnizări regulate pentru viitor.

Riscul, în contrabanda de stupefiante, e mai mare decât în orice altă întreprindere şi cum valoarea transporturilor atinge în genere cifre de milioane, contrabandiştii împart ,bacşişuri" grandioase.

Astfel Jibu Kitade, şeful sindicatului japonez trimise mari sume de bani, cu instrucţiile de a se arunca praf de aur în ochii autorităţilor.

Ordinele fură executate cu atâta dibăcie, încât marfa interzisă fu strânsă într'un răstimp relativ scurt şi încărcată la bordul unui vas cu destinaţia Orientului. Dar spionii asociaţiei adverse erau şi ei la curent cu fiecare mişcare şi puţin după pornirea vaporului, o telegramă cifrată intra în mâinile unui personaj extrem de important că trăia retras la Geneva şi care retransmise lui Lee, tot printr'o telegramă cifrată, ştirea că marele transport pe care-l urmăriau, se afla pe bordul unui anumit vas, care avea să ia mai apoi de formă, o inocentă încărcătură la Marsilia.

Vice-consulul descifră singur telegrama, ferindu-se s'o mai arate cuiva, întrucât bănuia că cercul contrabandiştilor de droguri îşi avea spioni până şi în biroul său. Hotărî astfel, să aştepte sosirea vasului şi să-şi cheme asistenţii şi poliţia într'ajutor, numai când adversarul n'avea să mai poată da înapoi. Acea telegramă însă cuprindea un singur cuvânt necifrat: numele steamer-ului. Spionul din biroul lui Lee îl văzu şi asta fu destul.

Avu loc o scurtă consfătuire între cei câţiva agenţi ai asociaţiei, cari veniseră la Marsilia spre a supraveghia operaţiunile şi ajunseră la hotărîrea de a suprima pe Lee, care de-altfel, de mult le stătea ca un spin în ochi.

La orele şase şi jumătate Lee îşi părăsi biroul, îndreptându-se spre docuri. Nu îndrăsnia să însărcineze pe nimeni cu supravegherea locului căci fiecare din cei ce-l înconjurau putea vorbi, sau mai rău, putea fi vre-un spion.

Vice-consulul străbătu străzile din centru oraşului, ajungând în cartierele infecte ale periferiei...

Indivizi suspecţi îl urmăriau cu paşi de pisică.. Un taxi trecu pe lângă el, coti pe după colţ de stradă şi se opri: o femee elegantă şi tânără coborî, înaintând cu paşi mărunţi şi iuţi, spre englezul care-şi continua drumul grăbit. Privindu-l drept în ochi, i se adresă într'o englezească stricată, invitându-l cu un gest să intre în casa de peste drum. Lee, bănuind o cursă, refuză cu o mişcare a capului şi dădu să-şi urmeze calea. Cursa aceasta nu era însă aşa uşor de ocolit. Femeea se luă după el şi-i puse o mână pe braţ, una din acele frumoase mâini în care au încăput mari sume de bani, fără să fi muncit vreodată.

— „Nu înţelegi, domnule? Te rog, uită-te!" zise ea ridicându-i în dreptul ochilor o pudrieră de aur.

Cererea era ciudată, dar părea inofensivă. Astfel, vice-consulul îşi plecă capul asupra cutiei. In clipa aceea, femeea apăsă pe un resort, capacul cutiuţei sări, lăsând să-i răbufnească în obraz un mic nour de gaz narcotic. Ameţit, englezul căzu în braţele a doi bărbaţi, cari pândiseră scena la câţiva paşi de ei. In acest moment uşa casei unde fusese invitat de femee se deschise şi alţi indivizi săriră în ajutorul celor doi, spre a duce pe sus victima, care deabia se mai sbătea. Martorii acestei scene ar fi putut-o lua drept acţiunea unor miloşi samariteni.

Ajunşi în casă, duşmanii lui Lee se grăbiră să-i inspecteze buzunarele, în care găsiră telegrama cifrată şi traducerea ei. Soarta lui fu în acea clipă pecetluită.

Să-l ţină sechestrat până când greoiul vas avea să-şi reia drumul, ar fi însemnat să-şi asume o sumedenie de inconveniente. Asasinatul oferia o soluţie mult mai lesnicioasă şi apoi individul era şi aşa destul de supărător.

Astfel, îl despuiară de haine terminară opera gazului, cu ajutorul unui cuţit şi adăpostiţi de umbrele nopţii, îl aruncară în primul canal ce le ieşi în cale.

Vasul cu droguri ieşia nesupărat din port, tocmai când întreaga Marsilie se întreba ce devenise Lee. Asociaţia traficanţilor de stupefiante îşi dovedi iarăş dibăcia, răspândind asupra acestei misterioase dispariţii svonuri cu aparenţe de plauzibil şi anume că, aflându-se la un moment dat în încurcături de ordin financiar, Lee fugise în vre-o altă ţară, sau că se sinucisese. Superiorii lui Lee refuzară însă să le creadă. Ei bănuiră adevărul şi telegrafiară agenţilor lor din Japonia. Vasul ajunse cu bine la Yokohama unde sindicatul se pregătia să ia în primire preţioasa încărcătură. Autorităţile japoneze părură de astă dată neobicinuit de oarbe şi de neglijente. Fără cel mai mic incident, încărcătura fu scoasă de pe vas şi depozitată într'una din magazile sindicatului. Şi tocmai când Kitade îşi felicita locotenenţii, pentru dibăcia cu care duseseră la capăt această mare afacere, casa fu înconjurată iar poliţiştii japonezi năvăliră pe uşi. Intregul transport fu confiscat şi marea majoritate a membrilor sunt acum în închisoare, aşteptând judecata. Speranţele de a scăpa condamnării sunt atât de slabe, încât Kitade a mers cu mărturisirile, până la a desvălui şi asasinarea lui Lee la Marsilia, în speranţa de a-şi uşura întrucâtva situaţia.

TIPENIE de om pe străzi. Sus stelele străjuesc răscolitor de aprins şi'n respiraţiile încărcate de calm, e acea vrajă sănătoasă şi aţâţătoare în acelaş timp, care-ţi dă precizie în paşi şi siguranţă în priviri. Dar farmecul este cotropit încetul cu încetul de aripa spaimei. Din întunericul fiecărui gang sau colţ dosnic de uliţă, aştepţi să răsară individul care va deveni cât ai clipi noul proprietar al paltonului şi a ce posezi mai de preţ asupra ta. De departe scrutezi cu privirile întretăerile importante de străzi, dar guardul public rămâne personagiu de poveste. Numai focuri repetate de armă l-ar mai putea isgoni din vreun cotlon cald şi ispititor. Doar hăt în sus, departe, pe drumul Colentinei, prin preajma fabricei Asan, am întâlnit doi sergenţi. Unul din ei era tare dornic de a-mi lua la moment obicinuitul interogatoriu poliţienesc. I-am tăiat avântul de la prima întrebare, care a sunat ca un fel de scotoceală grosolană.

— „De unde eşti d-ta?"

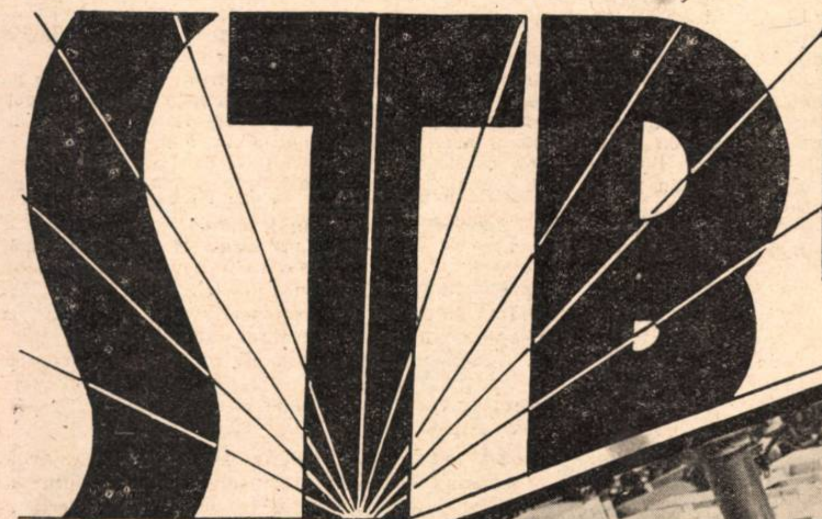
Stelele începuseră să pălească. Mărturia apropierii zorilor atenua din bănuiala unei infracţiuni.

Prin funduri de curţi, luminiţe palide prindeau viaţa statornică vestind trezirea fiinţelor care se pregătesc să-şi înceapă trudnica muncă. Un grup grăbit de oameni m'a prins din urmă.

Erau încasatorii şi vatmanii dela tramvaie, ale căror vagoane trebue să fie pornite în şir nesfârşit din depou între orele cinci şi cinci şi jumătate, îndreptându-se fiecare spre linia respectivă. Oamenii vorbesc de grijile lor, de iarna care a şi bătut la uşă şi de rigorile tot mai acentuate din zi în zi. Unul din ei, cu şapca prea mică pe cap, chip de om oropsit, încărcat de nevoi, tună şi fulgeră contra controlorilor.

— Ce-şi zic ei, fraţilor — vorbeşte el — tot ne scoate societatea pe nas că ne ţine de pomană — hai să tăbărâm pe capul ăstora mai mici, încărcându-i de amenzi. Să ne iasă lefurile din spinarea lor. Şi de dimineaţă până seara, domnii controlori nu fac decât rapoarte pentru amenzi. Amendă că te-ai dus să-ţi iei un sfert de pâine, amendă că te-ai repezit la vreo cişmea să-ţi potoleşti setea, amendă pentru orişice mişcare..."

Pe drumeagul care duce spre depou, revolta i s'a potolit ca prin farmec. Dealtminteri mănunchiul celor câtiva oameni s'a şi contopit într'un bogat furnicar, — care ai impresia că izvorăşte de pretutindeni, de cum intri în interiorul uriaşei curţi, brăzdată cu paralelele lucitoare ale şinelor. Priveliştea e într'adevăr interesantă. Lin izvorăsc şirurile bogate de tramvaie din cele patru depouri şi o alergătură şi o febrilitate rodnică şi plăcută în acelaş timp. Glumele uşoare se întretae la fiecare pas, gonind frigul şi sâcâiala sculării cu noaptea'n cap.

— „Ce număr de vagon ai, Purcel?"

— „Optzeci".

— „Purcel?... îl tai de Crăciun?" le strigă din treacăt un al treilea, făcând haz de porecla sau de numele care nu-i mai sunase se vede la ureche până atunci. O femee blondă, firavă, a trecut în grabă cu geanta de piele, legată cu curele într'o parte a corpului şi şi-a prins din goană vagonul. In atitudinea ei e multă seriozitate, altminteri nici nu s'ar putea împăca cu atribuţia pe care o are. Opt ceasuri de muncă, plus orele suplimentare, în care timp să stai veşnic în picioare, cu atenţia încordată, ca nici un călător să nu se strecoare fără bilet. Pe anotimp bun treaba mai merge, dar ce povară trebue să-i fie slujba pe ploi şi pe viscole, când ferestrele vagoanelor se acoperă de groasa pojghiţă a florilor de ghiaţă, iar pardoseala se îmbibă cu apă şi noroi! Dar peste toate neplăcerile vine oglinda clară a realităţii, în care privind, socoteşti privilegiat pe cel căruia i se dă prilejul să-şi câştige existenţa muncind. Anunţul cu litere mari dela intrare spune răspicat, că societatea nu are nevoe de nici un fel de lucrători, sau femei curăţitoare de vagoane.

Ilustraţiile din această pagină reprezintă două aspecte ale S. T. B-ului.

Sus: *Un watman conducându-şi vagonul, pe timp de ceaţă.*

Jos: *O ciocnire între două tramwaye, care n'a avut ca urmări decât panica şi vreo câteva geamuri sparte.*

Tot lângă intrare se află sala de aşteptare, încăpere mare, curată, luminoasă, în care câteva sute de salariaţi ai societăţii tramvaielor, se pot odihni în voe, până când le vine rândul să-şi ia serviciul în primire.

Aci, în jurul mesei din mijlocul camerei, parte din oameni îşi iau porţia de mâncare obicinuită în fiecare dimineaţă sau îşi trec în revistă conţinutul pachetelor cu bilete. Vorbesc cu toţii deavalma, se tachinează, întind svonul celor aflate.

— „Am auzit că boerii au hotărât să ne facă uniforme franceze, ca la Paris".

— Te pomeneşti că ne cere atunci să vorbim şi franţuzeşte, îi replică un altul, râzând singur de cele spuse.

Un altul a primit o telegramă, prin care i se anunţă nunta sorei lui. Povesteşte cu un soi de mândrie, convorbirea lui cu d. şef, căruia i-a comunicat vesel invitaţia.

— „Ce-i mă, vrei concediu, ca să te duci să joci la nunta soră-ti?"

— „Da, domnule şef".

Dar cum credeţi că a fost rostit acest *da?* Cu o pudicitate şi o preponderenţă în acelaş timp asupra celorlalţi, ale căror familii nu-şi permit să le transmită dela celălalt capăt al ţării, chemări pentru un eveniment vesel prin alfabetul lui Morse. El îşi compune în faţa tuturora itinerariul din care nu poate exclusă şi o plimbare cu maşina. Treptat, treptat, sala se goleşte şi când ultimele tramvaie pornesc în spre oraş, pe uşa larg deschisă apare bătrânul servitor înarmat cu găleata rablagită, încărcată cu apă şi o mătură murdară. El împinge uşurel numai un canat al ferestrei, aerul în cantitate mai mare i-ar fi poate dăunător vârstei lui înaintate, şi apoi începe domol, pe deasupra, măturătura pardoselii cimentate. După curăţirea unei mici porţiuni, zăreşte masa plină de firimituri şi mai mult în silă, trece cu mătura şi pe deasupra ei, după ce a avut grijă s'o scuture de câteva ori în aer.

Am sărit în ultimul tramvai care pornise spre centru. Intr'un colţ, taxatorul frunzăria cu privirile avide într'un caet presărat cu un scris mărunt şi încâlcit.

— „Teaxa..." mormăi el cu gândurile aiurea.

L-am întrebat ce citeşte cu atâta râvnă. Tânărul urma o şcoală de electricieni prin corespondenţă.

Orele de zi care au urmat, le-am întrebuinţat în parte în plimbări în lungul şi'n latul oraşului cu acest puţin costisitor vehicul. Tipuri de slujbaşi ai S. T. B-eului, tipuri demne de a fi scoase în vileag, eşiau la fiecare pas. De pildă, la bariera Obor, curăţitoarea de vagoane a intrat buzna peste călători şi a început să dea cu mătura, răscolind urmele strănuturilor şi ale salivei asvârlite pe podele, de către impurii călători. Toate protestările de a-i tempera zelul de muncă, au fost zadarnice.

— „Credeţi dv. că mie îmi face plăcere să dau, câtă-i ziulica de mare cu condeiul? Din partea mea aş lăsa tramvaiul să se ducă dracului, murdar până'n gât...."

Vulgaritatea femeii de serviciu a fost răsplătită din plin, puţin mai în sus, de buna creştere a unui domn controlor.

Cum atingea biletul unui călător, ciupindu-l puţin la un capăt, mulţumia curtenitor, înclinându-şi capul, şi scoţând dintre buzele ţuguiate, un delicat „mersi".

Timp de două, trei minute, prin aerul îmbâcsit, flutura şiragul strâns al câtorva duzini burleşti de mulţumiri.

Dar pentru o pană pornită să înregistreze clipe vesele, nici călătorul nu este adese ori „basma curată".

Lăsăm la o parte femei de genul Elenei Paraschivescu, urcate în tramvai cu hârtia de o mie de lei neschimbată, pentruca domni gentili din preajmă, să se ofere a achita mica taxă, cât şi al domnilor cari pronunţă aspru *„abonament"*, până când ulciorul care a mers de prea multe ori la apă se sparge în plin spectacol şi ajungem la vechile mostre de cazarmagii, vestiţii plutonieri, cari întorc spatele şi zâmbesc impertinent, când taxatorul le aminteşte de bilet.

Un dialog hazliu prinde ţepi, ia naştere pe dată, şi'n ochii gradatului revoluţionar, citeşti atunci tot dispreţul ce-l poartă insignifianţilor civili.

Dar aceste din urmă sunt cazuri tot mai rare. Vremurile noi înăbuşă cu brutalitate poezia distractivilor „Moş Teacă".

MARGARETA NICOLAU

Anchetele noastre în industria românească

Inainte de război, industria bateriilor era foarte redusă, fabricaţia internaţională servind doar pentru alimentarea telefoanelor, soneriilor, etc. şi ici-colo, în statele mai înaintate, pentru lămpi de buzunar.

Odată cu marele război însă, necesitatea bateriilor de toate categoriile a luat formă vitală, mai ales pentru întreţinerea liniilor telefonice ale fronturilor şi pentru lămpile electrice de buzunar.

Odată cu trecerea radiofoniei internaţionale în domeniul public s'a pus marea chestiune a fabricaţiunii bateriilor anodice, care asigură recepţii radiofonice cu maximum de calitate.

Dar nu toate statele se bucurau de favoarea de a avea o industrie de baterii electrice. Ştiut este că pentru a da un randament maxim, bateriile trebuesc să fie neapărat proaspete, ori transportul din ţări străine cu staţionări în lăzi şi vagoane, neadaptate, prin trecere apoi pe la vămi şi magazine până la consumatori, alterează calitatea bateriei care ajunge la acesta din urmă, descărcată, provocând uneori şi deranjamente, prin nestabilitatea tensiunii — cauzate de alterare — aparatelor la care sunt utilizate.

Dela fabricaţiunea cu mâna a elementelor, s'a trecut treptat la maşinism, care reprezintă un real progres în fabricaţiune, din două puncte de vedere: rapiditatea confecţionării şi depolarizarea automată — şi deci întotdeauna exactă—a elementelor componente, mai ales la bateriile anodice.

Depolarizarea după vechiul sistem de fabricaţiune, se făcea în 30% din cazuri greşit şi cum la bateriile toate elementele trebuesc să fie egale din toate punctele de vedere, perturbările aveau o logică fondată.

In orice caz, diferenţa de fabricaţiune între mână şi maşină este enormă.

să întreacă chiar, multe fabrici similare din străinătate, cu reclamă internaţională.

Voiţi o dovadă a acestui formidabil succes ? Ei bine, „Dura" a stabilit în 1930 temporar, o producţie zilnică de 20.000 de baterii, putând confecţiona şi 25.000 de bucăţi de calitate excepţională pe zi.

Una din sălile de fabricaţiune ale soc. an. „Dura".

România n'a avut însă de suferit — recte consumatorii bateriilor de orice fel — deoarece la Timişoara s'a fondat în anul 1920, fabrica „Dura" S. A. care a rezolvat chestiunea consumului de baterii **proaspete**.

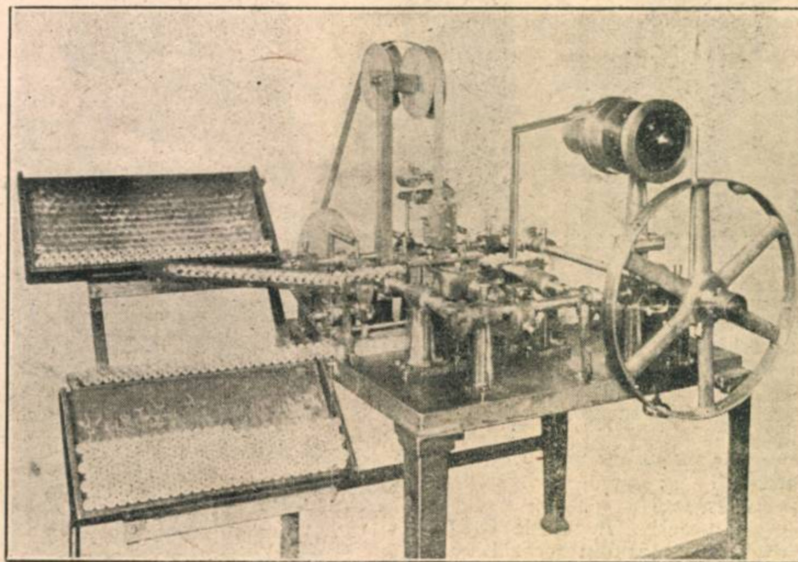
In primul an de existenţă, „Dura" a confecţionat o cantitate infimă de baterii, acest articol fiind uzitat foarte puţin în ţara noastră. Printr'o propagandă grandioasă la sate şi oraşe, graţie căreia marele public s'a obişnuit cu uzitarea permanentă a acestui mijloc de iluminare, etc. fabrica a ajuns una din principalele industrii naţionale.

Am vizitat instalaţiile fabricei „Dura" dela Timişoara".

Un argument în plus, pentru valoarea acestei industrii naţionale : există azi foarte puţine fabrici pe continent care să egaleze producţia „Dura", atât calitativ cât şi cantitativ. Aceasta graţie automatelor perfecţionate de fabricaţiune. Nu mai trebue să subliniem că o a doua fabrică atât de bună nu avem în ţară.

Este adevărat însă, că şi marele public a subliniat prin preferinţa sa pentru „Dura" prosperitatea acestei industrii naţionale, mai ales după ce propaganda intensă a societăţii anonime „Dura" i-a demonstrat plastic necestitatea fabricaţiunii naţionale şi perfecte **în România**.

Astfel, produsele „Dura" stau azi printre primele producţii continentale de baterii electrice, făcând cinste ţării de fabricaţiune.

O maşină pentru fabricaţiunea bateriilor „Dura".

Direcţiunea m'a condus din laborator la ambalare şi dela maşini la expediţie, dându-mi toate explicaţiile necesare. Menţionez că fabrica „Dura" îşi confecţionează în atelierele proprii până şi lăzile şi cartoanele de ambalaj. Tot timpul aparatul fotografic al unui coleg a funcţionat. Iar constatările sunt uluitoare.

Astăzi, prin perfecţiunile cari i s'au adus şi prin utilajul technic, — maşini şi lucrători de specialitate — fabrica „Dura" a izbutit să rivalizeze şi

In acelaş timp societatea anonimă „Dura" posedă unica uzină din ţară pentru fabricaţiunea candelabrelor electrice, instalaţii cari întrece multe fabrici similare din străinătate.

Am plecat fermecat din această citadelă a muncii naţionale şi m'am întrebat curios dece o mare parte din publicul nostru cere mărfuri străine ?

RADU FULGER

Concursul nostru de perspicacitate No. 7

Problemele pe care le punem cititorilor noştri, sunt alese în aşa fel, în cât să fie nu numai atrăgătoare, dar cât mai variate cu putinţă.

Cerem de astădată cititorilor noştri să examineze cu atenţiune fotografia pe care o publicăm mai sus şi să ne indice obiectul din cele cuprinse în fotografie, care conţine grupul de litere „anţ".

Acest concurs este al 7-lea din seria de zece, pe care am început-o, cu numărul 243, al revistei noastre.

Cititorii sunt rugaţi să strângă bonurile şi să-şi însemne soluţiile, trimiţându-le toate odată, după cel de-al zecelea concurs, care va fi în numărul 253, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată", str. C. Mille 7, Buc. I, în plic închis, cu menţiunea „Pentru concursul de perspicacitate".

Lipsa unuia dintre bonuri, nu atrage după sine eliminarea, fiecare cititor participând cu atâtea şanse, câte probleme a deslegat.

Oferim premii de 10.000 de lei distribuite în felul următor:

Premiul I . . . . . 5.000.— lei
Premiul II . . . . . 2.000.— „
Premiul III . . . 1.000.— „
Premiul IV—V câte un abonament pe un an la revista „Realitatea Ilustrată".
Premiul VI—VII un abonament pe şase luni la revista „Realitatea Ilustrată".
Premiul VIII—IX—X un abonament pe trei luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Vor fi premiate soluţiile cele mai exacte, în ordine. Intre soluţii egal de bune, hotărăsc sorţii.

Concursul de perspicacitate
Cupon No. 7

Ar fi putut fi o comedie, după cum a fost o tragedie. Pe un om l-a costat rațiunea, mie mi-a provocat o rană sângerândă, iar pe un altul l-a costat libertatea. Totuși era în aceasta și un element de farsă. Dar veți judeca singuri.

Imi amintesc foarte bine data, căci era în aceeaș lună, în care Holmes refuzase o decorație, dată pentru servicii ce vor fi poate povestite într'o zi. Mă refer la asta numai în treacăt, fiindcă în situația mea de părtaș sau de confident, sunt nevoit să fiu foarte prevăzător, pentru a evita orice indiscreție. Repet totuș, că acest lucru mă pune în măsură să fixez data la sfârșitul lui Iunie, 1902, puțin timp după terminarea războiului din Africa de Sud. Holmes petrecuse câteva zile în pat, după cum îi era obiceiul din timp în timp, iar în dimineața aceea apăru cu o scrisoare în mână și cu o sclipire de veselie în ochii lui cenușii și serioși.

— Ai șansă să câștigi ceva bani, prietene Watson, zise el. „Ai auzit vreodată de numele Garrideb?

Răspunsei că nu.

— Ei bine, vezi dacă poți pune mâna pe un Garrideb — în el zace o comoară.

— Cum așa?

— Ei, e o poveste cam complicată — mai bine zis fantastică. Nu cred ca în toate cercetările noastre asupra complexității omenești, să fi dat vreodată peste un caz mai ciudat. Omul nostru trebue să vină aci pentru cercetare, așa că nu vreau să deschid chestiunea, până ce nu va fi aci. Dar, până una-alta, numele de care avem nevoe e Garrideb.

Cartea de telefon era pe masă, lângă mine; răsfoi paginile, căutând aproape fără nici-o nădejde. Dar, spre uimirea mea, găsii la locul cuvenit ciudatul nume. Scosei un strigăt de triumf.

— Am găsit, Holmes! Iată-l!

Holmes luă cartea din mâna mea.

— Garrideb N., citi el, — 136 Little Ryder Street, W. Imi pare rău că trebue să te desamăgesc, dragul meu Watson, dar acesta e însuș omul în chestie iar adresa e aceeaș din scrisoarea lui. Ne trebue un altul, ca să-l complectăm cu el".

D-na Hudson intrase cu o carte de vizită pe o tavă. O luai și o cetii.

— Dar dece să mai căutăm un altul? strigai uimit. „Iată că acesta are o inițială diferită. John Garrideb, consilier juridic, Moorville, Kansas, U. S. A.

Holmes zâmbi privind cartea de vizită.

— „Mi-e teamă că va trebui să faci o nouă sforțare, Watson", zise el. „Acest domn e deasemenea în chestie, deși desigur că nu mă așteptam să-l văd azi dimineață. E totuș în măsură să ne spună multe lucruri, de care avem nevoe".

Un moment mai târziu, vizitatorul intră în cameră. D-l John Garrideb, consilierul juridic, era un om bondoc, voinic și cu fața proaspăt rasă, caracteristică atâtor oameni de afaceri americani. Avea o înfățișare durdulie, mai de grabă copilărească, încât ai fi avut impresia unui om tânăr de tot — cu un zâmbet larg, așternut pe față. Ochii lui, totuș erau încruntați. Rare ori am putut vedea la un cap omenesc o pereche de ochi, cari să exteriorizeze o viață lăuntrică mai intensă, atât erau de strălucitori, vioi și corespunzători fiecărei schimbări de gândire. Avea accent american, dar fără exagerările acestui dialect.

— „D-l Holmes?" întrebă el, uitându-se dela unul la celălalt. „A, da! Fotografiile dv. din publicațiile ilustrate nu sunt tocmai atât de rele.

Cred că ați primit scrisoarea tizului meu, d-l Nathan Garrideb, nu-i așa?".

— „Luați loc, vă rog," zise Sherlock Holmes. „Vom avea, cred, multe de vorbit". El luă apoi scrisoarea. „Dv. sunteți, firește, d-l John Garrideb de care-i vorba în această scrisoare. Desigur că ați stat în Anglia câtva timp?"

— Cum puteți afirma așa aceva, d-le Holmes?

Mi se păru că citesc o bănuială subită în ochii lui expresivi.

— „Imbrăcămintea dv. e în întregime englezească.

D-l Garrideb se căzni să râdă.

— „Am auzit vorbindu-se de tururile dv. de forță, d-le Holmes, dar nu m'am gândit niciodată că aș putea fi vreodată obiectul lor. De unde ați dedus acest lucru?".

— Croiala hainei dv. la umeri, vârfurile ghetelor dv. — s'ar mai putea îndoi cineva?

— Bine, bine, nu-mi închipuiam sunt chiar atât de britanic. Dar afacerile m'au adus de câtva timp ac. peste Ocean, și așa se face că, după cum spuneați, îmbrăcămintea mea e aproape toată londoneză. Presupun însă, că timpul vă este prețios și ca nu ne-am dat întâlnire ca să vorbim de forma încălțămintei mele. Cum stam cu scrisoarea pe care o aveți în mână?

Holmes iritase întrucâtva pe vizitatorul nostru, al cărui chip bucălat luase o expresie foarte puțin amabilă.

— „Răbdare! Răbdare, d-le Garrideb! zise prietenul meu cu glas împăciuitor. „D-rul Watson v'ar putea spune ca aceste mici digresiuni ale mele par să fi avut deseori oarecare înrâurire asupra multor cazuri. Dar de ce n'a venit d-l Nathan Garrideb, împreună cu dv.?".

— „Pentruce v'a mai amestecat și pe dv. în această afacere?" întrebă vizitatorul nostru, într'o isbucnire bruscă de manie. „La naiba! ce legătură ați putea avea cu ea? Aci era vorba de o mică afacere particulară între doi bărbați, și unul din ei n'are de lucru și chiamă un detectiv! L'am vizitat azi dimneață și mi-a vorbit de acest renghiu pe care mi l'a jucat. Din cauza asta sunt aci. Dar nu-mi prea convine".

— „N'a făcut-o cu intenție rea, d-le Garrideb. Era un simplu zel din partea lui, pentru atingerea țelului — un țel care este, după cât înțeleg, la fel de vital pentru dv. amândoi. El știa că am multe mijloace de informare și de aceea era foarte natural să fi recurs la mine".

Chipul întunecat al vizitatorului nostru se lumină treptat.

— „Da, cam așa e," zise el. „Când l'am vizitat azi dimineață și mi-a spus că a trimis după un detectiv, am întrebat de adresa dv. și am venit drept aci. N'am nevoe de amestecul poliției într'o afacere particulară. Dar dacă dv. binevoiți să ne ajutați ca să găsim omul, n'o să regretați.

— „Bine", zise Holmes, „suntem înțeleși. Și acum, d-le, de când vă aflați aci, am fi putut mai bine asculta o povestire limpede din gura dv. Prietenul meu de față, nu cunoaște amănuntele".

D-l Garrideb îmi aruncă o privire nu tocmai prietenoasă.

— „E nevoe să știe și d-lui?" întrebă el.

— „Deobicei lucrăm împreună.

— „Bine, nu-i nici un motiv ca să ținem asta în secret. Vă voiu povesti faptele cât voiu putea mai pe scurt. Dacă ați veni din Kansas, n'aș avea nevoe să vă spun cine a fost Alexander Hamilton Garrideb. El făcu avere cu agricultura și apoi cu negoțul de cereale la Chicago, dar o cheltui cumpărând atâta întindere de pământ cât ar cuprinde toate județele voastre la un loc, pământ situat dealungul râului Arkansas, la Vest de Fort Dodge. Erau terenuri ierboase, terenuri păduroase, pământ arabil, pământ cu minerale, însfârșit toate felurile de pământ, care aduc dolari aceluia care le posedă.

„N'avea nici rude nici prieteni — sau dacă avea, n'a auzit niciodată de ei. Dar el fu apucat de un fel de mândrie pentru ciudățenia numelui său. Acest lucru ne-a apropiat. Profesam

GARRIDEB

dreptul la Topeka, când într'o zi primii vizita bătrânului om şi acesta fu peste măsură de încântat să întâlnească pe altul purtând acelaş nume ca el. Asta era slăbiciunea lui şi s'ar fi dat în vânt ca să afle dacă mai există şi alţi Garridebi pe lume. Găseşte-mi un altul!" zicea el. Ii spusei că sunt un om de afaceri şi că nu-mi pot pierde vremea răscolind lumea întru căutarea Garridebilor.

— „Ba de loc", zise el, „e tocmai ceeace vrei d-ta, dacă lucrurile vor eşi cum le-am plănuit eu".

„Crezui că glumeşte, dar era o mare doză de adevăr în spusele lui, după cum nu întârziai să descopăr.

Căci el muri după un an dela această convorbire, şi lăsă un testament. Fu cel mai ciudat testament care a fost înregistrat vreodată în statul Kansas. Intreaga lui avere era împărţită în trei părţi, şi o parte îmi revenia mie, cu condiţia să găsesc doi Garridebi cari să împartă restul. Sunt cinci milioane dolari pentru fiecare, ca cinci bani, dar nu ne putem atinge nici cu un deget de ele, până ce nu ne găsim tustrei.

„Era un noroc atât de mare încât lăsai la o parte clientela şi plecai în căutarea Garridebilor. In Statele-Unite nu-i niciunul. Trecui totul ca printr'un ciur fin, domnule, dar nu putui prinde nici un Garrideb.

„Atunci trecui Oceanul şi venii aci, la Londra, unde reuşii să găsesc pe d. Nathan Garrideb. Acum două zile îl vizitai şi-i expusei întreaga chestiune. Dar e un stingher, ca mine, cu câteva rubedenii şi acelea numai femei. In testament e vorba de trei bărbaţi majori. Aşa că, după cum vedeţi, avem un loc liber şi dacă ne-aţi putea ajuta ca să-l complectăm, suntem gata să vă plătim serviciile".

— „Vezi, Watson", zise Holmes zâmbind, „spuneam eu că e un caz mai mult fantastic, nu-i aşa? Aş fi fost de părere, d-le, că cel mai bun lucru era să daţi un anunţ în ziare, la rubrica deceselor".

— „Am şi făcut asta, d-le Holmes, dar fără rezultat".

— „Dragă Doamne! E o problemă foarte ciudată. Aş vrea s'o aprofundez puţin în largul meu. **A propos**, e curios că aţi venit tocmai din Topeka. Aveam acolo un corespondent — e mort acum — bătrânul dr. Lysander Starr, care era maior în 1890."

— „Bunul dr. Starr!" zise vizitatorul nostru. „Numele lui încă e onorat. Uite, d-le Holmes, cred că tot ce ne rămâne de făcut e să lăsăm, în seama dv. Sper că veţi mai auzi de mine după o zi sau două".

Cu această asigurare, americanul nostru salută şi plecă.

Holmes îşi aprinse pipa şi rămase câtva timp cu un zâmbet ciudat pe buze.

— „Ei bine?" îl întrebai eu în cele din urmă.

— „Sunt uimit, Watson — foarte uimit!"

— „Dece?"

Holmes îşi scoase pipa din gură.

— „Am rămas uimit, Watson, căci nu ştiu ce naiba urmăreşte acest om, înşirându-ne atâtea minciuni. Eram gata să-l întreb asta — căci sunt împrejurări când o întrebare făţişă dă cele mai bune rezultate — dar am crezut de cuviinţă că e mai bine să-l las să-şi închipue că ne-a prostit. Iată un om cu o haină englezească roasă la coate şi cu genunchi la pantalonii vechi de un an şi totuş, după această scrisoare şi după propria-i povestire, este un provincial american, stabilit de curând la Londra. La rubrica deceselor n'am întâlnit nici un anunţ. Ştii că nu-mi scapă nimic din aceste anunţuri căci sunt ascunzişurile mele de predilecţie de unde ochesc câte o pasăre şi n'aş fi trecut cu vederea un asemenea vânat de soi. N'am cunoscut niciodată vreun dr. Lysander Starr din Topeka. Poţi să-l cauţi unde vrei, că n'ai să-l găseşti, e un nume inventat. Cred că omul nostru e într'adevăr american, dar şi-a pierdut treptat accentul lui, dealungul anilor petrecuţi la Londra. Ce scop o fi având şi ce motive se ascund în dosul acestei absurde căutări de Garridebi? Merită atenţia noastră, căci presupunând că omul e un mistificator, e desigur foarte complex şi ingenios. Trebue să aflăm acum dacă şi celălalt client e tot atât de fals. Chiamă-l îndată la telefon, Watson.

Il chemai şi auzii la celălalt capăt al firului un glas subţire şi tremurător.

— „Da, da, sunt eu, Nathan Garrideb. D-l Holmes e acolo? Aş vrea să vorbesc puţin cu dânsul.

Prietenul meu luă receptorul şi auzii obişnuitul dialog întrerupt.

— Da, a fost aci. După cum văd, nu-l cunoaşteţi... De când?... Numai de două zile!... Da, da, fireşte e o propunere din cele mai atrăgătoare. Sunteţi acasă diseară? Presupun că tizul dv. n'o să fie acolo?... Foarte bine, atunci venim, căci aş dori să avem o întrevedere fără el... D-rul Watson va veni cu mine... Din scrisoarea dv. am înţeles că nu prea eşiţi în oraş... Bine, vom fi la întâlnire pe la şase. Nu-i nevoe să pomeniţi despre asta avocatului american... Foarte bine. La revedere.

Era în amurgul unei frumoase seri de primăvară şi chiar Little Ryder Street, una din cele mai minuscule artere din Edgware Road, la o asvârlitură de băţ de vechiul Tyburn Tree 1) de groaznică amintire, apărea aurie şi încântătoare scăldată în razele piezişe ale soarelui ce apunea. Casa spre care ne îndreptam era o clădire mare, construită după vechiul stil Georgian, cu o faţadă de cărămizi a cărei netezime era întreruptă la parter numai de două ferestre lungi eşite în afară. Aci locuia clientul nostru şi în adevăr cele două ferestre de jos păreau să fie faţa imensei încăperi în care-şi petrecea timpul liber. In treacăt, Holmes arătă cu degetul spre o mică tăbliţă de alamă care purta ciudatul nume.

— „E de câtiva ani, Watson", observă el arătându-mi suprafaţa-i ştearsă. „Ori cum e **propriul lui nume** şi asta e de notat".

Casa avea o scară comună, şi în sală erau o mulţime de tăbliţe, unele indicând birouri iar altele apartamente particulare. Era o îngrămădire de etaje nu atât pentru familii ci mai mult pentru burlaci. Clientul nostru veni în persoană ca să ne deschiză şi se scuză spunând că femeea de serviciu pleacă la ora patru. D-l Nathan Garrideb era un om înalt, cu mâinile bălăbăninde, adus de spate, uscăţiv şi chel, în vârstă de peste şaizeci de ani. Avea o faţă cadaverică, cu pielea închisă, mată, caracteristică omului căruia gimnastica i-e necunoscută. Nişte ochelari rotunzi, mari şi un cioc mic, contribuiau, împreună cu ţinuta lui adusă, să-i dea o expresie de curiozitate cercetătoare. In general, făcea impresia unui om amabil dar excentric.

Camera era tot atât de ciudată ca şi locatarul ei. Părea un mic muzeu. Era lungă şi largă, cu dulapuri şi etajere de jur împrejur, înţesate cu specimene geologice şi anatomice. Cutii cu fluturi şi molii împiedicau de ambele părţi intrarea. In mijloc era o masă mare încărcată cu tot felul de mărunţişuri, dintre cari eşia în evidenţă tubul de alamă al unui puternic microscop. Privind în juru-mi, rămăsei surprins de universalitatea ocupaţiilor acestui om. Ici o cutie cu monede vechi, colo o etajeră cu unelte de piatră. In dosul mesei din mijloc era un dulap mare cu fosile. Dedesubt, un şir de capete de mort de argilă cu nume ca „Neanderthal", „Heidelberg", „Cro-magnon", tipărite în josul lor. Era limpede că-l preocupau mai multe ştiinţe.

(Va urma)

1) Râuleţ din Anglia, care odinioară se vărsa în Tamisa, la Westminster şi unde condamnaţii la moarte erau executaţi prin spânzurătoare. Pe acest loc se ridică acum Arcul de Marmoră.

Miss România 1932

„Realitatea Ilustrată", inițiatoarea concursului de frumusețe în România, organizează și pentru anul 1932, elecțiunea celei mai frumoase domnișoare.

Se vor găsi desigur unii cari să creadă că — față de situația economică atât de critică, în lumea intreagă, — s'ar cuveni să îmbrăcăm doliu și să nu ne ocupăm de un concurs care nu e destul de grav.

Am arătat întotdeauna că profesia noastră de credință este alta, că noi credem că numai printr'un optimism neînfrânt se poate ajunge deasupra necazurilor.

Iată pentru ce, tocmai cu intenția de a mai uita grijile, vom organiza și în anul acesta concursul de frumusețe pentru alegerea „Miss României".

Este însă probabil că, datorită crizei tot mai acute, americanii să nu mai poată ținea în anul acesta, concursul lor internațional, din lipsă de mijloace materiale. In consecință, noi vom proclama pe „Miss România 1932" și îi vom acorda un premiu de 25.000 lei, rămânând ca în cazul când, situația schimbându-se, cei din Statele Unite, vor ținea totuș concursul internațional, această „Miss România" a noastră, să plece în America.

In numărul viitor al revistei noastre, vom publica condițiunile și modul cum va decurge concursul.

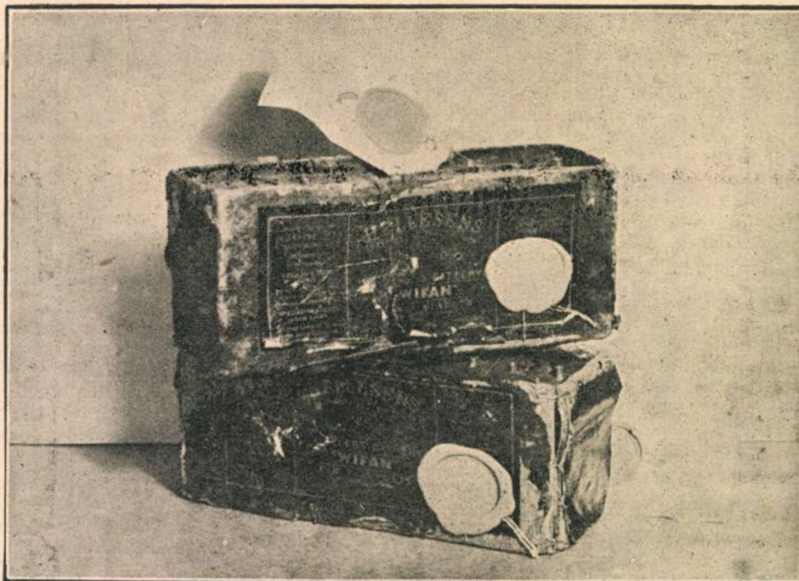

Silly Vasiliu

fermecătoarea vedetă, care este punctul de atracție ale revistei „Bonsoir Alhambra". De altfel este și natural, deoarece d-na Silly Vasiliu e azi singura vedetă de revistă. Frumusețea turburătoare, grația unică, căldura glasului și tinereasca drăgălășenie care o risipește, fac din Silly Vasiliu una din cele mai iubite și apreciate artiste ale noastre. Creațiile sale în „Saboți", „Barcă", „Vulpea Albă", „Ți-amintești" și „Haimanale" îndreptățesc ca aceste scene să fie schlagărele revistei „Bonsoir Alhambra".

Bateriile profesorului Piccard

Bateriile electrice „Hellesens" de 40 volți, de cari s'a servit profesorul Piccard în experiențele sale în timpul sborului în stratosferă. In urma căderii balonului în Alpi, bateriile acestea, împreună cu alte instrumente au fost îngropate în zăpadă și au fost găsit de un explorator, după trei luni de ședere în zăpadă. Fiind trimise, din curiozitate, la Laboratorul de stat pentru încercare, s'a constatat că bateriile au păstrat capacitatea lor inițială.

Se caută o române frumoasă

Marea casă de filme „Osso" dela Paris este în căutarea unei tinere românce care să întrunească însușirile de fotogenie și fonogenie necesare pentru a putea turna într'un film care se va lucra în curând la Paris.

Viata SUBMARINA

DISTINSUL artist francez Elie Cheverlange e unul din puţinii pictori, ale căror lucrări reflectă feerica şi bizara viaţă, ce palpită în adâncurile mărilor tropicale. Pictorul îşi ia schiţele la faţa locului, adică la 15 picioare sub apă. Echipamentul său în vederea acestor şedinţe e dintre cele mai sumare: tălpile de plumb ale încălţămintei, cântărind aproximativ 8 kilograme, îl menţin la fund. Un mic cleşte îi strânge nările şi respiră printr'un tub de cauciuc ataşat la o plută de lemn, ce se află la suprafaţă. O pereche de ochelari speciali împiedică apa să-i intre în ochi, ajutându-l să distingă mai bine formele şi peisagiile adâncurilor.

Singurul său vestmânt este „parui"-ul ce-i înveleşte coapsele. La brâu poartă un pumnal lung, spre a se apăra de rechini. Mai înainte de a ajunge la această ingenioasă şi comodă formulă, artistul a încercat să se servească de costumul obicinuit al scafandrilor, care s'a dovedit însă foarte nepractic.

Odată cu răsăritul soarelui, Cheverlange, iese din pitoreasca-i colibă, situată la poalele munţilor Aorai, de pe insula Tahiti, străbate o vale, unde gardeniile şi hibiscusii înfloriţi ridică semeţ căpşoare înmiresmate. La ţărm îl aşteaptă una din luntrile primitive ale băştinaşilor, care amenajată cu un mic motor, are parcă ceva extrem de straniu. In dreptul bancului său de co-

rali favorit, pictorul ancorează şi se pregăteşte de scufundare. Fixează un capăt al tubului de cauciuc în centrul plutei, îşi pune cleştele şi ochelarii pe nas, prinde celălalt capăt al tubului între dinţi şi se lasă în jos, coborîndu-se dealungul stâncilor.

Materialul său de pictură constă dintr'o placă de aramă, acoperită cu o substanţă neagră, vâscoasă şi dintr'un creion de metal.

Ajuns la fund, artistul îşi alege o stâncă pe care se aşează, îşi ia placa pe genunchi şi începe să schiţeze pitoreasca viaţă din jurul lui. Respiră foarte bine prin tubul de cauciuc şi singurul său regret e faptul că nu-şi poate aprinde pipa.

O lumină translucid verzuie se strecoară prin masa de apă, devenind tot mai slabă, pe măsură ce înaintezi spre fund, din cauza nenumăratelor molusce transparente şi a crustaceelor numite plactoni.

Artistul a întâlnit adesea în cursul acestor expediţii, rechinul, baracuda şi caracatiţa sau „peştele dracului".

Când apa se întunecă, vestind apropierea unuia din aceşti monştri, pictorul rămâne nemişcat, ceeace-l ajută să scape neobservat. Când e atacat, cum i s'a mai întâmplat în câteva rânduri, Cheverlange trage cuţitul cu care se apără până când ajunge la suprafaţă. Să omoare unul din aceşti monştri marini, ar fi o imposibilitate, întrucât mişcările sale pierd o mare parte din agilitate din cauza presiunei exercitate de apă.

Micii peşti învestmântaţi în zale strălucitoare şi multicolore ce mişună în jurul lui sunt aproape prietenoşi. Cum îl văd apărând, se apropie de el şi-l examinează cu interes, depărtându-se apoi, după ce şi-au satisfăcut curiozitatea. Uneori încearcă să-l ciupească, dar artistul îi sperie uşor, cu o simplă mişcare a braţului.

Dăm aci câteva din cele mai renumite tablouri ale lui Cheverlanger: In pagina anterioară sus, o luptă pe viaţă şi pe moarte între un octopus şi unul din uriaşii şerpi de apă ai Oceanului de Sud. Aceste reptile aquatice ating uneori lungimea de 12 picioare şi prezintă un colorit foarte viu; atacă diverşi peşti dar mai cu seamă caracatiţa, cu toate că aceasta din urmă îl întrece cu mult în dimensiuni, desfăşurând tentacule de treizeci de picioare lungime. Ceeace face însă ca aceşti şerpi ai Pacificului să iasă întotdeauna învingători, este veninul lor tot atât de puternic ca şi al şarpelui cu ochelari.

In cursul şedinţelor sale submarine, pictorul a observat adesea caracatiţa străbătând apa la câteva picioare deasupra capului său: prezintă forma unei umbrele pe jumătate închisă şi-şi schimbă culoarea după mediu. Imediat ce se află în apropierea unei colonii de corali, devine din sepia, trandafirie, roşie, verde sau albă.

Cu ocazia uneia din expediţiile sale submarine, Cheverlange a întâlnit uriaşul peşte „mâncător de oameni", o rudă a morunului din mările nordului ce atinge o lungime de şase picioare şi deschide o gură de aproape un metru lărgime: înghite capul şi trupul omului, lăsând să-i spânzure picioarele afară şi se lasă apoi la fund, unde-şi mistue în tihnă prada. Ajutat de cangea cu care era înarmat, pictorul a reuşit să ţie monstrul la distanţă, până când cei dela suprafaţă avizaţi de energicile sale semnale, au reuşit să-l tragă afară.

Cu toate pericolele pe care le prezintă rechinul, caracatiţa, baracuda şi celelalte fiare ale mărilor sudice, indigenii explorează cu îndrăsneală adâncurile. Bărbaţi, femei ba chiar şi copii se aventurează în căutarea perlelor. Mulţi sunt cei care cad victime ferocităţii acestor creaturi, dar câştigurile ce li se promit sunt atât de mari încât îi fac să sfideze aproape frenetic primejdia.

Inarmaţi doar de o lance, indigenii se lasă la fund, unde rămân câteva minute. Plămânii lor au atins un grad de exersare, care le permite să suspende respiraţia timp de cinci minute fără a se sufoca. Ilustraţia din pag. 3-a, jos stânga, reprezintă unul din aceşti scufundători indigeni, atacat de un imens ţipar de mare, peşte mult mai feroce decât rechinul. Trupul acestor ţipari are o lungime de cinci picioare, şi un diametru egal cu al omului.

In aceeaş pagină, lupta unui scafandru cu un ţipar.

Alăturat, pictorul executându-şi tablourile, pe fundul mării.

JOCURILE REALITĂŢII

Cuvinte încrucişate

„Fără titlu"

10 puncte ANIŞOARA LIVADĂ, Bucureşti

ORIZONTAL: 1) Friptură preparată turceşte. 6) Amintire fugitivă. 9) Pe ce călcaţi, când eşiţi dintr'o apă? 12) „Mătrăguna" pe un afiş de cinema. (Anagramă). 13) Tragedie de Lessing. 15) Păstor iubit de Diana şi, pare-mi-se, primul care a suferit de... boala somnului. 16) Paradisul pământesc? (Găsitorului, bună recompensă!) 17) Un moft neterminat. 18) Un tip oarecare. 19) Cucurbetă uscată şi golită pentru păstrat apă. 20) Temă fără introducere. 21) Aseară (anagr.) 22) Da (grec). 23) Roman de Zola. 24) Banat (anagr.) 26) *N'am să fac... cu el*. 27) Primul poet popular ardelean (1770—1822). 28) Nume de fată ce — nu ştiu din a cui cauză — şi-a pierdut capul. 29) Nu. 30) Cum trebuie să fie cineva drag, ca să-l poţi regreta? 32) *„Corupătoare de minore, nastur de manta,... chelie...* (Topârceanu). 34) Serveşte-te! 36) Cum stau lucrurile pe masa de lucru a Primului ministru N. Iorga? 38) Particulă negativă (inversat). 39) *„D-ta"*, metamorfozat după câteva ore de prietenie. 41) Ce face cineva când intră în mare? 43) Avânt. 45) Consoană care se admiră în oglindă. 46) Şarpe care răsfaţă decolteul (?) bunicelor noastre. 48) Achitat. 49) Ce face cineva când ia parte la un concurs de... pileală? 52) Muzeu în Bucureşti, fără acoperiş. 53) Ucigaş al lui Isus. 54) Har. 55) Alifie. 56) Mai mulţi popi la o masă de poker. 58) Discipoli. 60) Politicianul care şi din „ambiţia" de a nu lua în seamă mănuşa aruncată de un fost ministru nu a intrat în Parlament. 62) Vechiu oraş în Egipt, cu templul zeiţei Isis. 64) Râu ce izvorăşte din Elveţia şi se varsă în Dunăre. 65) Institut francez (?) de fete (In Bucureşti!) 66) Derivat al laptelui. 67) A se pierde cu firea. 71) Indeamnă la vrajbă. 75) Cari sunt cei mai pasionaţi astronomi amatori?.

VERTICAL: 1. Dintr'un „Freamăt" din „Pădure" scoateţi o Poetă. 2. Insulă pe un fluviu, ce a cunoscut o strălucită civilizaţie. 3) Obiect pe care cei mai mulţi „neglijează" de a-l avea în portmoneu. 4) Vizită solicitată unei „Excelenţe". 5) Piaţă publică în Atena. 7) După unii autori (teribili copii), „fata lui Cadmus, transformată în ....vacă". Rugăm modificaţi dicţionarele în acest sens. 8) Cabaretul bunicilor noştri. 9) Pe care din invalidaţi îl „regretă mai mult N. Lupu? 10) Brodat în relief. 11) Ce ţine de lună. 14) Veche staţiune balneară. 17) Numele popular al aconitului. 25) Timpul dintre două revellionu-ri. 29) Norocul agiamiului la joc. 31) Notă muzicală. 33) Oraş. 35) Ce visează un băiat sau fată, plecând în vilegiatură? 37) Cum trebue să traduci mai întotdeauna un „Nu" al fetelor? 40) Greco-catolici din Transilvania trecuţi în 1700 la catolicism. 42) Ce dărueşte o fată celui pe care-l iubeşte (Răspunsul într'o romanţă lansată de Moscopol). 44) Ce va reamintit problema „Haos", din albumul „Rebus"? 46) Ce-i lipseşte husarului nostru? 47) Ilustru poet grec. 48) Cum trebue să fie o soţie faţă de soţul fidel? 50) Acru. 51) Suverana... ciorapilor zice-se. 57) Inceput de serbare la Curte. 59) Fiinţă care suferă urmările unui accident şi care şi-a pierdut... trena. 61) Diminutivul meu! 63) De cine erau furate bunicele noastre în vis? 67) Cum iese cineva din mare? 68) Alifie. 69) Int. de chemare către un intim. 70) Puţină rugină. 71) Campion. 72) Două consoane vecine, care dacă se întâlnesc, îţi spun să taci. 73) Notă muzicală. 74) Notă muzicală.

Reconstituire

(10 puncte). de *Quiddam*

ST						
	ST					
		ST				
			ST			
				ST		
					ST	
						ST

Luaţi ceasul în mână, şi faceţi socoteala în câte minute aţi complectat rândurile de mai sus!

Bineînţeles, că veţi respecta literele din figură...

In fiecare căsuţă va fi numai o literă, cuvântul fiind astfel compus din 8 litere.

Ex.: strugure, etc.

Deslegătorii jocurilor din Nr. 245 - 246

Dan Tr. Elisievici (Loco, 45), Nae Iliescu (Loco, 45), Draga Gh. Eugenia (Craiova, 45), Ionel Lazăr (Codlea-Braşov, 20), Paul şi Sandu Radval (Loco, 45), Al. Costăchescu (Craiova, 45), Sigmund Boniowsky (Câmpina, 45), Mady şi Jeana Rocoş (Craiova, 45), Ştefan Baicu (Galaţi, 45), Dragoş Petroianu (Mihăeşti-Vâlcea, 45), Samuel Millis (Loco, 45), Speriu Theodoreanu (Cluj, 45), Şt. Gh. Ştefănescu (Piteşti, 35), Raul Ştefănescu (Loco, 40), Nic. Moşor (Galaţi, 40), Ionescu T. Ştefan (Galaţi, 45), Natalia Maurice (Dărmăneşti-Bacău, 30), Ella Căpitan Zamfir (Bârlad, 45), Elena Rădulescu (Dedculeşti-R. Sărat, 40), Leon Horovitz (Loco, 10), Dora Dr. Held (Iaşi, 20), N. Vlădoiu-Bărea (Râmnicul Vâlcea, 20), Aurel Moldoveanu (Bistriţa, 25), Leon Rosenstein (Buzău, 45), Nicolae Cimpoeş-student (Arad, 45), Nicu C. Slavo-Sfinx (Câmpina, 45), Rico D'Est-student (Buzău, 45), Aurel Pelinion (Galaţi, 45), Virginia Marinescu (Loco, 35), Vasile Turculescu student (Craiova, 45), Mugurel Aragon-student (Drăgăşani, 45), Aura Căprescu (Pătârlage-Buzău, 35), Lyonel D. Ally (Buzău, 35), Gh. Gh. Vichiforescu (Todireni-Botoşani, 40) Costel Stoianovici şi Aurel Dulgherescu (Craiova, 20), Valeriu Stănescu şi Sandu Răducănoiu (Râmnicul-Vâlcea, 10), Cecilia Murăraşu (Constanţa, 40) Maior Anibal Popovici Pompiliu (Chişinău, 40), M. Costin şi D. Stănescu (Bucov-Prahova, 45), Al. N. Vasilescu-Wasal (Loco, 30), Rică Măcărescu (Câmpina, 35), Jean şi Ginta Russo (Craiova, 25), N. I. Rădulescu (Buzău, 45), Căpitan I. Grossu (Constanţa, 35), Mircea I. Popescu-Remy (Loco, 45), Lucreţia Ionescu (Loco, 10), Nicu Gr. Arsene (Buzău, 15), Maco D. Nacov (Silistra, 20), Marioara Rappaport (Piatra Neamţ, 35), Voicu Chicau (Giurgiu, 10), Ionescu Constantin (Iaşi, 40), Ştefan Ziegler (Oraviţa, 10), Dodon (Iaşi, 45), Maria I. Măinescu (Ploeşti, 30), Al. Costăchescu (Craiova, 30), Fănel Stănescu (Buzău, 45), Tully Grünberg (Loco, 45), Drăniceanu Cristian (Loco, 45).

Nouile noastre premii

Concursuri bilunare

Deslegările problemelor în numerele 248—249 se primesc timp de două săptămâni dela apariţia primului număr, adică până Marţi, orele 6 seara.

Tragerile vor fi bilunare.

De fiecare tragere se vor acorda următoarele premii, proporţional cu numărul jocurilor deslegate:

PREMIUL I: 1000 lei în numerar;

PREMIUL II-lea: Două aparate de radio cu galenă;

PREMIUL III-lea: 4 volume din operele literare renumite.

N. B. — Deslegările vor fi însoţite de cuponul respectiv, purtând menţiunea: pentru jocuri.

Fiecare categorie va avea şanse egale în categoriile inferioare.

Cupon pentru jocuri

No. 249

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11. Telefon 359 99.
Preţul abonamentelor: *Un an lei 450; 6 luni lei 230; 3 luni lei 120. Pentru străinătate lei 600 anual.*

REALITATEA
ilustrată

REVERIE. — Lillian Bond dela M. G. M.

Atelierele „ADEVERUL" S. A.

ANUL V. — No. 250 SUPLIMENT GRATUIT „REPORTAJ" 12 NOEMBRIE 1931

REALITATEA ilustrată

ZÂMBETUL ŞTRENGĂRIŢEI (Mizzi Green dela **„Paramount"**).

PREŢUL 10 LEI.

MODA

URMĂRIND *evoluţiile modei remarcăm epoci de sobrietate, în care toate preocupările sunt absorbite de puritatea formelor şi de echilibrul volumelor, alternând cu epoci unde acele nenumărate şi graţioase nimicuri ce constituesc specificul feminin trec în primul plan, estompând importanţa liniei.*

Trăim una din rarele perioade când aceste două elemente atât de distincte: silueta şi detaliul, reclamă interesul în proporţii egale. Graţie acestui echilibru, moda a găsit în sezonul de faţă mijlocul, de a fi tinerească şi precisă, feminină şi amuzantă în acelaş timp.

Se simte un gust pronunţat pentru asimetrie. Jocurile de diagonale, neregularitatea volanelor şi a tunicilor plac din ce în ce mai mult. Desemnalat e apoi apariţia cupelor raglan şi kimono care fac „voga" acestui sezon. Acelaş succes îl au decolteurile suple şi drapate...

Toaletă de seară din catifea de mătase transparentă

Guler şi manşon de astrakan

Remarcăm reapariţia bluzelor, aducând o infinită varietate de forme ce dau elegantei largi posibilităţi de a-şi afirma personalitatea. Cazacele şi tunicile care se menţin, se fac mai lungi şi sunt parcă mai încântătoare decât cele din sezonul trecut.

Nod de hermină de un elegant contrast pe negrul unei toalete de după amiazi, din crepe maroquin.

Mânecuţe „ballon" la o rochie de diner

La mantouri se observă o tendinţă de subliniere a taliei, care nu se realizează însă prin intermediul vreunui cordon, ci prin pense foarte fine; în ce priveşte jupele, acestea prezintă o mişcare de lină evazare spre poale. Benzi de blană pe ante-braţ oferă sugestii de pelerină şi împreună cu gulerele bogate şi mai cu seamă foarte montante, aduc un echilibru admirabil în întreaga linie.

In domeniul mantourilor de seară, s'a lansat o serie de brocaturi şi lameuri, prezentând motive persane de un colorit bogat şi foarte dulce. Aceste broderii de lamé mai apar pe fonduri de „voile laque", de mouseline sau de satin....

Incrustaţii de dantelă...

Semnalăm o extraordinară varietate de tuluri, interpretând cu multă delicateţă efecte de „broderie anglaise", dantele şi laise de lână cu flori mai mult sau mai puţin mari, sau semănate de diverse alte motive în relief. Suple şi grele în acelaş timp, aceste materiale sunt foarte căutate pentru toaletele de diner şi de seară.

Şi acum, în ce priveşte blănurile, vom purta dimineaţa focă maron, lutru, agneau rasé şi poney; după amiazi: astrakan, caracul, breitschwantz iar seara: vulpe, vison, hermină...

Rezumând, în perioada aceasta nu ne putem plânge de monotonie.

Dăm aci câteva din detaliile ce contribuesc la accentuarea notei de feminin în moda acestui sezon.

THEA BERK

CATACLISMUL

PRIVIAM în acest timp mica comedie sentimentală, ce se desfăşura între cei doi asistenţi şi Kätchen. Instinctele care asigurase până atunci perpetuarea întregii vieţi organice, erau în mod normal la lucru. Mă întrebam care din cei doi tineri era preferatul. Aş fi pus rămăşag pe Schmidt, care era gata să explodeze, oridecâteori Kätchen şi Breidenbach schimbau surâsuri. Eram aproape sigur că ţărăncuţa căuta cu tot dinadinsul să-l aţâţe, jucându-se cu gelozia lui, aşa cum fac mai toate femeile tinere, când sunt sigure de cucerirea lor. La un moment dat o văzui dând lui Breidenbach — care o ciupise de braţ, — o palmă uşoară peste obraz şi aruncând o privire aproape alarmată spre Schmidt. Furia acestuia din urmă — o simţiam, — era formidabilă. Schmidt întrupa acel tip de teuton, la care violenţa atinge culmile nebuniei. Mă întrebam dacă Vandermost avea să le lase timpul de a da o încheere micilor drame...

Savantul însă părea cu totul inconştient de cele ce se petreceau în jurul său.

* * *

Când masa luă sfârşit, ne întoarserăm în bibliotecă, unde lumina becurilor electrice ce se cernea roză prin mătasea abatjoururilor, atenua întrucâtva mohoreala ce domnia în cursul zilei. Mă lăsai într'unul din cele mai confortabile fotolii şi începui să-mi umplu pipa. Cât de ciudat e automatismul cu care îndeplineşti chiar sub ameninţarea morţii, actele ce ţi-au intrat în deprinderi. Nu mă mai mir acum că înainte de execuţie, condamnatul pretinde să mănânce ca de obiceiu...

Urmară câteva minute de tăcere... Vandermost se juca cu dulăul, în timp ce eu căutam în gând fraza cu care să reîncep discuţia.

— „Oricum Vandermost, chestia asta nu reclamă nici o grabă", istutii eu să rostesc în cele din urmă.

Profesorul mă privi surprins:

— „Nici o grabă?"

— „Vorbesc de proectul d-tale. Mai aşteaptă omule, ce Dumnezeu; dacă d-ta ţi-ai desăvârşit opera, mai sunt mulţi alţii cari încă n'au ajuns s'o facă. Nu mai departe, eu sunt unul dintre aceştia. Mai am încă atâtea de îndeplinit! Şi ca mine lucrează pe capete, alte câteva sute de milioane de oameni".

— „Lucrează? La ce bun?" zise el zâmbind. „După ce voiu fi tras de bară, toată această himerică necesitate de a lucra, va fi (făcu un gest cu mâna) inutilă".

Mă îngrozia.

— „Totuş, susţiu, nu e nevoie să te grăbeşti, — la urma urmei, această himerică necesitate, cum o numeşti d-ta, nu e deloc neplăcută... şi apoi nu se poate să nu-ţi mai fi rămas chestiuni de rezolvat!"

Pe buzele lui Vandermost se arcui din nou surâsul, un surâs atât de crud, încât dacă aş fi posedat mijlocul de a-l suprima, fără a-mi creea inconveniente, aş fi făcut-o pe loc.

— „Dragul meu Massingford" zise el. . „Mă uimeşti. Nu vezi oare că nu mai am la ce să aştept, nu o oră dar nici chiar un minut ?! E evident că odată ce o minte omenească a găsit cheia acestui sistem material, care miliarde de ani la rând s'a perpetuat în neştire, sporind necontenit suferinţa, nu are nici un motiv să mai lase să dăinuiască această tiranie cosmică. E ca şi cum ai continua să rămâi închis într'o celulă, deşi posezi cheia cu care poţi da de perete porţile ce-ţi răpesc libertatea. Pot pune capăt, printr'un act de voinţă, acestui lanţ de lupte şi dureri. Din punct de vedere moral, mi-a fost mare păcat că am aşteptat şi atât; acum însă, că mi-am satisfăcut vanitatea, dece n'aş face-o chiar în noaptea asta ?"

Cu siguranţă că e nebun, gândii eu. Se impune să obţin cu orice preţ un răgaz, pentru a mă pune în legătură cu un centru medical, care să-mi trimită vreo câţiva alienişti.

— „Raţionamentul d-tale e cât se poate de logic" reluai eu, căutând acum să-l măgulesc. „M'ai îndatora însă mult, dacă ai aştepta până mâine de dimineaţă. Aş vrea să mai revăd odată în pat demonstraţiile d-tale. Milioane de ani au trebuit să treacă pentruca omul pornind de la antropoid, să atingă această culminantă desvoltare intelectuală, ce şi-a găsit exponentul în creerul d-tale, de o conformaţie atât de unică. Ei bine, mai poate aştepta puţin în închisoarea sa, în timp ce eu îmi voi permite egoista plăcere de a aprecia în întregime, formidabila d-tale lucrare". Îmi dam prea bine seama, în timp ce vorbiam, de ridicolul şi stupiditatea cuvintelor mele.

Teutonul trecea tiptil, cu revolverul în mână, prin faţa uşii mele. M'am luat încetişor după el....

Vandermost dădu din umeri.

— „Bine, Massingford. Acum, câteva ore mai mult sau mai puţin, nu importă. Intenţionam ce-i drept, să-mi duc lucrarea la capăt chiar în astă seară; dar natural, vreau mai întâi să am întreaga d-tale apreciere, întrucât ţi-am mai spus, eşti singurul om capabil să-mi priceapă realizarea".

Încercai să zâmbesc.

— „Exagerezi" îi răspunsei. „Dar nu-s nici eu infailibil. Ce ar fi dacă ai chema pe Delahaye dela Paris, sau pe Bredow dela Leipzig? In unele privinţe aceşti matematicieni îmi sunt superiori".

Inima-mi bătea să se spargă, în timp ce vorbiam. Cu ajutorul acestor doi colegi, aş fi putut să-l internez într'un ospiciu.

Vandermost dădu din cap.

— „Nu. Am destulă încredere în d-ta şi în nici un caz nu voi face o astfel de cinste acelor doi pretenţioşi imbecili. Mă amuză grozav gândul că vor înceta să mai existe subit, fără să-şi dea seama de cele ce se întâmplă".

Făcui o ultimă încercare.

— „Oare viaţa asta nu mai are nimic pentru d-ta, Vandermost ?

— „Mi-am realizat visul. Am atins culmea ştiinţei. Am deslegat enigma. Nu mai am la ce trăi şi nu văd raţiunea pentru care omenirea ar mai continua această existenţă".

— „Oricât de absurd ţi-ar părea, cele câteva sute de milioane de oameni ce populează globul, ţin la această necontenită luptă pentru existenţă şi se bucură de ea deşi habar n'au de ce o fac şi nici încotro merg.

— „Bucuria lor e cu totul lipsită de sens. Fără îndoială, sutele de milioane de germeni ai tifosului, se bucură şi ei când ucid un om".

Aroganta megalomanie a acestui individ era deasupra oricărui argument. Mă gândiam la milioanele de bărbaţi, femei şi copii, cari mişună pe suprafaţa pământului, trudindu-se, luptând, înşelând, amuzându-se sau sbătându-se în mizerie şi disperare, iubind, făptuind josnicii sau eroisme şi-mi părea intolerabil ca toate aceste existenţe să fie nimicite prin voinţa unui nebun.

— „Îmi explic acum această lacună, pe care o observ în desvoltarea d-tale intelectuală, Massingford", zise el cu răceală, „te laşi dominat de emoţii".

— „Emoţii ?" îi strigai atunci sufocat de disperare că aveam soţie şi copii. „Nu cred să fi iubit vreodată în viaţa d-tale", încheiai eu. „Sunt lucruri pe care nu le poţi înţelege".

— „Ba, îl iubesc pe bătrânul Wolf” zise el mângâind animalul. „Şi n'am găsit încă o fiinţă umană, care să se poată compara sufleteşte cu el. Vom părăsi astfel această viaţă curat, fără să fim mâncaţi de viermi. Crede-mă, felul meu de a gândi nu s'ar fi schimbat, dacă aş fi fost căsătorit.

— „Sper că ai prevăzut laboratorul cu vreun sistem de pază, pentruca nu cumva vreun bandit să ne arunce în aer fără de veste. Asta ar fi umilitor pentru d-ta”. Rostii eu reuşind să râd.

— „N'ai nici o grijă” răspunse el. „Wolf doarme în pragul laboratorului”.

— „Asta mă mai linişteşte” îi răspunsei luând caietele. „Şi acum, dacă-mi arăţi unde este odaia mea, îţi voiu spune noapte bună.

* * *

Rămas singur, mă pomenii tremurând din tot trupul. O clipă mă întrebai dacă nu eram cumva obsedat de halucinaţiile unui nebun. Privirile îmi căzură însă din nou asupra groaznicului caet şi-mi amintii că mă aflam înaintea unui fapt de o absolută certitudine.

Nu ştiu cât am stat astfel trântit pe pat, dârdâind ca scuturat de friguri. Târziu, foarte târziu în noapte, auzii pe coridor şoapte şi par'că un fel de luptă.

— „Nu — nu — Hugo! Lasă-mă!

Era Kätchen — Kätchen cu Breidenbach, care fără îndoială, încerca să-i fure o sărutare.

Ingrozit, îmi frângeam mâinile la gândul că nebunul n'avea decât să facă o mişcare, spre a nimici această neînţeleasă dramă a vieţii, care secole la rând primise botezul de sânge şi lacrimi ai incalculabilelor miliarde de fiinţe omeneşti. Mă întrebam care ar fi fost atitudinea ţărăncuţei, dacă i-aş fi spus că în dimineaţa următoare, stăpânul său avea să termine pentru totdeauna, atât cu ea cât şi cu micile-i flirturi? Tentaţia era diabolică. Mi-o închipuiam repezindu-se cu cuţitul la el, dominată de nebunia primitivă a disperării, luând asupră-şi calvarul pe care eu ezitam să-l urc. Am înlăturat ruşinat această viziune. Cel ce trebuia să suprime pe Vandermost, eram *eu*.

Şoaptele continuau. Cuvintele îmi parveniau foarte distincte. Vulgara intrigă începuse să mă intereseze:

— „Nu — nu — Hugo! Dă-mi drumul” auzii pe fată repetând, „Lasă-mă să mă duc, nu se poate.

— „Hai în laborator”, şopti Breidenbach. „Nimeni nu intră acolo noaptea!”

Fata ezita însă:

— „Dar, Hugo”, zise ea, „ai uitat de câine?”

Uriaşul alsacian era într'adevăr de temut.

— „Oh, în privinţa asta să n'ai nici o grijă”, zise Breidenbach râzând. „Mă cunoaşte, am mai intrat adesea noaptea în laborator”.

— „ Nu”, zise fata, „mi-e teamă —mi-e teamă de Franz — dacă ar afla...”

— „Ei!” făcu Breidenbach râzând din nou. „Cu siguranţă că n'are să vină după noi în laborator: se teme prea mult de Wolf”.

Vocile scăzură apoi într'atât, încât îmi fu cu neputinţă să mai înţeleg ceva. Iţi va părea poate absurd că în astfel de momente mă mai putea interesa acest crâmpei de dragoste, care încolţia chiar pe marginea abisului ce ni se căsca sub picioare. Mă apropiai pe vârfuri de uşe spre a auzi ce-şi spuneau, dar între timp, Breidenbach reuşise probabil s'o convingă şi ambii porniseră în jos pe coridor. Deschisei uşa binişor şi mă uitai după ei cu milă, o milă imensă şi cu totul nelogică, pentrucă situaţia mea, era tot atât de disperată ca şi a lor.

In timp ce-i urmăriam astfel cu ochii, văzui o altă siluetă trecându-mi pe dinainte. Tresării. Era Schmidt ce-i urmăria atât de absorbit, încât nu băgase de seamă că uşa mea era întredeschisă. Observai înfiorându-mă că avea în mână un pistol automat. Un asasinat venia oare să se adaoge peripeţiilor acestei fantastice nopţi? Şi mai era acesta un asasinat când a doua zi...? Nu ştiam ce să fac. Oricât de imaterial părea acest omor, privind situaţia în linii largi, simţiam că datoria mea de om social era să-l împiedic, dacă-mi sta în putinţă. Era un sentiment de demnitate omenească, ce striga cu putere în mine şi astfel pornii pe urmele lui Schmidt, silindu-mă să fac cât mai puţin sgomot.

O luă în jos pe scări... Străbătu cu paşi repezi coridorul ce ducea la laborator. Kätchen şi Breidenbach nu se zăriau; erau probabil cu mult înaintea noastră. Deodată îmi amintii de câine şi într'un acces de laşitate mă oprii, spre a vedea mai întâiu cum avea să treacă Schmidt pe lângă animal. Domnia o tacere de moarte. Mă aşteptam din clipă în clipă să aud urletul de furie al dulăului, repezindu-se în gâtul lui Schmidt. Nu se întâmplă însă nimic. Am recăpătat curaj şi mi-am reluat drumul.

Prin uşa dată de perete a laboratorului, năvălia o lumină puternică. Auzii voci. Străbătui coridorul şi intrai în vasta încăpere tixită de aparate şi intrumente...

Spre marea mea mirare dădui cu ochii de Vandermost, care sta lângă maşina nimicitoare; alături de el se afla Breidenbach şi Kätchen iar la o mică distanţă, Schmidt. Dulăul sta la picioarele stăpânului său.

— „Ah”, zise Vandermost cu un zâmbet sardonic, când mă văzu. „Asta-mi cruţă osteneala de a mai trimite după d-ta Massingford. Eram sigur că ai fi vrut să fii de faţă în momentul suprem. Nu puteam dormi şi nu vedeam de ce aş fi suportat torturile insomniei, când în acest caz, erau atât de uşor de înlăturat. Explicam tocmai lui Breidenbach şi lui Kätchen că trăgând de această bară, în mai puţin de o clipă, lumea va înceta să mai existe şi natural că împreună cu ea vor dispare şi ei. Nu prea ştiu ce i-a adus aci. După cât, se pare, au găsit că locul ar fi nimerit pentru micul lor flirt. Cât despre Schmidt, acesta venise pornit să omoare pe vre-unul din ei sau pe amândoi. Acum” surâse el din nou „îl voiu scuti de această osteneală. Mă tem încă cu nu mă crede, Massingford, şi n'aş vrea să părăsească această viaţă ignorant şi neîncrezător, pentru că la urma urmelor, a fost un asistent leal şi posedă un capital frumuşel de cunoştinţe ştiinţifice. Incearcă, poate vei reuşi să-l convingi că ceeace spun e perfect exact.

— „E nebun, zise blondul gigant, cu faţa brobonată de sudoare. „E nebun deabinelea! Cât despre aceşti doi...” ridică pistolul. Kätchen îşi acoperi ochii cu mâinile, scoţând strigăte disperate.

— „Opreşte-te, pentru numele lui D-zeu” strigai eu, „Vandermost e desigur nebun — dar ceeace spune e absolut adevărat! Dacă trage de această bară, va descompune structura atomică a lumii, o va nimici, ne va reduce pe toţi la neputinţă!... O jur!...”

Vandermost privia încântat uimirea ce se zugrăvise pe fata asistentului. Blondul teuton îşi aţintise asupra mea ochii, în cari se reflecta un amestec de groază cu neîncredere.

— „Nu-l lăsa, Franz”, strigă atunci Kätchen, agăţându-se de el „Nu-l lăsa, dacă mă iubeşti!”

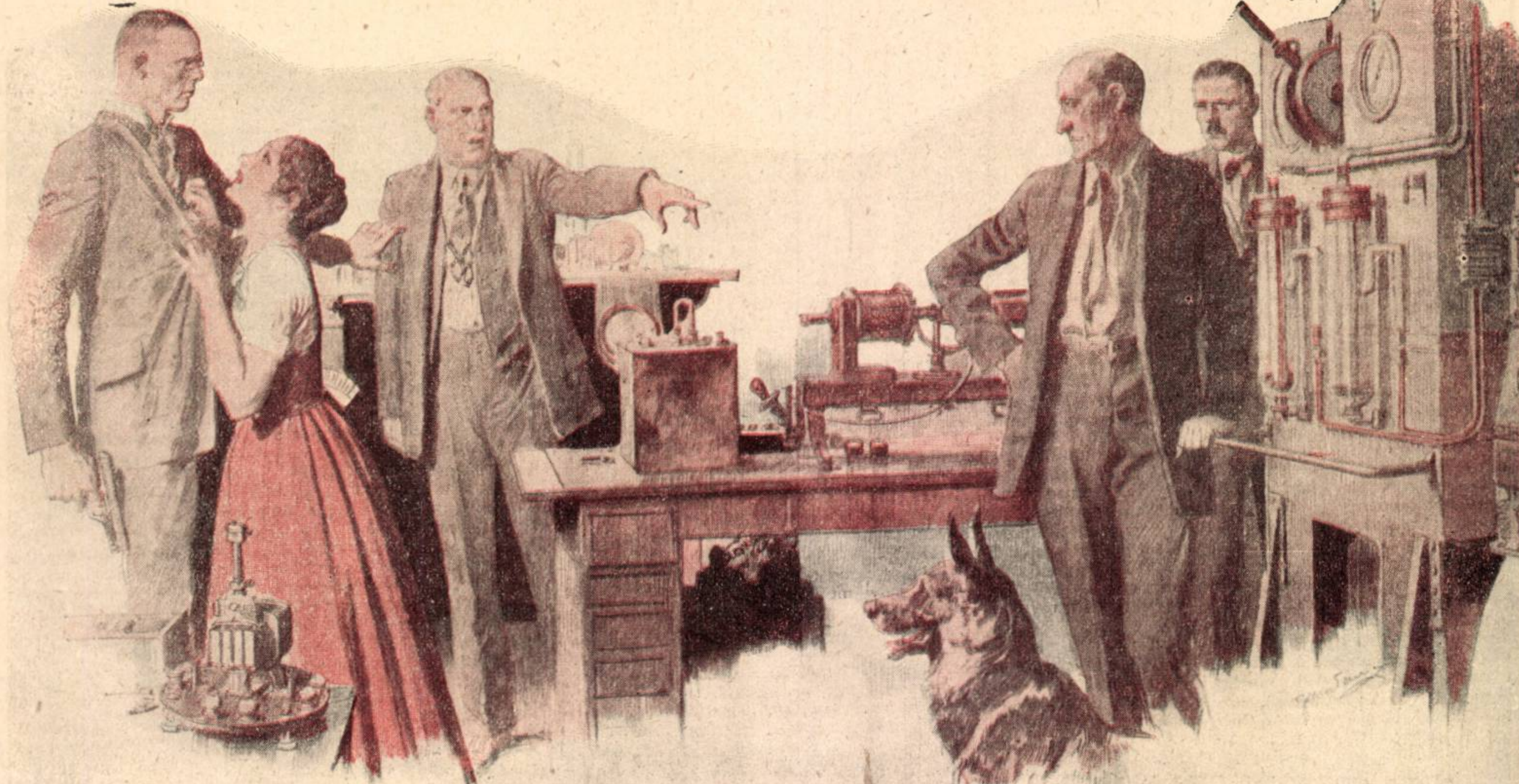
— „Vorbeşti serios, domnule Massingford?”

— „Absolut” replicai eu. „Dacă trage de această bară, s'a isprăvit cu Kätchen şi cu noi toţi!”

N'apucasem să termin fraza, când teutonul apăsă pe trăgaciu şi Vandermost căzu neînsufleţit, într'un lac de sânge. Aproape în a-

(Continuare în pag. 6-a)

— „Cu o singură apăsare pe această bară, Vandermost ne poate preface în fărâme, pe noi şi întregul univers” strigai eu...

Ambasadorul AURULUI

INVITAŢIA primită de d. Laval, de a lua contact cu preşedintele Statelor-Unite, a produs în Franţa o unanimă satisfacţie şi mândrie. In perioada anilor 1923—1926, singurele state care dirijau politica economică mondială, au fost Statele-Unite şi Anglia, pe când Franţa ocupa un loc secundar. Astăzi, contrar situaţiei de atunci, finanţa franceză, nu este numai dictatura Europei, ci şi o putere mondială, de a cărei politică depinde chiar situaţia Statelor-Unite.

Contactul dintre cele două puteri, singurele coloane pe care se mai reazemă astăzi capitalismul, era fatal să producă o încordare în toate cercurile financiare, deoarece de acordul acestor două state depinde soluţionarea crizei mondiale actuale.

Totodată tratativele franco-americane, constituesc primele faze ale luptei economice între capitalismul francez şi cel american.

O UTOPIE

Pentru salvarea regimului actual s'a emis ideia ca Franţa şi America să-şi pună la dispoziţie stocurile de aur, să le dea în circulaţie, emiţând devize internaţionale, garantate de stocurile băncii Franţei şi de ale băncei „Federal Reserve" americane. Această idee însă e o utopie, întrucât nici Franţa nici America nu sunt dispuse să rişte rezervele lor, pentru o himeră.

Amândouă însă sunt într'o stare cât se poate de precară. O sută de miliarde de franci aur sunt în mâinile Americanilor, cincizeci de miliarde în mâinile francezilor.

Acumularea aceasta de aur, atât din partea Statelor-Unite cât şi a Franţei, are de scop a asigura o expansiune a industriei naţionale respective. Dar ceeace constituia poate o siguranţă în secolul XVI şi XVII, astăzi nu mai are nici un senz. Aurul blocat în tezaurul băncilor, nu poate aduce proprietarilor nici un venit şi se poate considera pierdut, pentru desvoltarea economică. E caşi cum aurul s'ar afla în ciorapul cu economii al gospodinei.

Dr.: *D. Laval în drum spre Casa Albă din Washington.*

Agravarea crizei engleze şi căderea lirei sterline, au accentuat neîncrederea faţă de bănci, provocând retragerea depunerilor. In America depunătorii au început să convertească dolarii în aur. In acest mod, America a pierdut în ultimul timp mai bine de un miliard de dolari aur. Pentru a se proteja contra acestui pericol, America a ridicat scontul, căutând prin aceasta să atragă noui capitaluri.

O caricatură originală, reprezentând situaţia d-lui Hoower.

In acest timp, Franţa a ridicat şi ea scontul băncii, pentru a dirija afluxul de capitaluri spre ea. Această măsură, a fost în realitate o primă ciocnire între interesele franceze şi americane, un început de răsboiu al aurului între cele două puteri, cari îşi dispută astăzi hegemonia economică mondială.

Totodată Franţa converteşte în aur, dolarii pe cari îi avea în depozit, aducând din America aur în valoare de 120 milioane dolari.

Astfel era situaţia în momentul când d. Pierre Laval, a plecat la Washington.

MORATORIUL GERMANIEI

In Februarie este scadenţa termenului de şase luni, în care timp băncile cari au furnizat Germaniei credite, s'au hotărît să păsuiască plata sumelor datorate.

E evident că Germania nu va putea satisface aceste plăţi. Cum Anglia şi America sunt în mare parte angajate în aceste credite, pentru a nu se produce un formidabil crah al Germaniei şi An-

Jos: *Fotografia noastră reprezintă pe d-nii Laval, premierul francez şi Jimmie Walker, primarul New-Yorkului, după primirea oficială în metropola americană.*

St.: *D. Stimson, ministrul finanţelor americane.*

gliei, America încearcă să convingă Franța, de a susținea aceste două țări, acordând Germaniei credite pe termene mai lungi.

LUPTA PENTRU HEGEMONIA ECONOMICĂ

Prin clauzele planului Young, Germania trebuie să plătească timp de 58 ani, câte 660 milioane mărci anual Franței, reprezentând plata stricăciunilor de răsboiu cauzate Franței. Cum Germania nu este capabilă să-și achite datoriile, America agită ideea de a renunța la datoriile Germaniei față de ea, obligând însă Franța, care e astăzi cea mai bogată țară, să-și achite datoriile de războiu față de America și Anglia.

Față de această idee, guvernul francez susține că nu poate renunța la despăgubiri, întrucât aceasta ar însemna ca Germania să iasă după urma războiului fără datorii, în timp ce datoria internă franceză consumă 26% din bugetul de cheltueli al statului. Pe dealtă parte Germania repunând pe tapet revizuirea tratatului dela Versailles, industria germană ar putea din nou să se refacă, prin noile debușeuri pe care le-ar căpăta printr'o altă distribuire a teritoriilor coloniale. Reese că politica franceză se concentrează a îngenunchia această tendință de expansiune proaspătă a Germaniei, împingând-o spre faliment, pentru a putea acapara apoi cu ajutorul capitalului de care dispune, principalele industrii germane. Un rezultat imediat al acestei stări de lucruri, ar fi hegemonia mondială economică franceză, în detrimentul Statelor-Unite, care își vor pierde astfel tot debușeul în Europa.

Transformarea pe care Franța intenționează să o dea aspectului piețelor mondiale, va accentua deci și mai mult antagonismul franco-american.

Analizând chestiunea din punct de vedere social-economic, toate tendințele se reduc la o încercare de salvare, prin reducerea datoriilor și a despăgubirilor de războiu și prin reducerea armamentului, care grevează colosal bugetele tuturor țărilor.

D-l Laval urmând fidel sugestiile tezei franceze, înțelege să facă toate eforturile pentru a salva capitalismul francez, implicit al Europei, în schimbul hegemoniei economice franceze, care va deveni centrul economic mondial, opunându-se totodată tendinței americane, de a-și însuși această prioritate, asupra pieții mondiale.

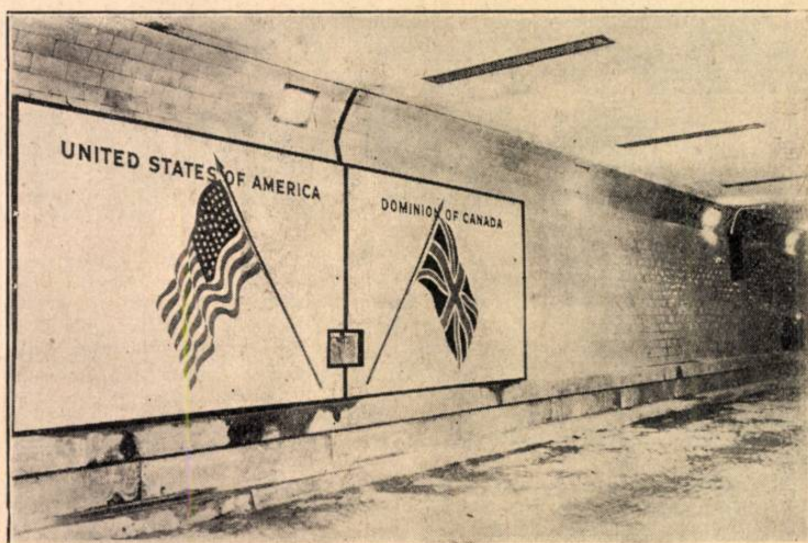
Iată dece vizita d-lui Laval, la Washington este vizita ambasadorului aurului, care caută să dirijeze râurile metalului strălucitor spre Europa, stabilind o nouă epocă istorică, care să dea dreptul bătrânului continent, să-și valorifice secolele de sacrificii, pe altarul culturii și civilizației.

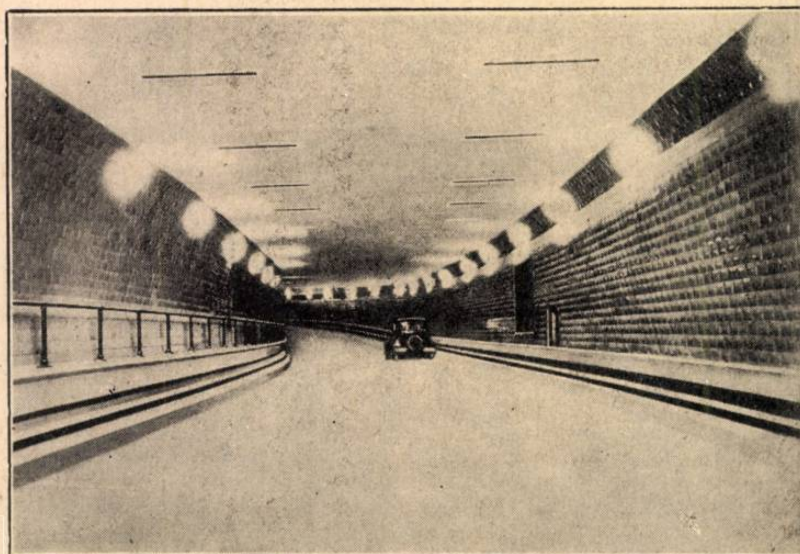
LOTUS

Ziariștii americani primind știri dela Casa Albă.

Un tunel pentru automobile între Statele Unite și Canada

De curând s'a inaugurat în Statele Unite, un tunel pentru automobile, care va înlesni traficul între State și Canada.

Tunelul este construit din beton, pe sub lacul Michigan și a costat ambele state aproape 50.000.000 dollari.

Luminat feeric cu lămpi electrice, trecătoarea prezintă câteva curbe periculoase.

Ziarele americane afirmă că printre primele automobile care au trecut, a fost și unul purtând o însemnată cantitate de alcool, pentru banda lui Capone.

Șeful gangsterilor este cointeresat cu câteva milioane la construcția tunelului.

CATACLISMUL (Urmarea din pag. 4-a)

ceeaș clipă dulăul sări în gâtul lui Schmidt, trântindu-l la pământ. Luai pistolul și trăsei asupra câinelui: prea târziu însă; Schmidt era mort. E mai bine poate că s'a întâmplat așa: desnodământul acesta e înlăturat neplăcerile unui proces de omor și ale publicității...

* * *

— „Ei ce spui? Stranie întâmplare!... Finalul are însă în sine o umbră de ironie. Sau, e poate mai mult decât o ironie... Aș putea spune că instinctele destinate să perpetueze viața, au scăpat bătrâna lume dela pieire. Și revenind acum la cele ce ți-am spus la început, merit și eu întrucâtva să mi se mulțumiască, sau invers, să mi se reproșeze, că Alpii se mai înalță încă aci înaintea d-tale, provocându-ți accese de lirism".

— „Hm!", făcui eu, „ciudățenia povestirii d-tale atinge neverosimilul, și mai ales mă neliniștește grozav: cine-mi spune că în acest moment vre-un alt geniu nebun nu caută mijlocul de a face atomul să explodeze?

Massingford surâse:

— „Asta-i mai greu", răspunse el. „Eu însu-mi am distrus filă cu filă calculele lui Vandermost și ajutat de Breidenbach, am demontat aparatul, aruncând piesele într'o prăpastie. Poți fi fără grijă; vor mai trece poate câteva sute de ani, până să se nască iar un geniu ca Vandermost.

OMUL de pe stradă" e un individ care n'a învățat nici filozofie, nici pedagogie, nici istorie și care se pricepe de minune în toate aceste grele probleme. Dacă oamenii politici ar asculta mai des părerea „omului de pe stradă" n'ar mai rămânea nimeni pe drumuri.

Aceste adevăruri simple sunt tot ale „omului depe stradă" — și mărturisim c'am început să le credem.

Intr'adevăr... In Statele-Unite băncile se prăbușesc cu aceiaș iuțeală ca și in unele capitale din Balcani, iar oamenii politici se ocupă de... conflictul chino-japonez. Un ziar din New-York a avut ideia următoarei caricaturi, în momentul în care Anglia cerea ajutor bancar, iar agricultorul american arunca în mare grâul, pe care n'avea cui să-l vândă: A reprezentat un agricultor citind un ziar și exclamând cu mare bucurie: „Admirabil!.. Președintele Hoover vine în ajutorul Angliei. Poate, după aceea, va veni și in ajutorul meu!"

Alta. In vreme ce milioane de șomeuri sunt amenințați de foamete în Germania, un inginer prezintă într'un ziar planurile unei mașini noui „raționalizate" care e'n stare să producă singură cât 1000 de oameni la un loc. „Omul de pe stradă" a răspuns inginerului la „Poșta redacției":

— „Fii bun, domnule inginer, și inventează și o mașină care să cumpere cât 1000 de oameni la un loc, marfa celeilalte mașini!...

Și insfârșit cea mai bună explicație a tratativelor actuale de la Washington, între d. Laval și Hoover, tot „omul de pe stradă" a dat-o... Se știe că cei doi oameni de stat, reprezentând unul interesele Americii, cellalt ale Europei, deși cunosc amândoi și limba franceză și limba engleză, țin morțiș să vorbească d. Laval numai franțuzește d. Hoover numai englezește. Și ca să nu se jignească, se prefac a nu cunoaște decât limba patriei lor, și nu discută decât prin intermediul a doi tâlmaci. „Omul de stradă" ne-a declarat:

— Nu-ți face iluzii!... Cum vrei dumneata să se'nțeleagă America și Europa, când vezi bine că nu vorbesc aceiaș limbă?...

MORMINTELE regilor egipteni depe valea Nilului iar ne-au adus o surpriză. S'a descoperit zilele trecute un papirus de... actualitate!... Ne-am obicinuit cu ideia că acei minunați oameni au cunoscut legea gravitației și legea căderii corpurilor, legea densității, mecanica cerească și toate parfumurile pe cari se străduește Coty să le reinventeze. N'am crezut însă că egiptenii au cunoscut și... șomajul.

Papirusul găsit de curând și descifrat la Torino cuprinde textul unei — ca să zicem așa — „moțiuni" a flămânzilor, trimisă Regelui, prin intermediul șefului hambarelor de alimente. Intre altele, ei se plâng în chipul următor:

„N'avem de lucru, din pricina prea îmbelșugatului nămol, revărsat de apele Nilului, proprietarii n'au mai avut nevoe de brațele noastre și au semănat și adunat recolta singuri. Venim împinși de foame. Nu cutezăm să ne rugăm lui Horus să dea secetă și sărăcie, ca să avem de lucru și să ne agonisim traiul. N'avem strae, n'avem pește, n'avem legume. Stăpâne al nostru nu ne lăsa pe drumuri, muritori de foame, căci dacă vom muri, leșurile noastre împuțindu-se vor otrăvi aerul și nici parfumurile cele mai tari nu vor izbuti să alunge duhoarea din iatacul și din nările celor avuți și fericiți. Dă poruncă să se deschidă hambarele, să avem ce mânca".

...Era să adaog: Nimic nou sub soare...

De fapt, e ceva nou în această poveste eternă a oamenilor, care din prea mult belșug n'au de lucru și mor de foame.

Căci iată „rezoluția" regelui egiptean:

„Se vor deschide hambarele și se va da fiecărui cap de familie câte un pește și o măsură de oleu și o măsură de făină, după numărul fiilor și fiicelor, iar de nu se va ajunge, se va cumpăra de la chaldeeni".

In vremea noastră nu se pune nici o rezoluție, dar se iau măsuri de ordine: în țările în care sunt alimente prea multe, ele se aruncă în mare, spre a li se ridica prețul, iar acolo unde sunt prea puține, se aduc soldați cu baionetele, să le păzească.

SĂ nu ne 'nchipuim că a da o definiție, e lucru atât de simplu. A defini înseamnă de cele mai multe ori a mutila și sărăci o ideie. Bunăoară: Cine poate defini electricitatea?... Cine lumina?... Cine muzica?... Și cu toate acestea ni se pare că ne dăm bine seama ce e electricitatea, lumina și muzica.

Intr'o situație tragică — dacă n'ar fi comică — s'au aflat nu de mult membrii unei sub-sub-sub-comisii de la Liga Națiunilor, căreia i s'a încredințat adunarea materialului unei anchete asupra diferitelor profesiuni de zi și de noapte, în vederea unei legiferări de ocrotire internațională.

De la inceput, comisiunea s'a lovit de greutatea definirii exacte a diferitelor profesiuni — și a rămas locului în fața profesiunii artistelor de varieteu. Intr'adevăr: Ce este o artistă de varieteu?... O artistă care dansează, a răspuns cineva. Inexact. Artista de varieteu uneori cântă. O artistă care cântă și dansează, a răspuns altcineva. Nici această definiție n'a mulțumit. Un membru al comisiei a demonstrat că cele mai de seamă artiste de varieteu nu știu nici să cânte nici să danseze ci numai să... surâdă — și a propus această definiție mai cuprinzătoare decât toate celelalte: „Se numește artistă de varieteu acea artistă care dansează, cântă sau surâde într'un local public".

Un alt membru al comisiei a obiectat, chinuit de scrupule:

— Domnilor, de ce să ne ascundem după degete?.... Știm bine că o artistă de varieteu dacă dansează sau nu, cântă sau nu, surâde sau nu, nu-și câștigă existența cu adevărat în local public în intervalul de la ora 10 seara la 5 dimineața, ci abea a doua zi acasă la orele diferite la care-și convoacă amicii preferați. Să căutăm o definiție adecuată, exactă, complectă, dacă nu voim să râdă de noi tocmai... artistele de varieteu!...

Definiția cea mai bună și care a fost adoptată în unanimitate, a găsit-o cel mai în vârstă din membrii comisiei, d. Pambeiro, argentinian de 78 de ani.

— Prin artistă de varieteu se'nțelege — artistă de varieteu.

W.

INTRE BLONDE ȘI BRUNE

DUPĂ profesorul J. Duval, cunoscutul filozof francez, femeile se împart sufletește în două categorii: blondele și brunele. „Oricât de mare i-ar fi dragostea, blonda nu se pierde niciodată", scrie el „și e incapabilă a se dedica în întregime omului pe care-l iubește. In aceiaș situație, bruna suferă un adevărat avatar: încetează a mai fi ea și nu mai trăește decât prin și pentru bărbatul iubit. — Rezumând, blonda ar semăna unei pisici precaute, iar bruna unui câine credincios.

In căsnicie, ambele tipuri pot da soții ideale.

Marea deosebire dintre ele apare însă numai când interesul bărbatului pe care-l iubesc, începe să slăbească, când acesta prezintă tendința de a le părăsi. Ruptura produce în sufletul ambelor femei o sguduire de egală intensitate. In mintea blondei încolțește însă aproape imediat ideea de vinovăție a bărbatului, idee care atrage necesitatea pedepsei. Deplin stăpână pe ea, cu mintea perfect de clară, îl acuză de sperjur, îl compromite, publicându-i scrisorile de dragoste, face totul spre a-l arunca în pușcărie, și dacă pedepsele legale i se par neîndestulătoare, îl împușcă.

Sus: *...după ce-și conduce iubitul la gară, își impușcă iubitul în vagon...*
Dr.: *In cazul desiluziei sentimentale, bruna se sinucide*

Pentru brunetă pierderea iubirei e un faliment, ale cărei cauze și le atribue ei și numai ei, iar amărăciunea acestei căderi îi dă gândul sinuciderii. Uneori acest gest e pentru bărbat cu mult mai penibil decât ostilitățile blondei, oricât de violente ar fi ele.

John Norton, șeful detectivilor orașului Chicago, vine acum să sprijine prin observațiile făcute în cursul îndelungatei sale cariere criminalistice, teoriile filozofului francez.

„Bruna când a ucis, spune el, o găsim palidă și împietrită; blonda va avea cu siguranță o criză de nervi. E de-ajuns însă un moment de neatenție din partea noastră, pentruca cea dintâiu să-și ia viața; cât despre blonda sguduită de nervi, o putem lăsa fără grijă în apropierea unei ferestre deschise la etajul al 12-lea, cu o sticlă de cianură lângă ea; puteți fi siguri că nu se va întâmpla nimic

Ucigașele blonde sunt de un calm ce te scoate din sărite, până în clipa când au fost definitiv descoperite. Atunci au un acces de nervi și încep să descrie circumstanțele omorului în cinci—șase moduri cu totul diferite..."

Nu pierderea iubitului în sine le duce la disperare, ci pierderea beneficiilor pe care le trăgeau de pe urma lui.

Norton citează un caz, ilustrând de minune contrastul dintre atitudinile acestor două tipuri:

„Era prin 1925" scrie el, „trei bandiți încercau să jefuiască un garaj de automobile, se prinseseră în cursa întinsă de polițiști. Afară pe șosea, răufăcătorii erau așteptați într'un automobil de două fete: Frances Quinn, o brunetă în vârstă de 19 ani și Gladys Mood, blondă, cam de aceeași vârstă. Ambele iubiau acelaș bandit: Ernest De La Vergne, fără să știe că erau rivale.

Ilustrația de mai sus ne arată cum se măsoară temperamentul nouilor angajate la Hollywood.

Bandiții apropiindu-se de garaj, îi înconjurarăm, trimițându-le un iureș de gloanțe; doi din ei căzură morți pe loc ,iar al treilea, De La Vergne, deși primise în trup 12 gloanțe, reuși să ne răspundă cu câteva focuri, căzând apoi pe pragul garajului.

Fetele auziseră schimbul de gloanțe și în timp ce încolțiam pe De La Vergne, bruna, scoase o pușcă, trăgând în noi, iar blonda prudentă sărise din mașină și o luase la fugă.

Arestarăm pe De La Vergne și pe bruneta Quinn. In ziua următoare, când oamenii îmi aduseră și pe blonda Gladys, fetele fură introduse în camera unde banditul zăcea întins, în aparență de moarte.

— Lăsaţi-mă să mor! Vreau să mor cu el. Vreau să mor" se tânguia bruneta, îmbrăţişând pe muribund.

Blonda plângea şi ea, dar fără să dea vre-o importanţă lui De La Vergne. Işi plângea propriile-i nenorociri".

Roşcatele ar intra şi ele, după cât se pare, tot în categoria blondelor. Au la început o criză nervoasă, care se termină cu lacrimi, spre a-şi recăpăta mai apoi calmul. Dacă se sinucid, n'o fac din dragoste.

Una din cele mai extraordinare confirmări a teoriei enunţate mai sus e cazul unei blonde anume Farice King, infirmieră la General Hospital din Denver. Această femee avusese în prima ei tinereţe o dragoste cu un poliţai, Robert K. Evans, care plecând în războiu, îşi luase seama între timp, căsătorindu-se cu o alta. După cinci ani, amintirea acestei nenorocite aventuri pălise îndeajuns, spre a permite infirmierei să se gândească la o altă căsătorie.

Destinul vru ca în ajunul cununiei, poliţaiul Evans, să fie adus grav rănit la spital şi să fie repartizat tocmai în salonul Faricei.

Devotamentul exemplar cu care infirmiera îşi trată pacientul înlătură pericolul şi curând intră în convalescenţă. Intre timp, mila reaprinsese vechia dragoste şi Farice îşi dădu seama că nu se mai putea căsători cu celălalt bărbat şi că nu mai putea lăsa pe Evans să se întoarcă la soţia şi copiii săi. Astfel, în ajunul ultimei nopţi pe care Evans o mai avea de petrecut în spital, infirmiera îşi cumpără un revolver şi-l împuşcă în timpul somnului.

In Franţa ca şi în America, crimele pasionale sunt privite cu multă îngăduinţă.

Procesul contesei de Janze, născută Alice Silverthorne care-şi ucisese iubitul, s'a terminat cu o amendă de patru dolari.

Această femee, deşi n'are părul blond, e considerată ca atare şi iată de ce: psichologii împart femeile, nu după culoarea părului ci după ochi. Cu alte cuvinte, o femee cu părul deschis, având ochii căprii sau negri e brunetă, în timp ce femeea cu părul negru şi ochii albaştri, trece drept blondă.

Alice se căsătorise cu bogatul conte Frederic de Janze, dar se îndrăgostise mai târziu de tânărul Raymond Vincent de Trafford, descinzând dintr'o veche familie de lorzi englezi. Cei doi tineri fugiseră în Africa, şi când reveniră după o vreme la Paris, bătrânul de Trafford îşi chemă fiul la Londra, impunându-i sub ameninţarea desmoştenirei, să rupă legăturile cu Alice. Aceasta nu făcu nici o obiecţie şi-l însoţi abătută la gară. In clipa însă, când se îmbrăţişau în vagon, femeea scoase un revolver şi-şi împuşcă iubitul, rănindu-l grav, apoi îndreptă arma asupra ei, făcându-şi ceeace am numi „o sgârietură".

La proces, contesa a declarat că venise în gară cu intenţia de a se sinucide, dar că în momentul când auzise şuerul trenului ce da să plece, s'a hotărât „să-l ia cu ea".

Considerând acum reacţiile brunetelor în caz de bancrută amoroasă, Norton ne citează cazul lui Starr Faithfull care neputând să-şi păstreze afecţiunea iubitului său, medic pe un transatlantic, s'a sinucis trimiţându-i o scrisoare de adio, ce respira tristeţă şi disperare, dar nu conţinea nici urmă de reproş.

Eroina uneia din cele mai extraordinare tragedii amoroase, a fost baroneasa Klinger de Raab, care având de ales între soţ şi iubit, a trimis fiecăruia din cei doi bărbaţi câte o scrisoare în care le spunea că regretă mult faptul de a le fi produs atâtea neplăceri; apoi aruncând o ultimă privire în oglindă, s'a sinucis. Era un tip pronunţat de brunetă.

Sprijinindu-se pe teoria filozofului francez, am presupune că o blondă ar fi omorît pe unul din cei doi, sau poate pe ambii.

Dr. Helen Reiner, brunetă de o remarcabilă frumuseţe, expertă în bacteorologie la Universitatea din New-York, având o ceartă cu soţul său, fără manifestări de violenţă şi fără ameninţări de divorţ, a luat otravă şi a murit în chinuri îngrozitoare.

Jessica Harrington, fiica unui hangiu englez, s'a ridicat graţie frumuseţii sale la rangul de prinţesă, căsătorindu-se cu prinţul Abbas Halim al Egiptului. Acest prinţ se plictisi însă curând de tânăra sa soţie şi Jessica ajunse la revolver: se sinucise, luând toate măsurile spre a da actului său aparenţa de accident, pentruca soţul să nu fie chinuit mai apoi de remuşcări.

Lucrezia Borgia, patriciana cu părul roşu, care a trăit la începutul secolului al 15-lea, deţine recordul probabil al „crimelor pasionale".

Citiţi „LECTURA"

OASPELE PRUDENT

INTR'O mică localitate din provincia franceză, un domn mai în vârstă, bine îmbrăcat, se prezentă în faţa portarului închisorii, cerând foarte politicos să viziteze temniţa. După ce i se controlaseră hârtiile şi directorul îşi dădu încuviinţarea, oaspele însoţit de un gardian vizită tot penitenciarul şi ceru fel de fel de lămuriri despre celule deţinuţilor, sălile de lucru, hrană, etc., etc.

Lăuda unele măsuri, critica alte, dar în cele din urmă, ceru să facă cunoştinţă cu directorul. Fu anunţat şi directorul îl primi cu multă amabilitate.

— „Domnule director, spuse mosafirul, instituţia d-tale e demnă de toată lauda. Am cunoscut multe stabilimente de felul acesta dar nici una nu m'a încântat atât de mult. M'am hotărît să mă stabilesc aci pentru trei luni de zile".

— „Gluma e excelentă, domnule!" spuse directorul.

— „Dar nu glumesc, d-le director, vorbesc foarte serios".

— „Dar bine, asta nu se poate".

— „O, da da, am şi o hârtie la mână care mi-o îngădue".

Şi cu aceste cuvinte mosafirul predete directorului sentinţa tribunalului, prin care prudentul mosafir era osândit la trei luni închisoare, pentru furt.

IN INIMA ANTICEI ATENE

PROFESORUL T. Lesslie Shear studiând o descripție a lui Pausanias, istoricul care a trăit acum vreo mie opt sute de ani, a întreprins o serie de săpături, scoțând la lumină de mult uitata „Agoră", renumit focar de cultură al antichității, situat în inima Atenei.

Le lespezile ei au rătăcit pașii lui Socrate, punând probleme a căror profunzime și pătrundere sfârși prin a încurca într'atâta mentalitățile obtuze ale contemporanilor săi, încât îl cenzurară după moda acelei epoci, condamnându-l să bea otravă.

Tot aci, cinicul Diogene deplângând tendințele materialiste ale epocei sale, a preconizat simplicitatea, mergând până la a reduce ideia de locuință, la renumitul său „butoi".

Profesorul Shear a reușit să stabilească locul unde se ridica tribunalul cel mare, care a văzut judecarea și condamnarea lui Socrate. Identificarea s'a făcut prin descoperirea statuei împăratului roman Adrian, despre care Pausanias în descrierile sale spune că s'ar fi aflat în apropierea acestei clădiri. Situația statuiei e de așa natură, încât scoaterea ei impune dărâmarea unei case învecinate.

Agora era centrul unde se desfășura viața mondenă și culturală a Atenei. Aci au germinat ideile ce formează baza științei de astăzi. S'a arătat în diverse rânduri, că grecii de acum două mii de ani aveau o mentalitate atât de asemănătoare cu a noastră, încât un modern s'ar acomoda curând în vechia Atenă. Pe de altă parte individul de care ne desparte doar câteva secole, era atât de ignorant și de superstițios, încât mai că nu ne vine a-l crede om. Renașterea acestei vechi culturi elene a pus bazele civilizației moderne, scoțând omenirea din întunericul Evului Mediu.

Primii întemeetori ai Atenei erau un soiu de comercianți pirați, mai mult pirați decât negustori. In cursul peregrinărilor lor, veniau în contact cu egiptenii babilonienii, cretanii și sumerienii, ai căror preoți se presupunea că posedau toate secretele științei. Nimeni nu îndrăsnise până atunci să conteste vechia și sfânta lor înțelepciune.

Dar grecii, învingând prin arme aceste vechi popoare, își îndreptară scrutători privirile asupra filozofiei lor găsind-o îmbâcsită de superstiții.

Grecii au fost primii oameni cari au preferat raționamentul și observația, autorității, primii cugetători ai lumii cari încearcă să găsească adevărul, indiferent că se potrivia sau nu cu teologia lor. Și cu atât mai bine ar fi fost, dacă s'ar fi bazat mai puțin pe raționament, luând calea experiențelor.

La început, acești atenieni nu-și luară zeii prea în serios. Pentru ei nu exista nici rai, nici iad. Hadesul era un loc unde umbrele lor duceau după moarte o viață de dezolare. In timpul lui Socrate însă, zeii căpătaseră un astfel de ascendent asupra mentalității elene, încât una din principalele acuzări aduse marelui înțelept, era impietatea.

Săpăturile au dat între altele la iveală, câteva din scoicile de lut, ce serviau originalului obiceiu al ostracismului, grație căruia prin-tr'un plebiscit, se putea exila oricând un cetățean pe timp de zece ani. Indiferent că făptuise sau nu vre-o crimă, era destul ca în finală să se găsească un număr îndestulător de scoici depuse împotriva lui, spre a fi silit să-și părăsească țara. Obiceiul acesta poate părea odios unei mentalități moderne, dar se înlăturau astfel vărsări de sânge și turburări interne.

In vremea când Xerxes îndrepta hoardele persane asupra Greciei, Aristide susținea ca lupta să se dea pe uscat, în timp ce Temistocle insista asupra bătăliei navale. Cum cei doi bărbați nu reușiau să ajungă la un acord, atenienii aplanară conflictul, ostracizând pe Aristide. Temistocle, învestit cu puteri depline realiză marea victorie dela Salamis.

In epoca unde marea statuă a împăratului Adrian se ridica în mijlocul Atenei, cetatea, deși era încă un centru cultural, pierduse mult din gloria și puterea ei.

La câteva picioare numai sub statuia lui Adrian, se află țărâna epocii de aur a lui Pericle, și la câțiva centimetri mai jos, țărâna epocii eroice. In acest praf există poate câteva din grăunțele atinse de sandalele lui Xenofon, când s'a întors spre a scrie acea aventură fără seamăn, în care împreună cu alți zece mii de greci, s'a pomenit izolați și părăsiți în inima Persiei.

(Continuare în pag. următoare, col. 3-4).

Stânga: *Diogene în celebrul lui butoi*; jos: *săpăturile recente din Athena.*

D. Georges Duhamel
vorbeşte „Realităţii Ilustrate"

DUHAMEL e scriitorul care dă consultaţii medicale în mijlocul Parisului şi medicul care ascultă adâncul sufletului omenesc.

Spirit european, cu o vastă operă în care respiră o afecţiune largă pentru om, Georges Duhamel şi-a manifestat dorinţa să cunoască lumea în care trăeşte, să se apropie de prietenii de pretutindeni, cunoscuţi sau nu.

După drum lung şi înconjurat, Duhamel a venit în ţară, printre noi.

La întrevederea pe care am avut-o cu autorul „Spovedaniei în noapte", am constatat că ne aflăm în faţa aceluiaş charmeur din volumele lui.

Duhamel ne-a primit cu o cordialitate aproape jenată.

D-nii: Liviu Rebreanu (dr.), Georges Duhamel (mijloc) şi Leopold Stern (st.), discutând în biblioteca ultimului.

Fiindcă în asemenea împrejurări întrebările sunt obicei, şi răspunsurile de rigoare — la întrebările noastre scriitorul ne răspunde neobosit.

— „Aţi fost în Rusia; aţi scris „Voyage a Moscou". Aţi fost în America şi aţi creeat „Scènes de la vie future". Vă aflaţi astăzi în România. Desigur, nu staţi aci cât aţi stat în alte părţi. Veţi scrie totuş ceva despre noi?".

— *„România n'o cunosc. Cunosc însă români şi romànce. In cele câteva zile pe care le petrec aici, nu pot cunoaşte o ţară întreagă. N'am venit în România ca apoi să scriu despre ea. Am venit cu simpla dorinţă să-mi văd prietenii — care ţi-o mărturisesc — sunt numeroşi şi afectuoşi şi să leg noui prieteni.*

— Aveţi o operă considerabilă şi variată. Poezie, eseuri, critică, romane, teatru. Ştim că la dv. acasă faceţi muzică şi daţi consultaţii medicale. Cum isbutiţi să împăcaţi atâtea ramuri de activitate?

— *Viaţa unui om, este tocmai o febrilă activitate variată. Faptul că fac atâtea lucruri, (destul de puţine) nu e extraordinar. Când îmi scriu cărţile, am impresia că aş construi simfonii. Când cânt, nu fac decât să redeştept amintiri. Şi atunci, plin de muzica amintirilor, încep din nou să scriu. Când ascult inima omenească, aud vibrând melodii supraumane. Iată deci cum am putut scrie „Jurnalul lui Salavin", cum pot cânta o sonată de Bach şi pot să cercetez şi maladiile omeneşti, în acelaş timp.*

— „Ce impresie aveţi despre compatrioţii noştri?"

— *„Cea mai bună...*

Câte romànce am cunoscut — Elena Văcărescu, Alice Cocea, Maria Ventura, Jenica Athanasiu, Duca Kessel — toate mi-au părut fermecătoare. Ţi-aş enumera şi cunoscuţii mei români. Sunt din fericire prea mulţi. Iţi voiu spune numai că George Enescu, despre care ştiu că e român, ne e atât de prieten, încât il consider francez".

— „In ultimul timp, se pare că v'au preocupat chestiunile economice şi de politică internaţională?"

— *„Intr'adevăr, de multe ori vrei să faci ceva şi împrejurări din afară îţi atrag atenţiunea, sustrăgându-te dorinţelor tale dela început. Având prilejul să fac înconjurul Europei, vrând nevrând a trebuit să înregistrez unele constatări dintr'un domeniu străin literaturii. Am trecut cu trenul prin câmpii, pe care le-am văzut pline de rod. Am vizitat uzine, unde fiecare lucrător era la postul lui. Magazinele oraşelor le-am văzut încărcate cu tot felul de mărfuri. Pretutindeni bogăţie. Cu toate acestea, gândindu-te la mizeria generală, constaţi contradicţiile societăţii actuale şi prevezi pentru mai curând sau mai târziu, un echilibru care trebue să vină. Criza prin care trecem nu este numai economică, ci sufletească".*

L-am părăsit pe d. Duhamel ducând cu noi atmosfera de cordialitate sinceră, cu care ne-a primit.

In inima anticei Atene (urmare din pag. 10)

In Agora, Xenofon şi-a citit pentru prima oară faimoasa naraţiune, în timp ce veteranii marei retrageri ascultau, gata a corecta eventualele erori.

Ceva mai jos, săpăturile vor da de lespezile care au văzut invazia persanilor înfuriaţi, când au incendiat Atena, reducând-o la ruini. Aceastǎ victorie a lor avea să fie însă curând întunecată, de înfrângerea dela Salamis.

Revenind în oraşul devastat şi ars, atenienii nu făcură nimic spre a restaura vre-una din statuile mutilate, ci strângând toate sfărâmăturile, le îndrămădiră într'o groapă la porţile cetăţii. Işi închipue oricine cât de preţioasă ar fi pentru archeologi descoperirea acestui loc, unde se află înmormântate atâtea comori de artă. Un cap, un picior sau un braţ de Phidias, ar reprezenta valori fabuloase.

Atenienii îşi sfărâmau uneori şi singuri statuile. Odată, asediaţi de Filip Macedon, tatăl lui Alexandru cel Mare, atenienii s'a înfuriat până într'atât, încât înarmându-se cu topoare, au doborât statuile ridicate în cinstea lui.

Pe vremea când Atena se creştiniza, discipolii nouii doctrine au văzut o datorie pioasă în a distruge admirabilele opere de artă păgâne.

Tot aci archeologii vor găsi pământul călcat de eroii dela Marathon...

In aerul Agorei a vibrat vocea puternică a lui Demostene, faimosul demagog.

Profesorul Shear a găsit la marginea de Est a regiunei unde se fac săpăturile, statuia sfărâmată în patru a unei femei. Admirabila piesă prezintă caracteristicile stilului lui Thimoteus. Frumuseţea şi cizelarea sculpturei face pe archeolog să creadă că ar fi o operă sculpturală din secolul al IV-lea a. Chr. In afară de asta, s'a mai scos la lumină o altă piesă de sculptură din aceeaş epocă, reprezentând o figură de bărbat ce exprimă multă tristeţă şi după spărtura pe care o prezintă în spate, ne face să credem că a făcut parte dintr'un basso-relief... multă olărie şi mai ales numeroase inscripţii greceşti, lămpi romane şi grece, mii de monezi de bronz, câteva unelte din acelaş metal, figurine de teracotă şi vase de sticlă.

Archeologii vor continua săpăturile tot mai jos, dincolo de urmele primilor greci şi de civilizaţiile care i-au precedat, până la osemintele troglodiţilor...

In zilele noastre, când un oraş e distrus parţial sau în întregime, dărâmăturile sunt cărate imediat şi se sapă noui temelii, mai adânci decât cele dinainte astfel că nu mai rămâne nimic archeologilor viitorului. Din fericire, grecii şi celelalte popoare ale antichităţii n'aveau maşinile de săpat acţionate de aburi şi nici autocamioanele omului modern, ei nu dispuneau decât de forţă muşchiulară şi erau astfel nevoiţi să reclădească pe ruini.

CIPRU

LEGENDA spune că Jupiter plecând să-şi ia mireasa, pe Junona, şi-a luat ca însoţitoare pe zeiţa Fortuna, care întâmplător a uitat să-şi închidă hermetic cornul abundenţii. Şi în timp ce plutiau prin văzduhuri, spre palatul zeiţei Junona, care pe vremea aceea domicilia într'un templu a lui Siva, cornul s'a deschis tocmai deasupra Mediteranei, — care pe-atunci era un imens pustiu de apă — şi din cornul Fortunei s'au scurs minunatele colţuri de Rai care sunt insulele din arhipelagul grecesc.

Se apropiau de ţărm, în momentul când a picat ultima perlă, ultimul dar dumnezeesc, care s'a plasat în golful Alexandrette şi a fost botezată insula Cipru.

Atunci Fortuna, supărată, şi-a închis cornul şi până în graniţa Indiei, a lăsat în urma ei un pustiu de nisip.

Insula Cipru se aseamănă foarte mult cu Corsica, partea sudică fiind extrem de roditoare, pe când cea dela nord e un ţinut muntos şi arid. Odată cu începuturile navigaţiei, a luat fiinţă portul Larnaka, situat în partea de sud a insulei, şi în antichitate Ciprul a fost o însemnată colonie romană. Tot pe aci au trecut în drumul spre Asia, corăbiile lui Alexandru cel Mare, după care s'a dat numele golfului ale cărui ape scaldă insula din toate părţile.

Fiind situată la o distanţă foarte mică de Alexandria, insula Cipru era foarte des vizitată de corăbierii antichităţii, care ridicau de aci nenumărate bogăţii ale solului.

Mai târziu, în vremea Cruciadelor, s'a fondat aci un regat creştin, sub suzeranitatea casei franceze de Lusignan. Corăbiile cruciaţiilor făceau aci escală înainte de a se îndrepta spre sfântul pământ al Palestinei.

In anul 1486 insula Cipru a trecut în stăpânirea veneţienilor, cari şi-au ridicat aci o bază navală, pentru puternicele lor corăbii, cari încrucişau în Mediterana.

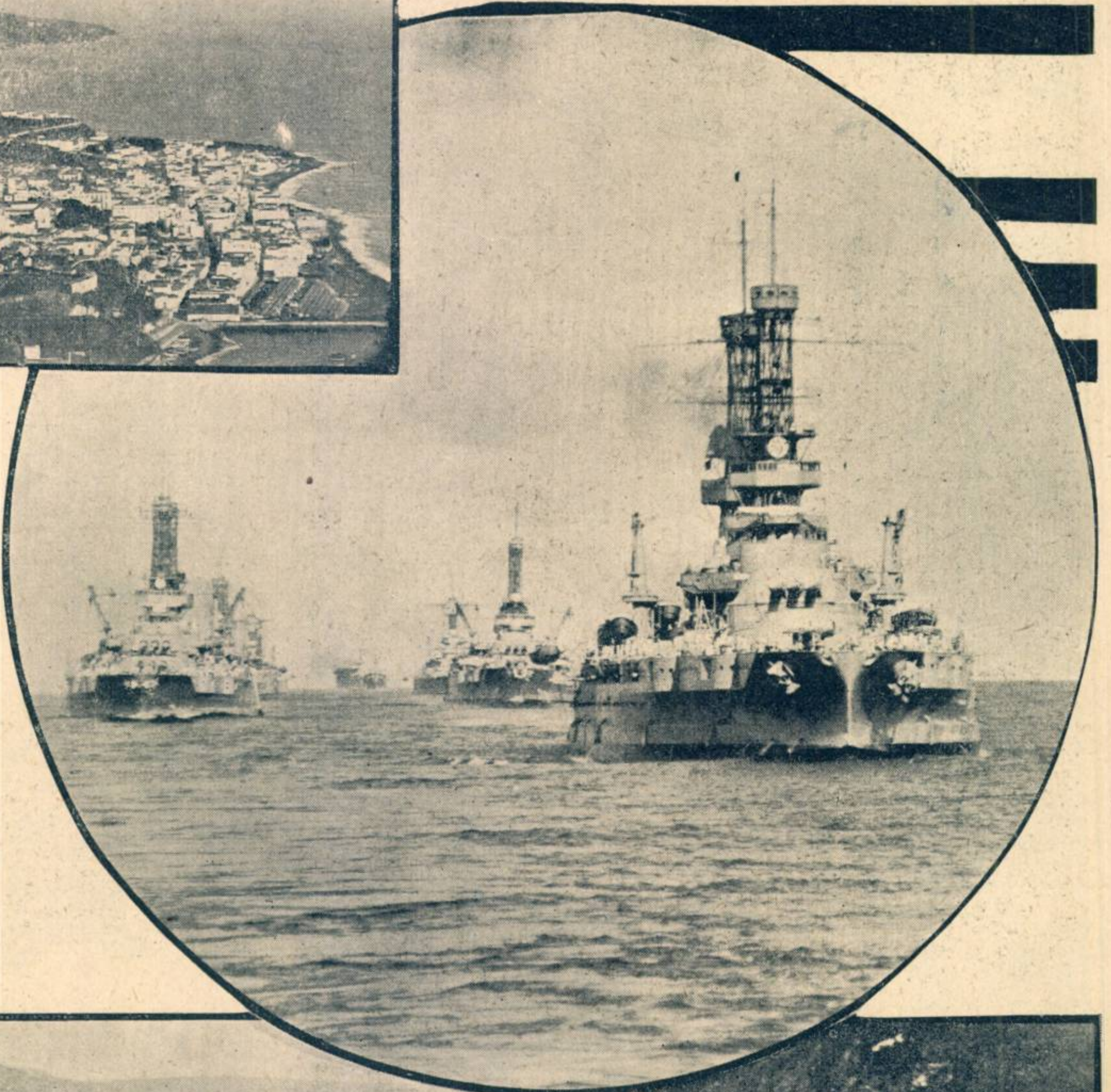
Faţă de lăcomia noilor cotropitori, populaţia Ciprului s'a refugiat spre centrul insulei, fondând oraşul Leucosia, astăzi capitala ţinutului.

In anul 1700, când imperiul turc a ocupat ţinuturile asiatice până la Marea Roşie, insula Cipru a trecut în stăpânirea sultanului, care a instituit aci un paşalâc şi o bază navală, cu care ameninţa porţile Egiptului, la Alexandria.

Această ameninţare a fost una din principalele cauze, pentru care Egiptul a cerut Angliei protectoratul coastelor. Ce fel de suzeranitate s'a impus apoi Egiptului, se ştie.

Când Ferdinand de Lesseps a inaugurat Canalul de Suez la 1869, lumea financiară şi industrială engleză, zâmbia ironic. Mai târziu cu câţiva ani însă, când finanţa britanică a pus mâna pe canal, insula Cipru în mâna turcilor era un pericol permanent pentru siguranţa canalului şi în consecinţă a capitalului englez, investit în acţiuni.

Ciprul era ultimul punct strategic, ultima bază navală a englezilor, pentru stăpânirea

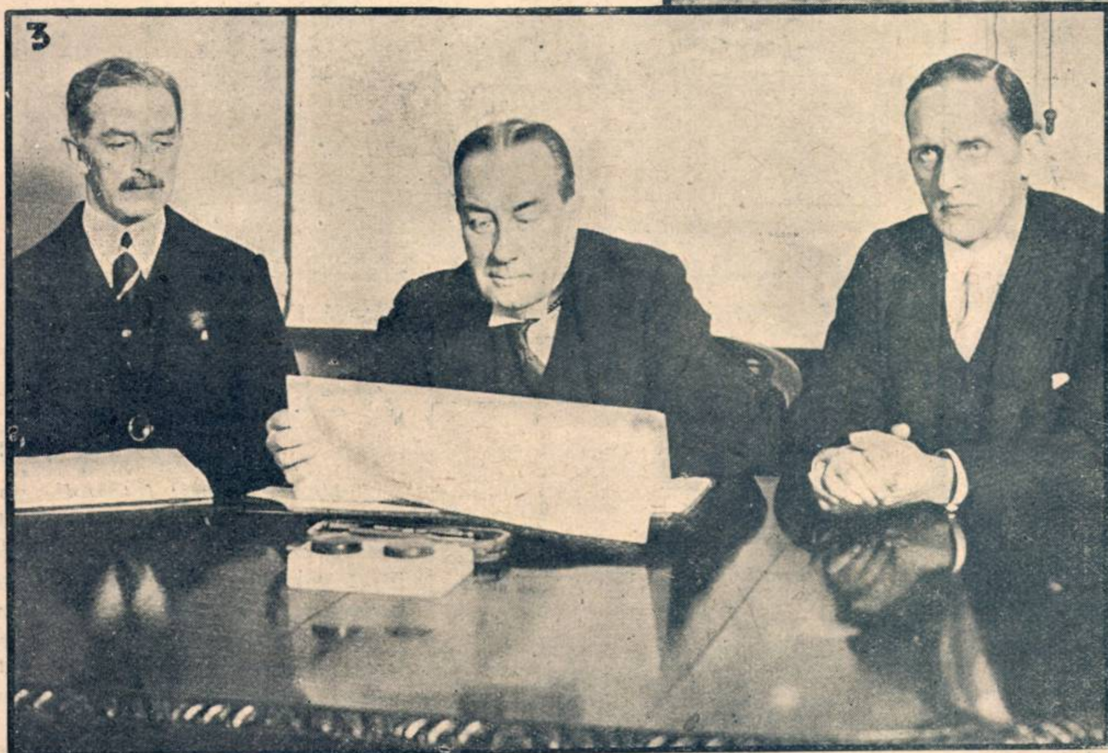
Sus: *Vedere generală a portului Larnaka din Cipru.*
Mijloc: *Cuirasatele engleze în cursă, spre locul revoltei.*
Jos: *In retragerea lor spre munţi, ciprioţii distrug şoselele pentru a îngreuia înaintarea trupelor engleze.*

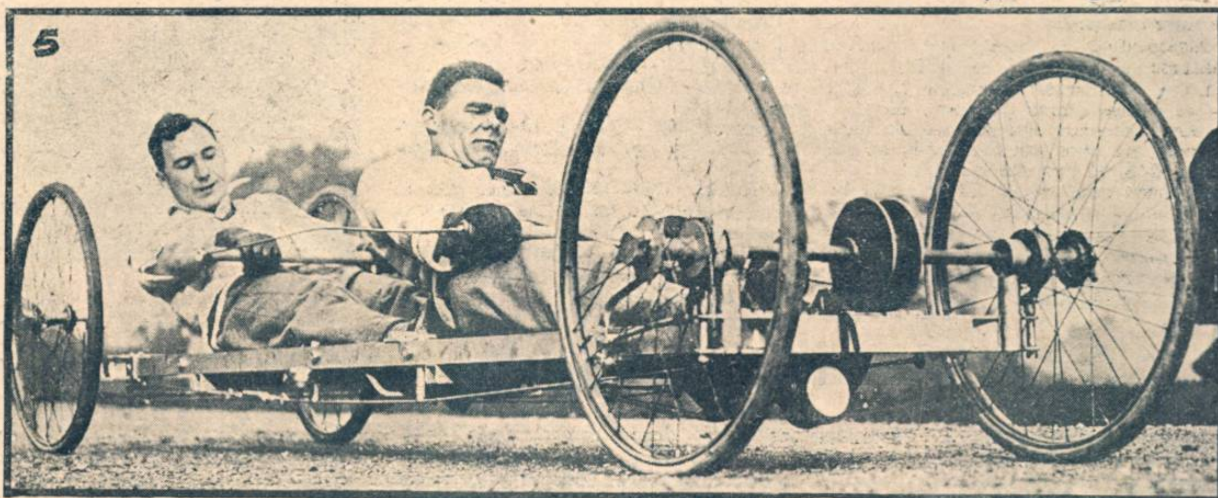

de peste tot

1) William Edison, fiu din prima căsătorie a celebrului inventator, mort de curând, a declarat că va ataca testamentul lăsat de tatăl său în favoarea copiilor din a doua căsătorie Charles şi Theodor Edison. Faptul e viu comentat în toate colţurile Statelor Unite.

2) Prof. dr. Günther Enderlein din Berlin a descoperit un nou ser pentru vindecarea tuberculozei. Tratamentele aplicate de el au stârnit o vâlvă extraordinară şi se afirmă că pentru descoperirea sa, medicul va fi propus pentru distincţiunea cu premiul Nobel.

3) D. Stanley Baldwin, şeful partidului conservator englez, — partid care a întrunit recent 70 la sută din sufragiile alegătorilor, — urmărind rezultatele alegerilor în biroul electoral al clubului.

4) In Anglia s'a experimentat primul tanc militar plutitor, înarmat cu o mitralieră şi deservit de doi oameni. Experienţele au dat rezultate foarte bune, tancul luând pe teren 60 km. pe oră şi plutind cu o viteză de nouă km. pe oră.

Şi guvernele tuturor statelor iau angajamente solemne pentru desarmare...

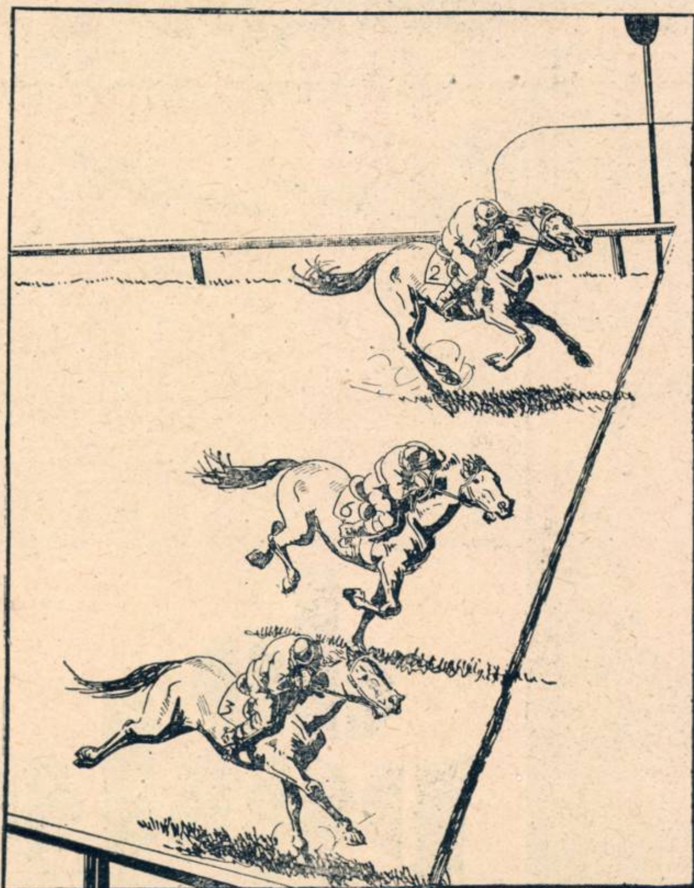
5) Tot în Anglia s'a lansat barca-terestră, aşa numitul „scar-skiff", care montat pe patru roţi cu pneumatice, este acţionat prin mişcări de vâslit ş: poate atinge 50—60 km. pe oră.

In fotografia noastră, noul vehicul, care permite antrenamentul în „mort-sezon"-ul vâslitului.

6) In palatul sportului din Berlin s'a organizat o cursă originală: un număr de zece jokey au alergat o cursă de fond de 500 m.

Cât vor fi regretat caii de pur sânge, că n'au putut asista ca spectatori, la această cursă!!...

Concursul nostru de perspicacitate Nr. 8

Problemele pe care le punem cititorilor noştri, sunt alese în aşa fel, în cât să fie nu numai atrăgătoare, dar cât mai variate cu putinţă.

De data aceasta, ne vom plasa cititorii pe un câmp de curse.

In cursa V-a, a pornit un pluton de 12 cai. Din aceştia, trei au ajuns la distanţă egală, pe linie, la o jumătate de metru de potou.

Examinând cu atenţiune desenul alăturat, **cititorii ne vor arăta care din cai** — purtând numerele 2, 6 şi 3 **— va câştiga cursa** şi anume dece.

Acest concurs este al 8-lea din seria de zece, pe care am început-o, cu numărul 243, al revistei noastre.

Cititorii sunt rugaţi să strângă bonurile şi să-şi însemne soluţiile, trimiţându-le toate odată, după cel de-al zecelea concurs, care va fi în numărul 253, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată", str. C. Mille 7, Buc. I, în plic închis, cu menţiunea „Pentru concursul de perspicacitate".

Lipsa unuia dintre bonuri, nu atrage după sine eliminarea, fiecare cititor participând cu atâtea şanse, câte probleme a deslegat.

Oferim premii de 10.000 de lei distribuite în felul următor:

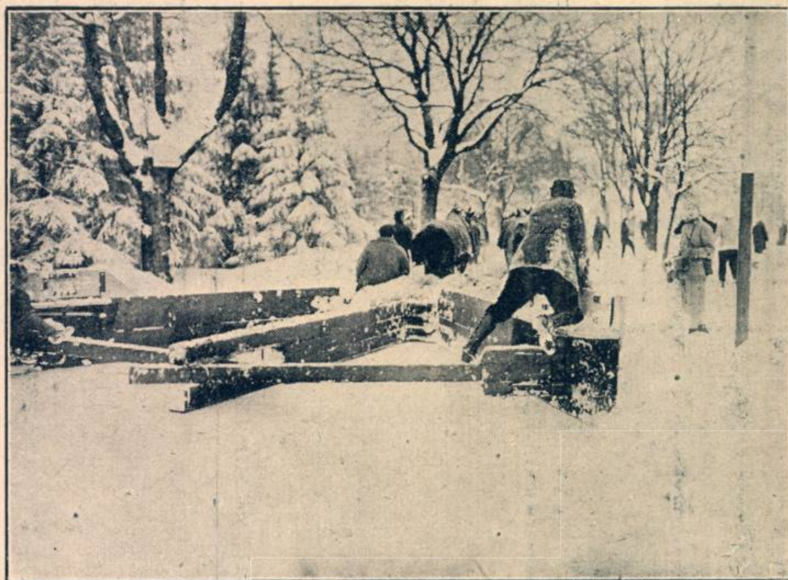
Premiul I . . . . . 5.000.— lei
Premiul II . . . . . 2.000.— „
Premiul III . . . 1.000.— „
Premiul IV—V câte un abonament pe un an la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VI—VII un abonament pe şase luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VIII—IX—X un abonament pe trei luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Vor fi premiate soluţiile cele mai exacte, în ordine. Intre soluţii egal de bune, hotărâsc sorţii.

A SOSIT IARNA

In apropiere de Viena, a căzut prima zăpadă. Fotografia noastră reprezintă curăţirea străzilor, într'un oraş provincial austriac.

Artiştii noştri

Publicăm alăturat fotografia marelui nostru actor d. Romald Bulfinsky, care a repurtat în ultimele două stagiuni, cele mai strălucitoare triumfuri artistice din cariera d-sale.

Unul din cele mai preţioase elemente ale teatrului românesc, d. Bulfinsky subjugă spectatorii prin arta-i robustă.

Fotografia este executată de Foto-Studio „Wells" din Calea Victoriei 43 de sub conducerea d-lui Selmann, care a reuşit să închege în Capitală un adevărat studio de artă, în genul marilor ateliere străine.

Intr'adevăr colecţia pe care o prezintă Foto-Studio „Wells" întrece orice aşteptare în ceeace priveşte arta execuţiei, mai ales în jocurile de umbre şi lumini.

CIPRU (Urmarea din pag. 12)

integrală a Mediteranei. Şi astfel războiul din 1877—78, între Rusia şi Turcia, a fost cel mai nimerit prilej pentru Anglia de a pune stăpânire cu forţa pe insule, isgonind autorităţile turceşti şi ocupând atât portul Larnaka, cât şi capitala Leucosia.

Prin tratatul dela Berlin, din 1878, englezii au obţinut suzeranitatea definitivă a acestei insule, şi au instalat acolo o mică bază navală, care le asigura atât canalul, cât şi Alexandria, împotriva unei eventuale surprinderi.

Efectele acestei ocupaţiuni strategice, s'au văzut în timpul războiului mondial, când flota germană din Pacific, a fost blocată, parte în insulele Hawai, iar parte făcând războiul de corsă, pentru a se putea alimenta, cum a fost cazul crucişătorului „Emden".

Astăzi insula Cipru numără peste 360.000 de locuitori, într'o proporţie 75% greci. In tot decursul secolelor a domnit acolo o vie agitaţie naţionalistă, reprimată sângeros în cele mai dese cazuri. Intr'adevăr, populaţia de naţionalitate greacă, a cerut din toate timpurile ca insula să fie anexată Greciei, campanie susţinută cu banii centrelor naţionaliste din Atena şi Salonic.

In ultima vreme nenumăraţi agitatori, veniţi special din Grecia, au turburat spiritele populaţiei, care a început să se dedea unor manifestaţiuni ostile autorităţilor engleze de ocupaţiune.

Unul din principalele argumente ale agitatorilor, a fost chestiunea impozitelor excesive, pe care trebue să le plătească populaţia, din aceste venituri fiind plătită întreaga administraţie a insulei, precum şi personalul de bord al vaselor engleze, din bază.

Se ştie că funcţionarii cei mai bine retribuiţi, sunt cei englezi, mai ales când îşi exercită funcţiunile în colonii. Or, insula fiind mică, e natural ca impozitele puse asupra locuitorilor să fie extrem de grele, pentru a putea acoperi aceste salarii.

Pe de altă parte Grecia ţine cu tot dinadinsul ca insula Cipru să intre în patrimoniul ei, date fiind imensele bogăţii ale solului cipriot. Intr'adevăr, recoltele de măsline, struguri şi prune ale Ciprului, sunt renumite în lumea întreagă, ca şi vinurile de Nicaea.

Capul revoltei a fost episcopul însuş, secondat de toţi preoţii insulei, cari au propovăduit depe amvon revolta, iar când aceasta a luat proporţii, opt bastimente de război engleze au pornit sub presiune din Malta, pentru a înăbuşi răscoala cu trupele pe care le purtau la bord.

Câteva zile revoluţionarii au fost stăpânii insulei, isgonind autorităţile engleze, care s'au refugiat la Alexandria, la bordul vaselor din bază, care n'au putut face faţă momentului.

Iar când grozavele cuirasate engleze şi-au îndreptat gurile de tun spre Larnaka, oraşul a capitulat, insurgenţii retrăgându-se spre centrul insulei. Au căzut la datorie câţiva funcţionari englezi dar şi reprimarea revoltei a fost sângeroasă. Guvernatorul insulei, lordul Brinkley a fost luat ostatec de către revoltaţi, iar capul răscoalei, episcopul ortodox al insulei, a fost deportat în Malta, la La Valette, unde va fi judecat. Deocamdată urmează tratative pentru schimbul celor doi fruntaşi. Dar naţionaliştii greci sunt intransigenţi. Ei cer libertatea insulei şi anexarea la Grecia, — în care sens au şi adresat o cerere Societăţii Naţiunilor, — şi apoi eliberarea guvernatorului.

Chiar episcopul a cerut credincioşilor săi, să nu cedeze nici un pas, chiar dacă aceasta l-ar costa viaţa. In schimb trupele engleze urmăresc pe insurgenţi în munţi, unde aceştia se retrag, stricând drumurile şi pustiind totul. S'a format o aşa numită armată verde, botezată astfel pentrucă se ascunde în frunzişul pădurilor din munţii ciprioţi, în partea de Nord a insulei.

Şi ceeace e mai curios: armele şi muniţiunile răsculaţilor sunt de provenienţă engleză, trimise desigur pe ascuns din Grecia, căreia i-au fost livrate de industria britanică.

Deocamdată spiritele s'au mai calmat. Dar iluzii nu-şi poate face nimeni. Ceeace n'au isbutit să facă cele patru sute de milioane de indieni, nu vor duce la capăt 300.000 oameni, blocaţi de mare din toate părţile. Căci unde a pus leul britanic piciorul, rămâne definitiv...

DINU ROBOTĂ

Concursul de perspicacitate

Cupon No. 8

Ştiri diverse

Aflăm cu plăcere că d-ra Théa Berk, talentata modelistă înapoiată de curând din Paris dela marea casă Germaine Lecomte îşi dedică activitatea elegantelor noastre, deschizând saloanele d-sale de haute-couture în Bd. Take Ionescu 14, Palatul Soc. Asigurarea Românească etaj II.

ULTIMUL PORT: EŞAFODUL

LA 4 Iulie 1864, corabia daneză „Mercurius" în drum spre insulele Capului Verde, întâlnea în larg o luntre şi o şalupă, ambele plutind la întâmplare, în voia valurilor. De aceste rămăşiţe dureroase ale unui naufragiu se ţineau agăţaţi unsprezece oameni lihniţi de foame şi sleiţi de puteri. Erau supravieţuitorii de pe „Foederis Arca", un vapor din Havre, încărcat la Marsilia, care făcuse escală în primele zile din Iunie la Cetté, unde mai luase o altă încărcătură de cărbuni şi alcool, cu destinaţia Vera Cruz.

Patru din tovarăşii lor lipseau: căpitanul, secundul, un elev-marinar şi bucătarul. Naufragiaţii, primiţi pe corabie, povestiră că vaporul lor se scufundase, din cauza unei spărturi, împreună cu ultimii oameni cari nu se putură salva.

„Mercurius" îşi continuă apoi drumul şi-i lăsă pe cei unsprezece inşi pe coasta insulei Sfântul Antoniu. Un vas cu două catarturi, de acolo, îi conduse la San-Vincenzo, de unde o corabie de război a flotei franceze îi aduse la Brest. După ce repetară declaraţiile deja făcute, la comisariatul portului, supravieţuitorii epavei se despărţiră...

O SPOVEDANIE ÎNFRICOŞETOARE

Dar o dramă mută avea să se desfăşoare la Nantes, în locuinţa umilă a unuia dintre supravieţuitori, tânărul elev-marinar Jullien Pierre Chicot, dramă care trebuia să-şi capete deslegarea revelatoare printr'o grozavă şi neaşteptată lovitură de teatru.

Intr'o zi, era în Martie 1865, după sfatul mamei sale, Chicot se duse la Comisariatul suprem al Marinei unde făcu mărturisiri complecte.

...Odată cu dispariţia la orizont a portului Cetté, primele zile ale traversării oceanului începură să se scurgă fără incidente grave. Dar contactul prea des cu butoaiele din fundul corăbiei, menţinea pe oamenii aceia într'o agitaţie continuă. Găsiau la fiecare pas câte un pretext ca să se vaete, sau prilej de ceartă. Revolta plutea în aer şi izbucni la 29 Iunie. In dimineaţa acelei zile, Aubert da un ordin care privia întreg echipajul. Dar cârmaciul corăbiei care era de serviciu, refuză să se supue. Căpitanul Alfred Richebourg chemă zadarnic la ordine pe răsculaţi.

Din momentul acela, se ţinură consfătuiri dese pe punte. Se improvizã numaidecât un tribunal, iar marinarul-dulgher Antoine Tessier, un beţivan fără pereche, repeta necontenit: Trebue să-i azvârlim în mare! Joseph Daoulas, alt marinar, aduse din fundul vasului o ladă cu sticle de vermut. Ii scoaseră capacul şi-i băură tot conţinutul, Chiar şi singurul pasager de pe „Foederis Arca", corsicanul Antonio Orsoni, care se ducea la Messina, luă parte la acest chef de pomină.

Şi acum, iată-ne în pragul măcelului. Se hotărî ca marinarul François Thépant şi Daoulas să-l atace pe comandant în cabina lui; marinarii Louis Pierre Oillic şi Antonio Carbuccia să-l ucidă pe „secund".

Se însera... Era momentul propice de a porni la lucru. Apare Aubert, „secundul" care ordonă să se tragă pânza de pe cafasul catargului. La porunca aceasta, răspunse strigătul de război al conjuraţilor. Oillic, cu o mişcare de pisică vicleană, se aruncă în spatele lui, pe când Thépant, Carbuccia şi Daoulas se pregătiau să-l arunce în mare. Dar „secundul", om înzestrat cu o forţă herculeană, se liberă din mâinile agresorilor şi-i ţinu câteva clipe la distanţă; răsculaţii, însă, scoţând cuţitele, îl loviră cu toţii, fără nici o milă. Spre a sfârşi mai de grabă cu nefericitul ofiţer, îl aruncară în gol, printre funiile catartului, dar acesta izbuti să se agaţe de una din ele. Atunci Daoulas se înarmă cu o platoşă de fer cu care-i dădu mai multe lovituri în cap: în cele din urmă victima căzu pradă valurilor...

Asasinii se priviau unul pe altul cu un aer satisfăcut, când deodată se ivi în faţa lor comandantul Richebourg cu pistoalele în mâini: Voia să-şi răzbune ofiţerul subaltern. Dar piraţii nu-i dădură răgaz. Dintr'o săritură, Oillic îi fu în spate şi-l desarmă, aruncând pistoalele în mare. Cu ajutorul tovarăşilor, nelegiuitul trecu apoi o frânghie în jurul gâtului comandantului, târându-l după aceia ca pe o vită, pe când Daoulas şi Carbuccia îl înţepau cu cuţitele. Căpitanul fu însfârşit sugrumat şi aruncat în apă.

Deveniţi stăpâni ai vasului, asasinii spălară cu câteva găleţi de apă urmele de sânge, făcând apoi să dispară numele de „Foederis Arca". Dar după aceia nu fură în stare să-şi ia asupră-le conducerea corăbiei. De aceia hotărîră, nici mai mult nici mai puţin, ca s'o scufunde şi în urmă să coboare cu toţii în luntre. Cu siguranţă că ar fi fost luaţi de primul val întâlnit în cale şi ar fi făcut să se creadă că s'a întâmplat un naufragiu. In acest scop, făcură câteva spărturi în corpul corăbiei şi toţi se înţeleseră asupra celor ce aveau să povestească. Apoi drama se încheiă...

Dar beţivanul Mittler, bucătarul, odată coborît pe uscat, ar fi fost în stare să-şi trădeze complicii într'o criză de delir alcoolic. Deci prudenţa cerea ca să-l suprime, să-l arunce şi pe el în mare. Insă acesta le pricepu gândurile.

— Nu vă mai daţi osteneala! bâlbâi alcoolizatul.

Strânse mâna lui Tessier, îi arătă cu degetul marea... şi se aruncă cu capul în jos...

EVENIMENTUL TRAGIC

Acum mai rămăsese elevul-marinar. Şi suntem la episodul cel mai dureros al acestei sguduitoare drame maritime. Dupré, era numele lui, fusese martor la scena în care comandantul Richebourg avusese o parte atât de tragică. Era şi el periculos. Noaptea, îl coborîră pe băiat în luntre unde luară loc, împreună cu el şi Oillic, Thépaut, Daoulas, Lénard, Carbuccia, Tessier şi încă alţi doi din cei cari alcătuiau echipajul, Joseph Marnier şi Pierre Leclerc. Pe de altă parte, Chicot, Orsani şi marinarul Charles Martinica — ocupară şalupa. Cele două bărci se ţineau la o mică distanţă de corabie. Echipagiul era nevoit să aştepte până o va vedea scufundându-se, pentru ca astfel să se asigure că nici o urmă revelatoare n'ar fi rămas pe suprafaţa undelor. Şi Duminică 3 Iulie „Foederis Arca" se scufundă...

Vremea era frumoasă şi oamenii din şalupă şi din barcă profitară spre a pune la cale moartea elevului-marinar. La 7.30 seara, cei din barcă trimiseră vorbă ca „balastul" să fie repede aruncat afară. Din ordinul lui Oillic, Leclerc îl trezi pe tânăr, care dormia în cabină, aruncându-i o găleată cu apă peste faţă. Dupré se ridică. Leclerc îl apucă de fundul pantalonilor, încercând să-l asvârle în apă. Băiatul scoase un ţipăt sălbatec, se sbătu, sgâriindu-şi călăul şi muşcându-l. Atunci interveni Oillic care apucă victima de picioare şi-o aruncă în mare. Copilul era un înnotător abil. Timp de zece minute îşi imploră asasinii, chemându-şi mama şi pe D-zeu în ajutor, dar în zadar!...

Aceasta e declaraţia lui Chicot în baza căreia procurorul general din Nantes ordonă punerea în urmărire a vinovaţilor. Cei mai mulţi din ei navigau pe mări îndepărtate şi nu putură fi prinşi decât treptat. Daoulas, înhăţat de poliţie la Montevideo şi îmbarcat pe „Chinca" spre a fi recondus în Franţa, în noaptea de 22 spre 23 August reuşi să-şi rupă lanţurile şi să sară în mare.

Desbaterile avură loc înaintea Primului Tribunal Maritim din Brest, prezidat de căpitanul Pichon. Singur Marnier lipsi de la apel, dovedindu-se apoi că murise de angină. Ceilalţi opt, Lénard, Oillic, Carbuccia, Thépant, Tessier, Pierric, Leclerc şi însuşi Chicot, apărură ca acuzaţi. Orsoni care asistase la măcel şi căruia o ordonanţă a judecătorului îi schimbase calitatea de martor în aceia de acuzat, socotise nimerit să dispară.

Acuzaţii răspunseră cu un cinism nemaipomenit.

Oillic zise: — Căpitanul meu mi-a ţinut un discurs cam în felul acesta: Aruncaţi-mă în mare, dar nu mă înţepaţi cu cuţitele!... Din partea-mi, l-am ascultat...

— Şi pe elevul-marinar — întrebă reprezentantul legii — cine a avut ideia să-l suprime?

— Noi, toţi!... fu răspunsul. Dar copiii mor cam anevoie!...

GHILOTINAŢI

La 22 Iunie, Tribunalul maritim condamnă la moarte pe Lénard, Oillic, Thépaut şi Carbuccia, achitând pe Pierric, Leclerc şi Chicot cu menţiunea ca în spăimântătoarea dramă ar fi avut numai rolul de figuranţi.

Ca urmare la recursul condamnaţilor, respins după mai multe schimburi procedurale, execuţia fu fixată pentru ziua de 11 Octombrie la orele 6.30 dimineaţa. La ora 4, comisarul carcerilor deşteptă pe condamnaţi, cari, fără să manifeste prea multă emoţie, se întreţinură vreme îndelungată cu cei 4 preoţi şi asistară la leturghie împărtăşindu-se. Apoi fiecare bău câte puţin vin, pregătindu-se pentru ultima toaletă.

Pe când foarfecile unuia din călăi aluneca în jurul gâtului lui Carbuccia spre a-i tăia gulerul cămăşii, corsicanul scăpă această reflecţie, făcând aluzie la propriu-i cap: — Ce păcat!... Era atât de frumos!...

La cinci şi trei sferturi, piaţa Fautrat din Brest fu ocupată de trupe şi, puţin după aceia sosia şi căruţa condamnaţilor. Se spune că la execuţie au asistat aproape 30.000 de persoane.

La şase se auzi uruitul tobelor şi condamnaţii coborîră pe rând din căruţă.

Lénard fu ghilotinat cel dintâi: ... se dădu în mâinile călăului cu fruntea sus. Thépant arătă acelaş curaj. Carbuccia, din potrivă, nu putu să urce cele zece trepte ale eşafodului decât cu ajutorul preotului. Oillic încercă să se repeadă ca fulgerul înainte, dar neputând să meargă fiindcă avea picioarele în lanţuri, sări scara ca o broască şi, ajuns pe estradă, aruncă un strigăt ironic spre mulţime:

— Adio, frumoasă societate!... Apoi se lungi pe masă....

...Şi Daoulas? In Februarie anul următor, poliţia din Treviso arestă pe un oarecare Talmard. Nu era altul decât Joseph Daoulas. După ce fugise de pe „Chinca", un vapor de pasageri îi găsi pe mare. Se dusese apoi în Prusia Renană, sub un nume fals, de unde fu extrădat. La 28 Mai, Tribunalul Maritim îl condamnă la moarte....

Dar, mai norocos decât complicii lui, fu graţiat!..

Ambasadorul Morrow, (dr.), socrul lui Lindbergh, a murit.

Actualităţi din ţară

Dr.: *O fază interesantă din match-ul de football „Stadiu Român"-„Tennis-Club".*

In Parcul Carol s'a deschis de curând o expoziţie horticolă.

Sus st.: *Suveranul, Marele Voevod Mihai şi Principele Nicolae, vizitând expoziţia;* mijloc: *un coş de mere şi flori expuse;* st. jos: *Juriul şi organizatorii expoziţiei.*

Mijloc sus: *Depunerea unei coroane pe monumentul eroilor italieni, morţi în România, cu ocazia cereomniei zilei morţilor.*

Jos mijloc: *Regele Carol, principele Nicolae şi membrii guvernului, la inaugurarea cursurilor Academiei de înalte studii agronomice;* dr. jos: *Clădirea Academiei.*

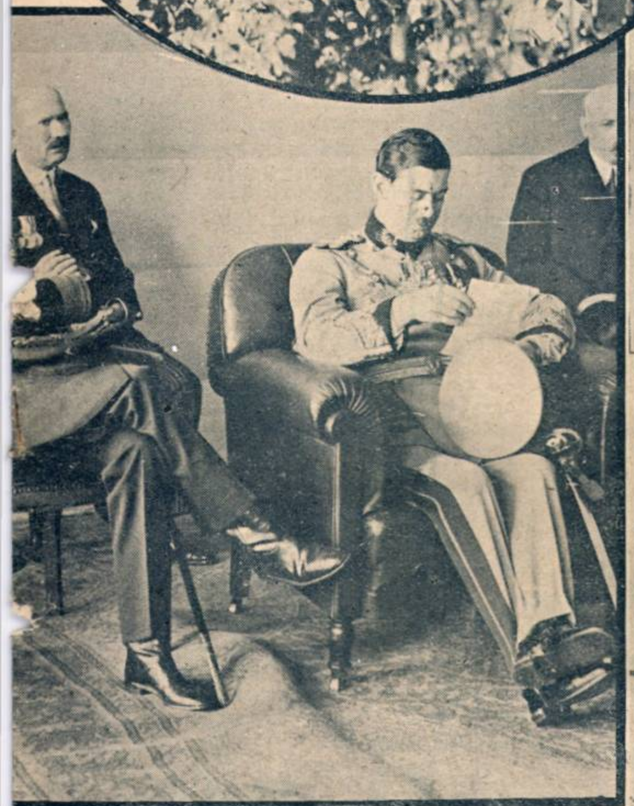

Dreapta sus: *De curând s'a deschis la Şosea, „Salonul Oficial". In fotografia noastră, expozanţii în faţa salonului.*

Sus mijloc: *Preşedintele coloniei franceze vorbind la mormântul Eroului Necunoscut, de ziua morţilor. In dreapta fotografiei, d. Gabriel Puaux, ministrul Franţei la Bucureşti.*

Stânga în medalion: *O scenă impresionantă la mormintele eroilor italieni, morţi în România.*

D. GEST

Negrii mozaici din New-York

GĂSEŞTI reprezentate în atotcuprinzătorul New-York, aproape toate rasele şi toate sectele. Totuşi eşti surprins că'n cartierul Harlem, această „mică Africă" a marelui oraş, se află ceva din Abisinia şi între sectele acestor negri, un amestec de judaism şi creştinism, două trăesc şi practică ritualul judaic cel mai strict. Faptul a fost comunicat de un măcelar evreu d-lui Chapiro, negustor evreu, care la rându-i l'a comunicat ziarului „New-York Sun". Karl Helm, trimis să se documenteze şi să scrie un reportaj, a luat cu sine pe W. B. Seabrook, care s'a ocupat în special cu religia negrilor din Haiti. Călăuza îi duse în faţa unei clădiri de piatră şi cărămidă pe al cărei frontispiciu sta scris: „Cei care urmează poruncile Domnului. Biserica sfântă a Dumnezeului celui viu. Columnă şi temelie Adevărului. Slujbă Vineri, Sâmbătă şi Duminică. Episcop A. W. Matthews". Inăuntru aşteptau câţiva credincioşi. Curioşii zăriră un pian, iar pe capacul lui mai multe tamburine, un triunghi, câteva ţimbale de alamă şi o ghitară. Inapoia pupitrului de rugăciune se mai afla o ghitară şi pe o masă de-alături un saxofon.

— Cu instrumentele astea cântă?... întrebă d. Chapiro. Ciudat!...

— Câtuş de puţin, zise d. Seabrook. Au un drept biblic la aceste instrumente. Cu ce cânta oare Regele David, când dansa în faţa chivotului Legei? „Xinor" e saxofonul de azi, ghitara e „Newel", iar „Tupim", tamburina: cuvinte şi instrumente ebraice.

Pe un perete se afla alfabetul ebraic. In cursul săptămânii, episcopul Matthews dă lecţii de limba ebraică. Nu departe se găsia scutul lui David, cele două triunghiuri suprapuse cu o inscripţie înlăuntru. Apoi, cu toate literile, cele zece porunci. Pe o tablă neagră se afla scris într'o englezească vizibilă: „E nevoe urgentă de 175 dollari". Pe un alt tabel, inscripţia: „Aşteptaţi coborârea duhului sfânt, care a venit de Rusalii" şi ceva mai departe: „Popoare, gătiţi-vă să ieşiţi întru întâmpinarea Domnului". „Iisus e mântuirea". Pe o fereastră din fund, încoronarea şi crucificarea lui Iisus.

— Din trei comunităţi, lămuri d. Chapiro, aceasta e cea mai liberală. Recunoaşte pe Iisus. Unii îl socotesc profet de acelaş rang cu Moise, alţii îl cred de esenţă divină. Se cred adevăraţii, direcţii urmaşi ai tribului Iuda, în timp ce evreii albi fac parte din celelalte triburi, pierdute.

— Fără îndoială, au un temei serios să se creadă de origină evreiască, întrucât sunt abisinieni, zise d. Seabrook.

— Da, sunt abisinieni, afirmă d. Chapiro.

— In pagina din Biblie în care e vorba de vizita reginei Saba la regele Solomon, urmă d. Seabrook, stă scris că era etiopiancă.

— Exact, întări d. Chapiro. Episcopul Matthews, care în curând va fi aci, vorbeşte ebraica accentuată arăbeşte, cum se aude foarte rar. E curata ebraică, cea palestiniană.

— Această comunitate, urmă d. Chapiro, e în acelaş timp ortodoxă şi neortodoxă. Membrii comunităţei mănâncă numai carne *cuşer*. Ţin Sâmbăta. Postesc de Iom Kipur, la Paşti mănâncă *mazzes*, şi unii îşi trimit copiii la şcolile evreeşti. Cred în acelaş timp în Iisus. Celelalte două comunităţi de negri, comunitatea „B'nei Beth Abraham" şi „Thora Beth Zion" nu cred în Iisus.

In timpul acesta se ivi episcopul Matthews. Salută cordial pe cei de faţă şi se duse către scaunul de rugăciune. Intre timp veniră şi vre-o duzină de femei şi un saxofon răsună deodată, făcând câteva game. La pian se auzi „Nourii şi focul". Muzica începe încet, într'un tempo de marş potrivit, tamburinele bat tactul, ţimbalul şi triunghiul complectează armonia. Un vers, al doilea vers, la versul al treilea măsura se accelerează, fugă la bas cu încercări de simcopare. Cântecul creşte, trupurile se mişcă'n tact, tot mai accelerat, ca un *Quinck-step*: So the sign of the fire by night, And the sign of the cloud by day; Hov'ring o'er — Just before — As they journey ionther way". Şi tamburinele: dum tada dum, dum ta-da dum. O negresă uriaşă se ridică de la locul ei şi se leagănă în picioare. Se aud strigăte, Halleluia, Halleluia, lăudaţi pe Domnul! în timp ce ansamblul muzicei devine ca un duduit de tobă.

— Dansul african, zise d. Seabrook, uimit, asta e muzica tobelor africane: dum ta-da, dum ţa-da dum.

Incepu un imn nou. Episcopul scutură tamburina şi cântară toţi: He brought me ont of the mi-ry clay... Lento şi tot mai accelerat până la vivacitatea unui fox-trot. Femeile, în timp ce sunau din saxofon, se legănau în nourii de tămâe. Apoi tăcură.

— Aleluia, lăudaţi pe Domnul! zise episcopul şi puse pe umeri o mantilă de mătasă albă. Credincioşii se ridicară în picioare. Episcopul rosti două-trei fraze ebraice, din noua rugăciune, pe care apoi le tălmăci în englezeşte. Imploră bunătatea lui Dumnezeu pentru copiii credincioşi ai lui Israel, se rugă pentru toţi ceilalţi „să li se arate şi lor lumina", s'a rugat pentru Preşedinte, pentru Congres şi pentru Judecătorii ţărei. O ultimă rugăciune de cincisprezece minute se termină cu recitarea celor zece porunci.

Şi cum urma cetirea unui capitol din Biblie, publiciştii se depărtară, luându-şi rămas bun. — A.

Glandele crimei

MEDICUL penitenciarului, din St. Quentin, California, a întreprins o serie de cercetări asupra cazurilor de criminalitate, care au stârnit un colosal interes în cercurile criminaliştilor. Rezultatele obţinute, prezintă însă şi un interes de ordin general, prin înfăţişarea cu totul nouă, pe care o capătă problema fiziologică a imoralităţei.

Doctorul Reynold îşi bazează afirmaţiunile sale, pe un număr mare de observaţiuni, făcute asupra penitenţilor, la cari a găsit aproape în unanimitate, o deranjare a funcţiunilor glandelor endocrine. Se ştie că glandele endocrine, ca glanda tiroidă, capsulele suprarenale, glanda hipofiză etc., îşi trimit secreţiunile lor în sânge. Din aceste secreţiuni interne, s'au separat aşa numiţii hormoni, cari circulă odată cu sângele prin tot corpul omenesc. Importanţa acestor glande este capitală, întrucât ele determină într'o mare măsură inteligenţa şi moralul individului.

Dr. Reynolds şi-a împărţit pacienţii, după afecţiunile glandelor, în trei categorii.

Bolnavi de glandă tiroidă, de glandă hipofiză, şi de glande sexuale.

Prima categorie a fost împărţită în trei sub-clase.

In prima clasă, se găseau toţi aceia cari sufereau de o creştere exagerată a glandei tiroide. Aceştia se manifestau printr'o implusivitate, nervozitate exagerată, precum şi printr'un desechilibru mintal continuu.

In clasa următoare, bolnavii prezentau umflături şi o creştere exagerată în ţesuturile tiroidiene. Aceste umflături secretă materii toxice, care determină o stare de irascibilitate continuă.

In clasa treia au fost grupaţi acei, la cari tiroida secreta o materie nutră. La aceştia nu s'a observat decât o tendinţă spre îngrăşare.

Cercetându-se cazierul fiecărui delicvent, s'a constatat, că toţi din această clasă, au fost arestaţi pentru crimă, loviri mortale şi furt urmat de crimă, săvârşit în momente de surescitare nervoasă.

Dr. Reynolds deduce de aci că stările acestea de dezechilibru nervos, ar fi fost provenite din funcţiunea anormală a tiroidei. Ca o dovadă a celor afirmate de el, cinci dintre aceşti indivizi, dintre cei mai rebeli, cari se făcuseră vinovaţi de lovire faţă de semenii lor din închisoare, au fost operaţi, eliminându-se creşterile exagerate ale tiroidei.

Vindecaţi, dădură dovadă de un echilibru mintal perfect, devenind calmi, şi îngăduitori. „Bestia" în ei fusese omorîtă.

Unul din cei operaţi fusese arestat pentru furt şi bătaie încă de când era de 10 ani. O simplă operaţie ar fi făcut din acest recidivist incarnat, un element util societăţii.

Acei bolnavi de glanda apofiză, erau în unanimitate arestaţi pentru falşuri şi spionaj.

In viaţa de toate zilele aceşti indivizi trăiau pe un picior prea mare pentru resursele lor băneşti, şi lipsiţi de simţul răspunderei, falşificau sau spionau ca să-şi procure banii necesari pentru trai. O particularitate a acestor indivizi, era faptul, că nu recurgeau niciodată la violenţe, pentru a-şi ajunge scopul. Supuşi la un tratament cu extract de apofiză, au devenit oameni perfect conştienţi de îndatoririlor lor, cu un simţ al răspunderei, demn de cel mai echilibrat om.

In grupa treia, se găsiau acei arestaţi pentru imoralitate flagrantă, homosexuali, proxeneţi, etc. Toţi suferiau de atrofia glandelor sexuale. Şi aceştia, trataţi cu extracte corespunzătoare, au fost însănătoşiţi, obţinându-se o ameliorare surprinzătoare în moravurile lor.

Dr. Reynolds, conclude că în procesele penale, se dă o prea mare importanţă chestiunei psihologice, şi se neglijează complet starea fiziologică a individului, când tocmai această chestiune, joacă rolul precum pănitor, în elucidarea agresiunilor.

Relaţia intimă între starea fizică şi psihică a individului, este determinantă tocmai de secreţiunile interne şi funcţiunile lor normale, determină un echilibru mintal, perfect.

Dr. Reynolds, continuă încă cu cercetările sale, nădăjduind că va putea stabili numai după natura infracţiunei, anomalia glandulară, care provoacă starea anormală a delicventului.

Sub această înfăţişare, problema pusă de dr. Reynolds, devine o problemă cu caracter social, tinzând la o stârpire completă a delictelor penale, prin intervenţiile chirurgicale, care s'ar putea opera încă la copiii cari dovedesc o înclinare vădită spre furt, imoralitate sau crimă.

Dr.: *Reynolds, medicul închisorii din St.-Quentin (California).*

Un inginer olandez a inventat un dispozitiv foarte ingenios. O placă fixată pe radiator se aprinde şi se poate citi „stolen", (furat) în cazul când motorul a fost deschis cu o chee falsă. Mai sus, un automobil prevăzut cu noul dispozitiv.

TELEPATIE

— „Aşa dar, i-ai sugerat tinerei doamne, că ai sărutat-o? Ţi-a reuşit experienţa?"

— „Perfect! Mi-a tras o pereche de palme, de m'a asurzit.

EXPOZIŢIA „CUM SĂ FIE CĂMINUL MEU"

expoziţie sub patronajul Uniunei Camerelor de Comerţ, organizată de Agenţia de Publicitate Rudolf Mosse S. A.

Jos:

Câteva din boxele şi estradele expoziţiei „Cum să fie căminul meu", instalată în palatul Ciclop din Bd. Tache Ionescu. Se văd saloane, sufragerii, dormitoare, etc. Pe estrade, sunt expuse covoare, cuverturi, perdele, perne, şaluri, mozaicuri, porcelanuri, cristaluri, un adevărat bazar din care să alegi tot ce-ţi trebue pentru decor şi îmbogăţirea interiorului.

Sus:

Un model superb de pivniţă modernă de vinuri şi băuturi, prezintă Expoziţia „Cum să fie căminul meu", instalat în palatul Ciclop din Bd. Tache Ionescu.

Asemenea încăperi sugestive prezintă expoziţia în tot ce priveşte o casă îmbelşugată, cămări de alimente, bucătării, băi, saloane, sufragerii, dormitoare, etc.

Dreapta:

Palatul Ciclop din Bd. Tache Ionescu, una din clădirile impozante ale Capitalei. Faţada şi două etaje au fost transformate şi amenajate special, cu prilejul interesantei expoziţii „Cum să fie căminul meu" care e deschisă numai până la 15 Noembrie crt. Tot ce are arta mai elegant şi mai frumos şi confort modern pentru un interior simpatic se poate găsi şi cumpăra la această expoziţie.

Jos stg.:

Flori şi bogăţie de covoare moderniste Branco te întâmpină la intrarea marei expoziţii „Cum să fie căminul meu" instalat în palatul Ciclop din Bd. Tache Ionescu. Expoziţia prezintă bogăţii ca'n poveştile din 1001 de nopţi. Vizitaţi-o cât rămâne deschisă, numai până la 15 Noembrie, crt.

Jos dr.:

Un stand din expoziţia „Cum să fie căminul meu".

DE VORBA CU CITITORII

Bijou. — Exact. Greta va apărea într'un film cu Ramon. In privința scrisului d-tale pot spune următoarele: spirit clar, sincer, oarecare depresiune sufletească, modestie, sensibilitate.

Maria Florescu. — Rezultatele la concursurile de perspicacitate se trimit odată, după terminarea celui de al zecelea. Din puținele rânduri ale scrisorii, nu pot desprinde decât următoarele: fire bănuitoare, mulțumire de sine, preocupare estetică. Suflet închis, ermetic, puțin expansiv. Bunătate sufletească. Vă preocupă realitățile imediate ale vieții practice. In general, armonie.

Jolson. — Care trebue să fie atitudinea unei fete față de un băiat pe care-l simpatizează, și căreia nu i s'a oferit prilejul să-i facă cunoștința? Atitudine francă; să-i ofere... cât mai neîntârziat prilejul pentru a nu avea visuri urâte. Pentru grafologie prea puțin text.

Lyl. — Cu toate defectele pe care le enumărați, vă puteți prezenta. Nu aveți în definitiv obligația de a deveni Regina Ecranului. Inscrierea se face numai după terminarea publicării bonurilor. Analiza grafologică: naivitate, egoism, o preocupare exagerată de sine, sensualitate, spirit de dominare, poză. Acum trebue se vă cer și eu ertare pentru asprimea analizei grafologice. A te cunoaște însă, e primul pas spre progres. Cred că rămânem totuș amici.

I. N. — Inițiativa dv. e plină de avânt tineresc, dar nu știu dacă și de seriozitate. Ar trebui să vă puneți mai întâi în contact cu un inginer specialist, apoi eventual cu o fabrică, de exemplu Astra-Arad. Dacă e ceva serios, veți obține satisfacție deplină. Succes!

Catella. — Cum vă închipuiți c'aș putea lua în serios conținutul scrisoarei? Nu fac niciodată astfel de... gafe. Caracterul dumitale: impulsiv, expansiv, spirit caustic, predispus ori când spre ironie; ambiție. Ceva prea multă emfază. Cochetărie. Ceeace vă caracterizează însă, e voința care adesea ia forme brutale. Spirit critic, humor. Din nenorocire aspirațiile dumitale, nu au — contrar aparențelor — un orizont prea larg.

Margareta 13. — Să continuați corespondența? Cu multă plăcere accept oferta dumitale, dat fiind că analiza grafologică e atât de favorabilă. Bunătate. Chiar prea multă pentru o femee. Preciziune, spirit clar, ordonat, analitic. O timiditate de cea mai aristocratică esență. Prea multă visătorie însă. Idei și aspirații fără șanse de realizare, deoarece voința lipsește aproape complet. Sinceritate. Prea multă armonie. Ceeace vi se poate reproșa e faptul că mobilele sufletului sunt prea riguros așezate și de o curățenie de gospodină olandeză. Despre cealaltă persoană, se poate spune numai: fire de rasă intelectuală, echilibru sufletesc, stăpânire de sine, logică strânsă, îi place să predomine. 3. Alte filme importante nu cunosc.

Lebăda. — Aprecierile dumitale sunt cât se poate de juste și cam aceleași reflexii le-am făcut și eu. In privința caracterului n'aș putea spune prea multe lucruri întâi fiindcă nu vreau să ne supărăm... așa pentru cuvinte, și apoi fiindcă ești impecabilă din toate punctele de vedere.

Myosotis. — Ceva „neînțeles" mă face să-ți răspund. (In definitiv destul de înțeles... obligațiile). Caracterul dumitale, foarte complicat. Oscilații de idei dela plus infinit la minus infinit. Spirit reținut, lacătuit. Reveniți des asupra celor ce faceți și gândiți. Multă voință și sensualitate. Aveți o predilecție specială pentru migăleli.

Costes. — Raidul v'a reușit, analiza grafologică însă, n'are șanse de reușită. Prea puțin text.

Sărutul tău e voluptos. — Al dumitale? Al meu? Vă rog precizați. Un nou film cu Willy Fritsch, Conradt Veidt, Lil Dagover și Lilian Harvey, congresul dansează cu Willy Forst „Prințul din Arcadia". Analiza grafologică: multă emfază, vă place să înfloriți relatările dv. Finețe spirituală și sufletească. Multă expansiune. Spirit intuitiv, capriciu. Voința scăzută. Oarecare superficialitate.

Gram. — Adresa lui Ramon Novarro e Metro Goldwyn Mayer Studios, Culver City, Calif. Scriți în englezește.

Don Matheo Diaz. — Regret că „în altele" mele cunoștințe grafologice, nu le pot aplica la studierea caracterului dv. din cauza lipsei de material, pe care mi-l oferă documentul. Totuș voi căuta să scrutez „nimicul". Emfază, încredere în sine, egoismul exagerat, fantezie încâlcită, (se pare că tinzi să te înrolezi printre obscurantiști). D-ta ai dori, mult, dar realizezi puțin. Restul trec sub tăcere, fiindcă sunt pacifiști.

Liti C. — Un răspuns cât de sumar? Iată-l: caracter de perceptor.

Marianella și Suzi. — Ivan Mosjoukine e de origine rusă. Ivan Petrovich de origine sârbă. De un Svetislav n'am auzit.

Mimoza. — Scrisul dumitale îmi destăinuește un suflet excepțional de bun și generos. Defectele se rezumă la o oarecare superficialitate și lipsă de voință. De aci oarecare capriciu și nehotărîre în acțiuni. O nervozitate a cărei cauză n'o pot defini străbate tot scrisul dumitale. Nu cumva suferi de inimă? Incolo numai lucruri bune. Sinceritate, o excesivă pudoare sentimentală. Simț al justiției, destul de frumos desvoltat.

Wie „wirt" es sein. — Nu „wirt" duduie, fiindcă în limba teutonă, înseamnă cârciumar, hangiu și nu cred că te interesează această breslă. Ai vrut să spui probabil „was wird aus mir werden"? Ce șanse veți avea după ce veți urma universitatea? După greșelile ortografice nu pot face pronosticuri aurite. Mai târziu, poate.

Călugărița-Brăila. — Ideea de a te călugări nu e rea. Mai ales dacă ai promis. Imi face însă impresia că duhul cel rău, o să te ispitească la cele lumești. Fi sinceră cu d-ta, mai bine ș. încearcă să te măriți. Impaci și cele sfinte și cele pământești!

Virginia S. Popescu. — Cer iertare! Mi-e imposibil să fac analiza grafologică. Țin să-mi menajez cititorii.

Vanda Varenina. — Cine te oprește să plângi, să râzi, să țipi „senzațional"? Iți trebue numai o cameră hermetic închisă. Căsătorește-te și vei avea ocazia să faci teatru senzațional în familie, cât îți poftește inima. Bărbatul dumitale va avea ocazia să te admire gratuit în reprezentații extraordinare.

Raymonda. — Sfinții părinți ți-au ajutat. Acatistele care le-ai dat să mi se usuce degetele, n'au găsit ecou în ceruri. Analiza grafologică: spirit combativ (asvârl cu prescuri, anateme și alte ingrediente sfințite) sensibilitate bolnăvicioasă, capriciu, nervi toată gradația până la cămașa de forță), în în colo ești foarte f. simpatică. Mai mult nu pot spune că mi-e rușine de cititori.

Anny. — Fire reținută, vindicativă, vă contraziceți impulsiunile în mod inutil. Fire bănuitoare; o mică doză de naivitate de asemeni nu lipsește. Voința echilibrată, fire cumpănită și timidă. Aspirații, spirit auto-critic. Spuneți că vă place iubirea? Aveți gusturi inedite.

Ana Chang Fui. — Regret dar nu pot răspunde la întreaga serie de întrebări puse de revista „Cinema", în vederea unui concurs de memorie. Ar fi un blam pentru Dv.

D. S. D. — Nu mai turnează. 2. Depinde de informație. Fiecare cu atributia sa specială.

Anitras T.—Cum complectăm? Tanț sau Tanți? Ce m'a isbit la d-ta, ști, așa la prima vedere, e un simț extraordinar al humorului și inteligența". Fără șagă! Ești o senzitivă, nutrești idealuri frumoase, pe care le ascunzi până și de lumina lunii. Sinceritate, neîncredere, te străduești să duci o viață rațională și practică. (Ai aplicații). Bunătate, acuratețe, spirit casnic.

I. Liebmann. — Mulțumim; rămâneți însă la Ungheni — Bas. Itinerariul dv. de vară e foarte interesant, dar nu ne interesează, Regrete.

M. D. 22. — Proba scrisă denotă: egoism, îngâmfare, supra apreciere, (inutilă), voință slabă, naivitate, emfază. Oarecare bunătate. Incolo sufletul e... optic gol.

Miriam Ly. — In curând dorința dv. se va realiza, veți juca pe muzica... „Realității".

Iacobel. — 7) Adalbert Schletoow. 2) Sonny Boy. 3) Mexican. Atât. Câștigi prea repede premiul.

O Studentă. — Cum se face spiritism? Foarte simplu. Iți procuri o masă care să nu fie încleiată, să n'aibă cue, să nu fie din marmură, lemn, celuloid, sau cartofi presați. Luați o sârmă, o treceți prin horn și scrieți pe ea „Tabu". In urmă vă culcați pe trei scânduri puse cruciș și invocați spiritele, cu formula: „Fapt cu streche, prâsneală de mâță, cu podloci lepădați, fapt în fața casei, în horn, în așternut, cu broască cusută la agură, fugiți!" (Se pronunță cu un ton ridicat). „Vie duhul lui... Bodisatva". Imi permit un sfat. Renunțați.

Al 70-lea T. R. — Vilma Banky s'a născut la Budapesta în ziua de 9 Ianuarie 1902. A debutat în film și teatru, la Budapesta și Viena. Primul film „Vita" cu Max Linder. Din 1925 locuește la Hollywood, turnează actualmente la Studio-ul Samuel Goldwin 7210 Santa Monica Bulev. Hollywood, California.

Propuneri pentru revistă, la redacție, la subsemnatul.

Sultana și Iancu Jianu. — Aci în rubrică n'am lóc pentru o scrisoare de acest fel. Trimiteți timbre și vă voi scrie una, „Vulturul morții", regret dar n'am citit niciodată un roman feuilton și cred că nu voi renunța la acest principiu până la ultima mea suflare. Dece? Nu înțeleg rostul unei sinucideri lente.

Albina. — Prea puțin text, pentru o analiză grafologică.

Regina Ecranului Românesc. — Care doamnă Cantacuzino vă interesează? Cât cântăresc eu? Trebuie să aștepți până la Sft. Gheorghe. Până atunci nu-ți pot da nici o lămurire.

Analiza grafologică? Ești o ființă foarte poetică. Tot ce faci d-ta e poezie. Chiar întrebările sunt... o poezie. Și ca toți poeți ești foarte îngânfată, ai multă fantazie și-ți pierzi timpul, căutând inspirații. Fie vorba:.. ai putea să fie ceva mai generoasă, ca poetă. Senzația de bunătate e la d-ta o sclipire, o inspirație, și apoi se pierde. Pentru rest, caut o calitate să... rimeze cu sufletul d-tale și nu găsesc. Cred că vei aprecia sinceritatea mea... în proză.

Vasile Georgescu. — Cu nesfârșită durere în suflet, trebuie să te anunț, că nu pot face preziceri. Faptul că ești șomeur, mă intristează sincer. Dar nu știu cum aș putea să-ți fiu de folos.

LOTHAR

ANUL I. — No. 33 12 NOEMBRIE 1931

reportaj

CAZINOUL în aer liber

VÂNTUL de sfârşit de Octombrie, care poartă pe umeri fiorul de crudă apropiere a iernei, îşi acordă tonurile pe o vioară cu rezonanţe ascuţite, şuerătoare.

Podurile cheiului mişună de oameni. Vânzătorul de fructe din piaţa Senatului stă în picioare lângă lespedea de piatră, pe care şi-a înşirat, marfa şi aşteaptă...

Clienţii lui sunt pensionarii Azilului de Noapte, copii de şcoală şi câte o slugă, care se lasă ispitită de pieliţa rumenă a perelor şi merelor date în pârg.

Umilul negustor, — gardian acum câtva timp, la închisoarea Mărgineni, — a fost exclus din serviciu pentru purtarea lui cu oarecare tendinţe.

Trăind ani îndelungaţi în mijlocul declasaţilor, le-a prins toate „coţcăriile", încât astăzi ar putea servi de maestru celor cu înclinaţii spre haimanalâc şi excrocherie.

— „N'o fac" — vorbeşte el — pentru că am compătimit întotdeauna pe cel care nu merge pe un drum neted. In închisoare eu nu mă purtam crud ca ceilalţi paznici. De ce să-i chinuesc, dacă nu fac nici o greşeală? De aceea nimeni nu mă privia cu ochi buni. Intr'o zi, directorul mă cheamă la el, şi-mi trage un perdaf, aşa din senin.

C'aş fi „de acord" cu deţinuţii... c'aş lua mită dela ei... Ca încheiere, îmi promise două perechi de palme. Eu care nu mă las călcat în picioare, l-am rugat frumuşel să nu facă teatru cu mine, că om cum e el sunt şi eu, numai că norocul ne-a despărţit căile".

Un băiat cu un coş de rufe la spinare, se opri în faţa tarabei, cântărind din ochi perechile de fructe şi neştiind la care să se decidă.

„Uite bobu, unde-i bobu?"

— „Ei, haide amice, pronunţăte"... îl îmboldi negustorul.

— „Merg ceva treburile?"

— „Cincizeci, şaizeci de lei tot încropesc pe zi. E drept, mai împing din când în când, câte un cinci, zece lei pe la „autorităţi", ca să fiu lăsat în pace. Nu mă „rezum" însă numai la negustoria de faţă. Acum, când nucile sunt eftine, am umplut câţiva saci şi i-am pus la păstrare. Peste o lună-două când preţul lor se urcă, îmi scot şi eu marfa în vânzare. Apoi Duminicile mai umblu prin cafenele. Totdeauna port la mine câteva sute de lei. Mă aşed mereu pe lângă cei cari văd că-s mai înfierbântaţi la joc. Vezi câte unul rămas lefter, cum îşi scoate cismele sau paltonul de pe el şi caută un cumpărător. Eu îi ofer atunci preţul care-mi convine. Nu-i nici un păcat, pentrucă nu înşel un copil care nu ştie ce face.

Il întreb de jocul cu degetarele.

— „D-voastră v'ar fi greu să-l învăţaţi, pentru că vă trebue multă „abilitate" scamatoricească, ca să puteţi ascunde la un moment dat, în timpul jocului, bobul de fasole sub unghia degetului cel mic. Era pe aci până mai zilele trecute unui Meleahă, care momia neştiutorii cu jocul ăsta. Acum se vede că l-a gonit frigul."

* * *

Am pornit în căutarea lui Meleahă... Opriam în drum pe oricine socotiam că mi-ar fi putut da nici un indiciu sigur. Dar omul meu par'că intrase în pământ.

In dosul teatrului Regina Maria, un grup de tineri pe cale de a trece pragul bărbăţiei, jucau rişcă. Zdrenţăroşi, parte desculţi, mânuiau piesele de douăzeci de lei cu precizie şi răceală în acelaş timp. Pierderea lor nu emoţiona, ci îndârjia tăria jocului.

Unul din ei, cu un fişic în mână, se adresă celorlalţi.

— „Să vedeţi că până diseară pe toţi îi dau... Nu-mi mai rămâne nici de azil".

Văzându-mă că privesc cu atenţie, nu se sfii să mă îmbie şi pe mine.

— „Jucaţi şi d-voastră, măcar pe doi lei".

— „N'am geanta la mine".

— „Atunci... pe mănuşi".

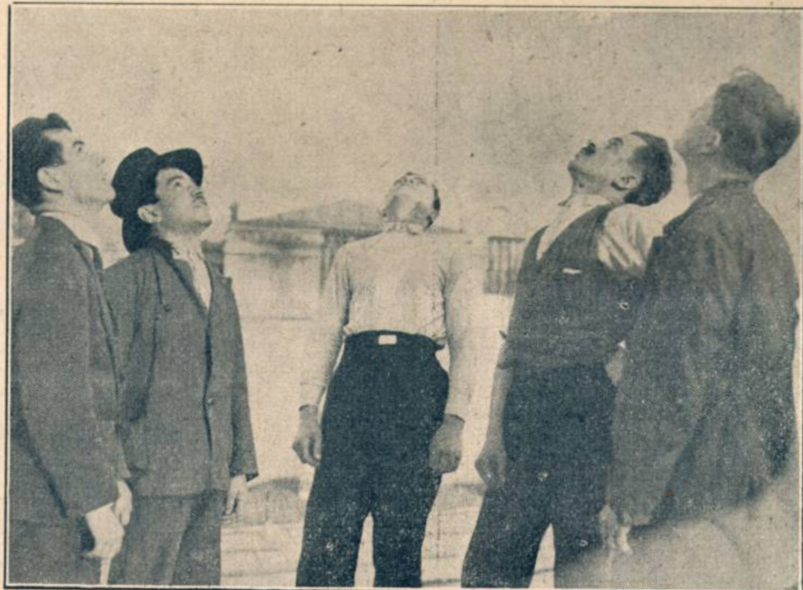
Dar funcţionarul dela biroul de plasare, un tânăr în organismul căruia vinul îşi vărsa o importantă contribuţie, văzând de departe suspecta reuniune, a alergat într'o fugă, proferând printre dinţi cuvinte din scriptură.

Incorijibile haimanale; s'au răspândit doar pentru un şir de clipe, pentru ca micul cazinou sub cerul liber să se înfiripe din nou, banii făcând vertiginos naveta dintr'un buzunar într'altul, fără a mai fi ciopârţiţi de caniotă.

* * *

Mai în sus, departe, dincolo de podul Şerban-Vodă, cam în dosul institututului Medico-legal, pe partea dreaptă a cheiului, poposesc ţărani cu carele lor acoperite cu coviltire — doldora de fructe, aduse tocmai de prin regiunea Piteştiului şi a altor oraşe mai depărtate. Oamenii nu-şi pot desface într'o singură zi marfa şi mai adastă o vreme.

In apropierea orfelinatului Radu-Vodă, am găsit un nou grup de jucători. Imbrăcaţi ţărăneşte, cu cioareci şi desagi rupţi, puşi deoparte, mirosiau dela prima ochire a periculoşi excroci de cafenele.

O partidă de „rişcă".

Negustorul de fructe din piaţa Senatului.

Mânuiau uimitor de iute o boabă de fasole pe sub trei degetare și bieții fructari priviau prostiți, cât de ușor câștigă suta de lei, câte un trecător pe care întâmplarea îl abătea pe acolo. Unul care câștigase mai mult, atât l-a îndârjit pe stăpânul degetarelor, încât a scos cinci sute de lei dela chimir și i-a pus jos.

— „Dacă-i pierd și pe ăștia, să știți că mă împușc".

Celălalt a scos și el o hârtie la fel și jocul a început.

— „Uite bobul... Nu e bobul... Unde-i bobul?...

Mișcările au fost la început lente,. ca să poată fi observate de oricine, apoi s'au accelerat și când degetarele au stopat, ochii de veveriță ai drumețului care pusese jos hârtia de cinci sute de lei, au indicat precis ascunzișul boabei de fasole. Stupoarea generală fu urmată de o serie de invective din partea păgubașului. Țăranii priviau cu neîncredere, pismuind în sinea lor norocul căzut cu atâta ușurință pe capul omului.

...Și atunci naivii au căzut în cursă...

* * *

La capul străzii 13 Septembrie, câțiva pași spre Sirenei în sus, se așează în diminețile frumoase clica lui Jean Ciocolată și momește trecătorul cu jocul celor trei popi.

Jucătorul ia trei popi dintr'un joc de cărți și te'ntreabă pe care-l alegi. Prinde o carte între degetul cel mic și cel gros. Intre celelalte trei degete prinde pe cea care ai cerut-o. In mână ține o a treia carte.

Aruncă o carte din mâna dreaptă, apoi una din mâna stângă și a treia din mâna dreaptă. Face operația de câteva ori în șir, apoi ca și la degetare iutește mișcările având grijă să te'ntrebe unde-i popa preferat.

Finalul, aruncă o carte. Ii mai rămân două pe care le suprapune una peste alta, si cu-o dexteritate de maistru trântește cărtile jos, având grijă mai înainte să le schimbe.

* * *

Incheiând, mi-am amintit de negustorul de fructe din piața Senatului, care împinge câte un „cinci, zece lei" pe la „autorități" ca să fie lăsat în pace...

MARGARETA NICOLAU

Dorința

un foarte interesant cap de expresie expus la Salonul oficial de Toamnă de sculptorul Ioan Timar

Un pian cu două claviaturi

Compozitorul ungur Emanuel Moor a inventat un pian cu două claviaturi, grație căruia se pot face foarte ușor transpoziții și executa temele cele mai grele.

Imediat după patentarea invenției și cesionarea ei, compozitorul a plecat la Montreux, unde a murit dintr'o pneumonie.

Când are omul noroc...

Prefectul Parisului la Londra

Prefectul poliției din Paris a plecat la Londra, pentru a examina „de visu" modul cum se votează în Anglia.

Condus de autoritățile engleze la mai multe secții de votare, în cursul recentelor alegeri, prefectul Parisului a cules informații prețioase.

Intr'un pensionat de domnișoare din Berlin, a fost instalată baia de picioare de mai sus, care permite refrișarea „în serie".

Sfaturi pentru îngrijirea frumuseții

Clémentine de la Fresnaye. — Micșorarea sânilor rapid? Ca să fie în mod rapid, o operație dă rezultatul dorit în câteva zile. Și așa și totuș câteva săptămâni de odihnă la pat, după operație, ar fi necesare.

Pe altă cale dieta singură e suverană; cu toate că vă previu că rezultatul nu e numai pentru sâni, ci total.

Vă surâde? Pentru creșterea tot rapidă a părului, după câte constat mata le vrei toate rapid, utilizează în mod rapid următoarea fricție. Resorcină 5 gr. Alcool 150. Ulei ricin 20 gr. Aq. colonia 50 gr.

Ne pas flétrir. — Soluția pentru sâni care am dat-o atunci este: Ac. salicilic 5 gr. Mentol 2 gr. Alcool pur 100 gr. glicerin 20 gr. apă de Lamamelis 500 gr apă de rosae 300 gr. apă de portocal 100 gr.

Rusic. — De obicei sprâncenele se smulg cu o pensetă fină, nu se ung cu un depilator. Dacă sunteți puțin îndemânatică e foarte ușor. Nu cunosc dacă depilatorul pomenit în scrisoare e vătămător sau nu tenului. Pentru gene le veți unge cu o periuță moale și cu următoarea soluție: Ulei de Migdale dulci 30 gr. apă de rosae 10 gr. Olcool pur 10 gr.

Jenny W. — O bună fricțiune pentru creșterea părului este: Balsam de Peru 5 gr. Balsam de tolu 10 gr. Ac. benzoic 5 gr. Resorcin 2 gr. Extr china 10 gr. Lanolină Vaselină ac. 50 gr. Pilocarpin 1 gr.

Cremos Moinești. — Rețeta de la Jenny W. e eficace și în cazul dv. O puteți f. bine utiliza.

Dezolata. — Apă de castraveți o utilizați seara cu puțină vată. Săpunul Palmolive, Pudra Perle de Paris sau Rouje et Noire. Crema următoare: Ulei de Migdale 50 gr. ceară albă 10 gr. Cetaceum 10 gr. Unt de cacao 10 gr. T-ra benzoe 1 gr. Apă de rosae 20 gr. Extr hamamelis fluid 5 gr. Ac. benzoic 1 gr.

O Mișeta. — Cu toate că pseudonimul mi s'a părut cam curios totuș l-am copiat exact. Nu ai de loc nevoie de mănuși speciale pentru albirea mâinii lor. O pereche de mănuși de piele uzate e tot ce vă trebuie. Veți face un amestec de Unguent emoliens și glicerolat de amidon câte 50 grame din fiecare, veți unge mâinile seara iar deasupra veți pune mănușile. Dimineața un săpun de Palmolive și făină de migdale câte o linguriță.

Gargarette Țocu. — Iată un nou nume care vine probabil de la gargară. Perișorii de pe obraz nu cresc din cauza cremei utilizate; din contră. Nu-mi amintesc ce cremă v'am dat dar nici într'un caz nu a influențat asupra părului de pe obraz. Petele dv. nu su[illegible] de pe urma soarelui căci altfel dispăreau cu receta utilizate. Sunt probabil de ficat și în acest caz sunt foarte rebele. Incercați să ungeți numai petele cu: Ac. benzoic 1 gr. Ac. salicilic 2 gr. Kali iodat 2 gr. Lanolină Vaselină ac. 40 gr.

Monica. — Ungeți acele mici coșuri numai, cu: Turbith mineral 2 gr. Vaselină 50 gr.

Tâm-Py-Tu. — In definitiv nu înțeleg ce dorește de la mine. Imi spui că ai un cap gras montat pe un corp slab. Și atunci ce ceri? Să-ți slăbesc capul sau să-ți îngraș corpul? Fii te rog mai explicit și te-aș ruga să-ți alegi alt pseudonim de cât acela de tâmpit. Or[illegible] găsești că-ți vine ca o mănușe?

Spune-mi că sunt urât. — Cum nu am găsit alt pseudonim în scrisoare l-am scris tot pe cel vechi. Mă vrei de bunicuță neapărat? Mă simt foarte flatată de aceste aprecieri. Iubești o fată și nu o poți convinge să corespundă la acest amar. Ești urât? Plin de coșuri și negru? In acest caz te reneg ca nepot, eu vreau să am nepoți frumoși nu urâți. Pentru a deveni frumos ca Ramon Novaro și deci iubit de fete vei utiliza crema următoare de coșuri: Naphtol B. 1 gr. Sulf. 2 gr. Zinc oxid 2 gr. Lanolină 5 gr. Ulei migdale 7 gr. Vaselină 30 gr. Cura și dieta necesară coșurilor o cunoști?

LAURA

DRAME MARINE

Parker, amiralul rebelilor

ERA un marinar în afară de numărul hotărît, pe bordul corăbiei „Sandwich"; şi nimeni nu şi-ar fi închipuit cu câteva clipe chiar înainte de ziua aceia, ce soartă îl pândea. De bună seamă că nu şi-o închipuia nici el, în lungile nopţi de gardă pe puntea lui „Sandwich", când stelele parcă se coborau din spaţiu mângâind pânzele murdare şi umflate de vânt. Iar dacă i s'ar fi spus: — „Tu vei comanda într'o zi flota engleză", — el ar fi răspuns cu un hohot de râs dispreţuitor. Şi cu toate acestea...

Era în primăvara anului 1797. Pe tronul englez domnia atunci George al III-lea, deja pornit pe calea nebuniei aceleia, care avea să devie o molimă necruţătoare în familie, după moartea principesei Amelia; dar stăpânitorul adevărat al bătrânei Englitere era primul ministru Pitt. Tocmai sub guvernarea lui fierberea începuse să clocotească în Irlanda. Franţa îşi trăda angajamentele de prietenie şi în aproape toate ţinuturile Imperiului mocnea nemulţumirea şi neliniştea răscoalelor.

Parker legat de catartul vasului-amiral.

UN MARINAR HERCULE

Cea mai mare parte din flota de războı era ancorată în bazinul portului Plymouth. Şi într'o seară din Mai 1797 echipagiile se răsculară pe neaşteptate. Obosiţi de jugul unei discipline de fer şi de mijloacele sălbatice de represiune, marinarii, în strigăte ameninţătoare se adunară pe punte. Revolta se propagă din corabie în corabie. Lipsiau într'adevăr căpeteniile şi nici un plan ordonat de mai nainte nu călăuzia agitaţia care era, poate, mai curând o explozie de mânie şi de exasperare decât de răsvrătire pregătită pe îndelete.

Dar douăzecişipatru de corăbii se adunaseră acolo, formând o escadră ameninţătoare, iar echipagiile îndată ce ofiţerii fură legaţi şi în neputinţă de a mai face ceva, lansară un manifest către camarazi şi ţara întreagă, în care îşi strigau voinţa lor nestrămutată de a părăsi Anglia, dacă nu se îndulcesc anevoioasele condiţiuni de viaţă pe care le îndurau marinarii.

Şi atunci, din massa anonimă a rebelilor, a căror îndârjire atinsese culmea, răsări figura marinarului-„supliment" de pe *Sandwich*.

Il chema Parker. Natura îl înzestrase cu o forţă herculeană şi o inimă înflăcărată. Când începu să vorbească, numai câţiva inşi îl ascultau, apoi, puţin câte puţin se lăsă o tăcere adâncă peste vacarmul acelei adunări care călcase în picioare disciplina. Parker avea o elocinţă instinctivă, cuceritoare: cuvintele lui înfocate mergeau de-a dreptul la inimă.

— Copii ai Marei Britanii! Veţi mai îndura voi oare ca să fiţi trataţi ca nişte animale periculoase? Nu suntem noi fiii lui D-zeu, ca şi acei cari putând să rămână fraţi ai noştri au preferat totuşi să ne fie stăpânitori? Mintea noastră judecă întocmai ca şi a lor; inimile noastre au mai mult curaj decât ale lor, iar braţele ni sunt mai puternice decât ale lor; aşadar, curaj, fraţilor, în lupta ce-o ducem pentru cucerirea drep tului nostru sfânt!...

După câteva zile se uniră şi alte echipagii, pe lângă cele răsculate. Aproape toată flota din Plymouth era sub ordinele lui Parker şi insurgenţii aclamau sgomotos pe amiralul lor.

La Londra, stăpânirea începu să tremure. Aventura aceasta putea să ameninţe de-abinelea integritatea şi siguranţa ţării. In flota revoltaţilor era toată floarea marinei engleze. Poate că n'ar fi fost imposibilă îngenunchierea cu forţa a echipagiilor rebele, dar era necesară o luptă şi, de orice parte ar fi fost victoria, rezultatele nu puteau fi decât dezastroase, trebuind să se deschidă focul asupra vaselor şi marinarilor englezi. In timpul acesta, Parker îşi consolida puterea zi cu zi şi tot mai mult. Creiase o disciplină aspră în flota lui, reprimând şi prevenind cu dibăcie orice exces, iar adunările se ţineau lanţ, în fiecare zi. Pitt, primul ministru, ştia că dacă răscoala aceia ar fi fost lipsită de conducătorul ei, aventura s'ar fi lichidat repede, pentru totdeauna şi fără nici o vărsare de sânge. Dar în jurul lui Parker veghia neîntrerupt întreaga armată a răsculaţilor....

Totuş, într'o bună zi se află că pe capul lui Parker, guvernul englez pusese un premiu de 500 lire sterline şi că orice rebel putea să fie sigur că va scăpa de pedeapsă în caz că s'ar fi supus. Amiralul răsvrătiţilor vorbi atunci echipagiilor, strânse pe puntea unei corăbii.

— Fraţilor, nu vă lăsaţi ispitiţi de aceste făgădueli. Pentru mine moartea e mai puţin decât nimic, aceasta v'o jur şi vă voi demonstra-o în momentul când soarta o va cere; dar gândiţi-vă că, dacă noi izbutim să batem banda aceasta asupritoare, viitorul e în mâinile noastre. Irlanda se ridică toată alături de noi. Franţa ne trimite flota ei într'ajutor.... Şi atunci vom merge la regele George care va trebui să ne primească şi să ne asculte; şi-i vom spune ceeace trebue să-i fie spus; apoi îl vom târî pe d. Pitt, protectorul asasinilor şi trădătorilor, în faţa Tribunalului....

Aplauze obişnuite; dar în momentul acela, la Londra, primul ministru zâmbia ironic....

500 LIRE STERLINE

La câteva zile după aceia, pe când Parker cobora cu o ceată de „credincioşi" într'o şalupă, spre a trece flota în revistă, aceiaşi „credincioşi" năvăliră asupră-i, îl legară în lanţuri şi-l duseră pe vasul de războiu „Neptun", care era ancorat în vecinătatea armatei răsculate. Câteva ore mai târziu, echipagiile rebelilor înălţau steagul alb. Revoluţia marinarilor se sfârşise. Inăbuşirea ei costase guvernul numai 500 de lire sterline: o cheltuială neînsemnată, dacă ne gândim la foloasele dobândite.

Parker fu adus înaintea Tribunalului de războiu, întrunit chiar pe crucişetorul „Neptun".

— N'am de mărturisit nimic şi nu tăgăduesc nici una din acuzaţiile ce mi se aduc. Vă rog numai să săriţi peste toate formalităţile obişnuite, fiindcă bănuesc să şi dv. sunteţi dornici să sfârşiţi cât mai de grabă cu judecarea mea...

Fu ascultat, astfel că sentinţa de moarte fu pronunţată fără zăbavă. Când i-o comunicară, el zâmbi:

— Foarte bine. Ştiu că dacă v'aş cere-o, m'aţi spânzura numai decât, acum, după ce v'aţi făcut datoria; dar mi se pare că aş avea aerul unuia din soldaţii aceia fricoşi cari merg spre inamic cu ochii închişi. Astfel nu trebue uitat faptul că omul pe care sunteţi gata să-l trimiteţi pe lumea cealaltă, a purtat un titlu şi a îndeplinit funcţiunea de amiral. De aceia doresc ca ceremonia din urmă s'o faceţi fără nici o grabă. Eu aştept...

Fu blând, liniştit şi senin până în momentul suprem.

Când la ora hotărâtă fu adus de pe puntea lui „Neptun" şi legat sub un catart, de o frânghie, cu care trebuia să fie spânzurat, el îşi roti privirea peste gloata marinarilor cari îl înconjurau palizi şi muţi şi zâmbi cu durere:

— Am fost un simplu marinar şi am comandat o flotă. Intr'o ţară străină aş fi putut face avere şi căpăta onoruri; dar am preferat să rămân aci şi să înfrunt primejdia supremă, cu speranţa de a fi folositor camarazilor mei. Iată crima pe care trebue s'o ispăşesc! Şi acum, aruncaţi-mă în neant...

...Un ordin sec şi corpul acelui care fusese amiralul flotei răsculate, atârna în gol...

Traducere de G. R.

CIRCULAŢIA

CIRCULAŢI DOMNILOR !!

Poliţistul se 'nvârtia grav, cu bastonul de cauciuc în mână, risipind mulţimea care se adunase ca să privească noul spectacol organizat de prefectura de poliţie: un curs de civilizaţie occidentală, pentru uzul pietonului român.

STOP.

Săgeata turnantă din mijlocul străzii, la întretăerea bulevardului Elisabeta cu calea Victoriei se luminează succesiv în roşu şi verde, sub supravegherea unui inspector şi a unui agent de circulaţie, înarmat pentru circumstanţă cu un nou model de fluer, care emite un şuer gutural, ca o sirenă de vapor.

Lanţurile întinse de-alungul trotuarelor dau străzii aspectul unei puşcării în aer liber, în care delicvenţii s'au înşirat la coadă, pentru primirea hranei. Iar la colţuri, săgeţile indicative din mijlocul drumului, — întinse par'că din funduri de cutii de conserve invită pietonii să calce strict numai în direcţia lor.

Iar massa, teribilul pieton român, priveşte uimită această desfăşurare neobicinuită de regularitate, zâmbeşte ironic, ridică din umeri, dar traversează numai prin locurile indicate şi în timpul prevăzut.

„In definitiv o distracţie în plus", îşi spune el.

Intr'adevăr, nici o capitală din lume, nu posedă exemplare mai recalcitrante de pietoni, ca Bucureştii.

Cu o majestate căreia nu-i poate rezista nici un regulament, nici o prescripţie poliţienească, pietonul bucureştean se simte obligat să traverseze strada totdeauna între două tramwaye, să treacă lento, ca la înmormântare, drumul, cu gazeta sau o carte în mână, să se repeadă totdeauna în botul maşinilor, pentruca să dea de lucru „Salvării" şi parchetului şi pentruca „martorii oculari" să poată sudui bine pe un biet şofeur, care cu tot permisul de circulaţie. nu poate avea mai mult decât două mâini şi un număr egal de ochi.

Şi cu toate acestea Bucureştii se modernizează, în ciuda democraţilor de toate culorile, conservatori radicali însă în ceeace priveşte bunul plac personal.

Vă mai amintiţi de asalturile care se dădeau tramwayelor pe ambele platforme, înainte cu puţini ani? Călătorii cari vroiau să coboare erau imobilizaţi, pe scări atârnau ciorchini de oameni, scandalurile se ţineau lanţ, iar personalul de vagon era pus în imposibilitate de a taxa sau de a porni vagoanele.

Atunci a intervenit S. T. B. şi prefectura de poliţie cu o ordonanţă şi despotul-călător nu mai are dreptul de a se urca în vagoane, pe platforma dinnainte. De voe-de nevoe regulamentul a devenit obicinuinţă şi un observator atent ar putea constata, că foştii rebeli au devenit cu timpul oameni politicoşi şi manieraţi, dând prioritate doamnelor şi aşteptând un alt vagon, când soseşte unul prea încărcat.

Mai încearcă azi cineva să se urce pe platforma din faţă? Mai fumează cineva în vagon sau pe aceeaş platformă? Câteva amenzi sau procese, au pus la punct un spectacol, care ne degrada în ochii străinilor. Dacă autorităţile ar introduce aceleaşi sisteme — şi mai ales mai multă curăţenie — la autobuse, salutara măsură s'ar resimţi imediat.

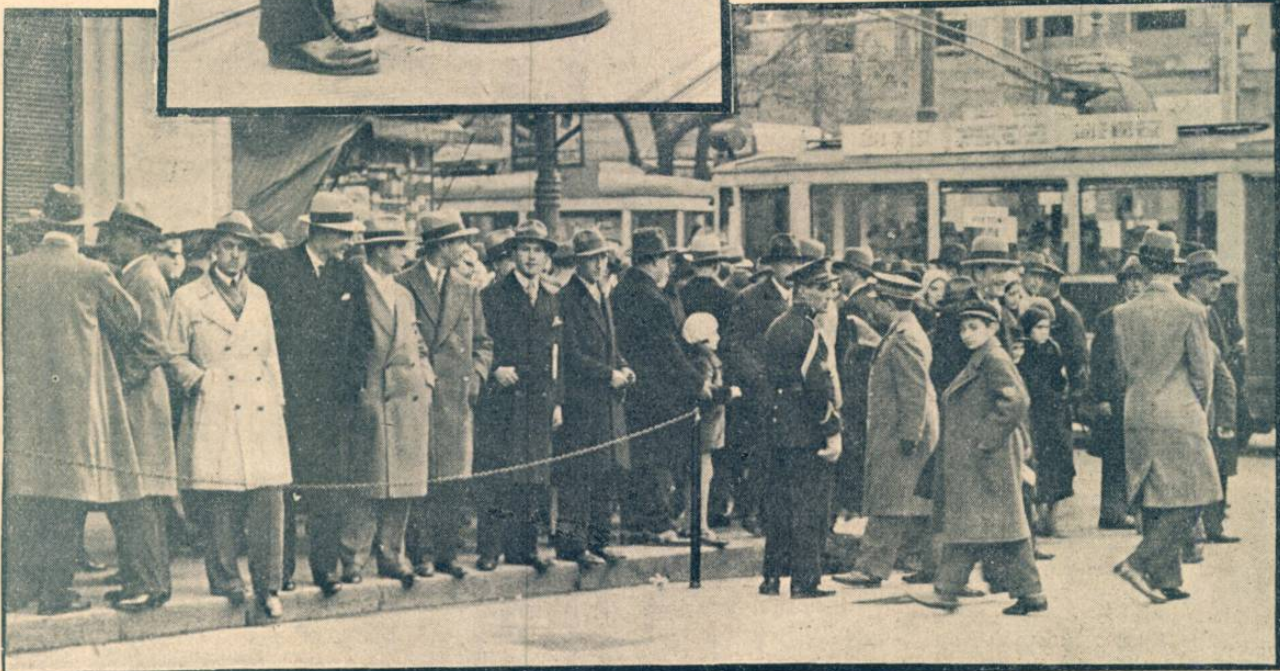
SENS UNIC!!!

Câtă lume n'a protestat împotriva măsurilor luate de poliţie, de a se reglementa circulaţia pe anumite străzi cu mare trafic, în sens unic? Şi cu toate acestea, iată că măsura se respectă ad-literam, iar centrul Capitalei a scăpat astfel de scandalurile cotidiane, provocate de ciocniri la intersecţii, de accidente sau de împiedicarea circulaţiei.

E drept că exemplul a pornit de sus şi astfel vedem azi şoferii sau birjarii respectând cu sfinţenie porţiunile „tabu", ocolind reglementar rondurile, stopând la staţiile de tramway, — atunci când vagoanele iau sau debarcă pasageri — şi oprind numai pe dreapta.

O altă măsură pe care ar putea-o lua prefectura de poliţie ar fi aceea, de a interzice trecerea căruţelor ţărăneşti, a camioanelor sau căruţelor încărcate cu materiale de construcţii, lemne sau mobilier, pe străzile cu traseu de tramway. Pentruca acesta să devină un mijloc de comunicaţie rapid, se cere neapărat interdicţia trecerii vehiculelor cu tracţiune animală pe străzile principale. E într'adevăr dezolant să vezi un lanţ de vehicule mecanice, — vagoane de tramway, automobile, autocamioane sau motociclete, — oprite la pas din pricina unui cărucior încărcat cu zar-

Clişeul din stânga reprezintă un inspector al poliţiei Capitalei reglementând cu ajutorul unui agent, circulaţia după noul sistem.

Publicul pe calea Victoriei, privind experimentarea nouei metode.

Trecerea liberă. *Semnal de atenţie.* *Trecerea oprită.*

(Continuare în pag. următoare)

REALITATEA zâmbeşte

Stânga

ECONOMIE

— Ce-i asta, Mimi? Prea fumezi mult! Văd că aprinzi ţigare dela ţigare.

— Economie, dragă... fac economie la chibrituri....

PRECAUŢINE

— Tăticule, e adevărat că animalele îşi schimbă în fiecare an blana?

—Ssssst, Puiule, să nu te-audă mămica!!

Dreapta

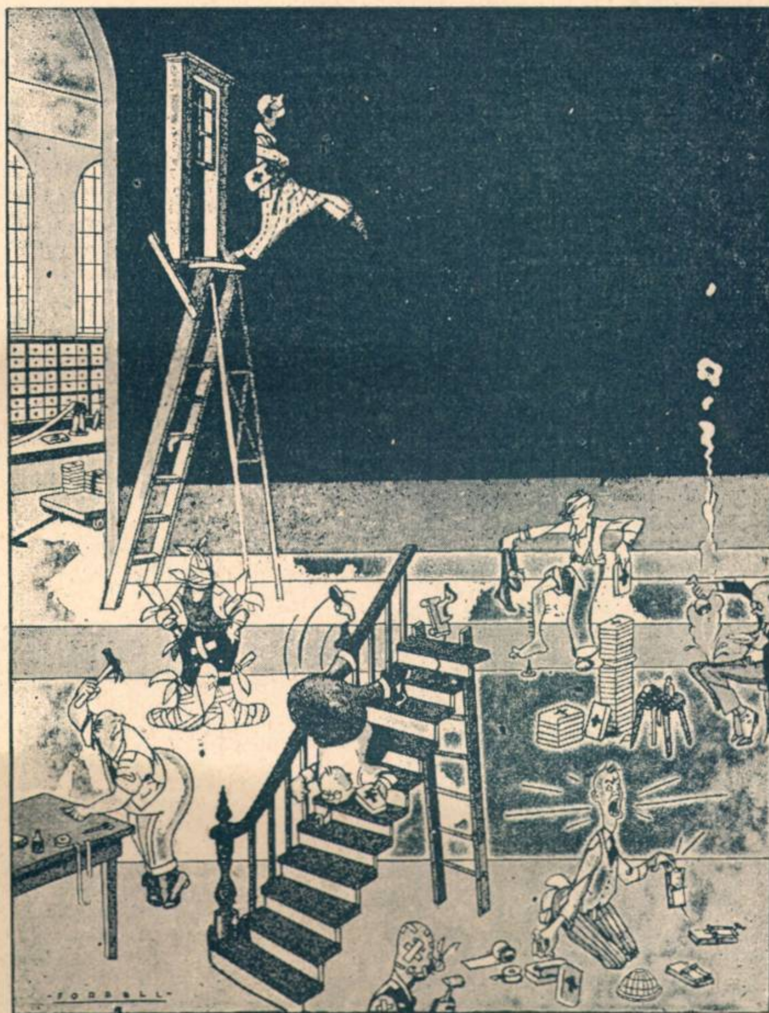
SFARŞIT DE SEZON

— „Ei, ai ceva?"

— „Da".

— „Ce anume?"

— „Picioarele ingheţate.

Cum se dă examen la şcoala „Primelor ajutoare în caz de nenorocire".

DORINŢA

— Dece urli aşa? Vrei să mănânci?

— Nu.

— Vrei să bei?

— Nu.

—Atunci ce vrei?

— Să urlu.....

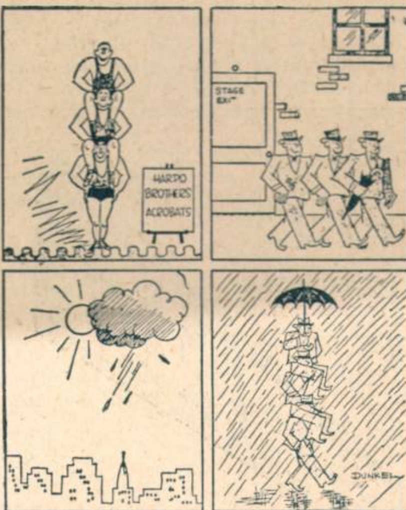
LA MUZEU

Sâsâilă şi Priculici s'au dus să viziteze muzeul de ştiinţe naturale dela Şosea. In interiorul unei lăzi de sticlă, zăresc un schelet reconstituit din bucăţele. Oasele au multe lipsuri. Jos, lângă ladă, un carton cu numărul de serie.

B. 14. 963.

— „Ce-o fi numărul ăsta?" întrebă Priculici la care savantul Sâcâilă răspunse candid:

— „O fi numărul automobilului care l-a călcat".

CA TATA.

Lui Fofează i s'a furat automobilul. Păgubaşul a pus în mişcare autorităţile şi după trei ore maşina a fost găsită, restituindu-se proprietarului.

— „Ce făceai dacă n'o mai găsiai?" întrebă un asistent.

— „Eh, l-aş fi imitat pe răposatul tată-meu!" răspunse Fofează cu un oftat.

— „Şi ce făcea tatăl d-tale?"

— Când n'avea maşină, umbla... pe jos....

Circulaţia

(Urmare din pagina precedentă)

zavaturi sau nisip, al cărui conducător nici nu se sinchiseşte de concertul infernal de claxoane, clopote sau trompete, care se deslănţue în urma lui. Şi aceşti încăpăţânaţi încurcă-lume n'ar ţine dreapta pentru nimic în lume, ci merg înainte pe linia tramwayului. E mai comod astfel şi mai fără sdruncin.

Fiecare arteră principală are străzi paralele, pe care se poate circula în toată voia şi fără ocol.

Nu va mai trece multă vreme şi bucureştenii se vor minuna ei înşişi de disciplina în care se vor complăcea.

Inceputul e greu. Restul vine dela sine.

RADU FULGER

Din distracţiile unui croitor, când vine să încaseze contul unui client, de profesiune atlet.

COPIL PRECOCE.

— Băeţasul tatei, şti cum se face laptele?

— Da. Luăm un kilogram de scrobeală, îl turnăm în cinci kilograme de apă, punem apoi încă un kilogram de lapte adevărat, şi vindem clienţilor zece kilograme.

LEGITIM

Măturătorul: — *„Ce tot bat ăştia zilnic cu baccilii? De când mă ştiu, n'am văzut încă nici unul, măcar că sunt în meserie!!*

CONAN DOYLE

CEI TREI GARRIDEB

D. Garideb veni apoi în fața noastră ținând în mâna lui dreaptă o piele de cămilă cu care lustruia o piesă veche.

— „E syracusană — din epoca cea bună", explică el, arătându-ne-o. „Spre sfârșit și-au pierdut mult valoarea. Dintre toate eu le socotesc ca cele mai bune, deși unii preferă școala Alexandrină. Luați loc, d-le Holmes, și permiteți-mi să vă arăt aceste fosile; iar dv., d-le — a da! dr. Watson — aveți, vă rog, bunătatea să puneți vasul acela japonez la o parte. Vedeți în juru-mi micile mele ocupații de fiecare zi. D-rul meu îmi ține discursuri asupra vieții sedentare ce o duc, dar cum aș putea eși din casă când am atâtea de făcut aci? Vă pot asigura că un catalog potrivit al unei singure etajere mi-ar lua mai bine de trei luni".

Holmes privi împrejur cu curiozitate.

— „Doar nu cumva veți fi pretinzând că nu eșiți **niciodată în oraș**", zise el.

— „Din când în când mă duc la Sotheby's sau la Christie's [1]). Altfel, rar părăsesc odaia. Nu prea sunt voinic și cercetările mele sunt foarte absorbante. Dar vă puteți închipui, d-le Holmes, ce teribilă lovitură — plăcută însă teribilă — a fost pentru mine când auzii de acest noroc fără precedent. E nevoe doar de încă un Garrideb spre a încheia afacerea, și desigur vom găsi unul. Aveam un frate, dar a murit și rudele de partea femeească nu sunt primite. Cu siguranță însă că trebue să mai existe și alții pe lume. Am auzit că vă ocupați cu cazuri neobișnuite și de asta m'am adresat dv. Natural că acest american are toată dreptatea să spună c'ar fi trebuit să cer mai întâi părerea lui, dar eu am făcut-o spre bine.

— „Socotesc că ați procedat cu mare înțelepciune", zise Holmes. „Sunteți oare atât de nerăbdător ca să dobândiți o moșie în America?"

— „Da de unde, d-le. Nimic nu m'ar putea face să-mi părăsesc colecția. Dar acest domn m'a asigurat că va răscumpăra partea mea îndată ce ne vom fi căpătat toate drepturile; suma de care-i vorba se ridică la cinci milioane dolari. In momentul de față, se găsesc în comerț o duzină de specimene cari ar putea umple golurile din colecția mea și pe cari eu nu mi le pot procura din cauza lipsei a câtorva sute de lire. Gândiți-vă atunci ce aș putea face cu cinci milioane dolari, căci posed sâmburele unei colecții naționale. Aș fi un Hans Loan 2) al veacului meu.

Ochii lui scăpărară îndărătul ochelarilor. Era evident că d-l Nathan Garrideb n'ar fi cruțat nici un sacrificiu pentru a-și găsi un tiz.

— „Am venit la dv numai pentru a vă face cunoștința și n'aveți deci un motiv ca să vă întrerupeți studiile", zise Holmes. „Prefer totdeauna să iau contact personal cu cei cu cari am de a face. Am să vă pun numai câteva întrebări căci am în buzunar povestirea dv. foarte limpede și am umplut golurile când a venit americanul. După câte înțeleg, acum o săptămână habar n'aveați de existența acestuia".

— „Exact. A venit Marțea trecută.

— „V'a vorbit despre întrevederea noastră de azi?"

— „Da, a venit deadreptul la mine. Era foarte supărat.

— „De ce să fie supărat?"

— „I s'a părut că aș avea oarecare îndoială asupra onorabilității lui. Dar când a revenit era foarte bine dispus".

— „V'a sugerat vre-un plan de acțiune?

— „Nu, d-le.

— „V'a cerut ceva bani?"

— „Nu, d-le, deloc".

— „Nu puteți bănui c'ar putea să urmărească vreun scop oarecare?"

— „Nu, în afară de cele ce afirmă".

— „I-ați vorbit despre întâlnirea noastră dată prin telefon?"

— „Da, d-le, i-am spus".

Holmes rămase pe gânduri. Părea foarte încurcat.

— „Aveți ceva lucruri de mare valoare în colecția dv.?"

— „Nu, d-le. Nu sunt bogat. Am o colecție frumoasă, dar nu de prea mare valoare".

— „Nu cumva vă temeți de hoți?".

— „Absolut de loc".

— „De când locuiți în acest apartament?"

— „De aproape cinci ani".

In acest moment, o bătae poruncitoare în ușă întrerupse interogatoriul lui Holmes. Abia apucă clientul nostru să deschiză ușa și jurisconsultul american năvăli agitat în odae.

— „L'am găsit!" striga el, fluturând o hârtie deasupra capului său. „Cred că am sosit tocmai la timp ca să vă iau. Felicitările mele, d-le Garrideb. Sunteți un om bogat. Afacerea noastră s'a sfârșit cu bine. Cât despre dv., d-le Holmes, nu putem spune decât că regretăm de a vă fi deranjat zadarnic.

Intinse apoi hârtia clientului nostru, care rămăsese cu gura căscată. Holmes și eu ne aplecarăm puțin înainte și citirăm peste umărul lui. Iată cuprinsul ei:

> **HOWARD GARRIDEB**
> Constructor de mașini agricole
>
> Suduri, mașini cu aburi și **haud plows,** burghiuri, grape, cărute pentru fermieri și toate accesoriile
>
> Planuri pentru fântâni arteziene
>
> A se adresa Grosvenor Buildings, Aston

— „„Admirabil!" suspină ușurat dl. Nathan Garrideb. „Cu acesta suntem tocmai trei".

— „Incepusem cercetări în Birmingham", zise americanul, „și omul meu de-acolo mi-a trimis acest anunț dintr'un ziar local. Trebue să ne grăbim și să luăm lucrurile de aproape. Am scris acestui domn că-l veți vizita la biroul său mâine după masă pe la patru".

— „Cum? **Eu** trebue să mă duc?

— „Ce ziceți, d-le Holmes, nu credeți c'ar fi mai bine? Cine sunt eu? Un american rătăcitor cu o poveste minunată. Credeți că mi s'ar da crezare mie? Pe când dv. sunteți englez, cu

1) Celebri anticari din Londra.

2) Doctor al guvernatorului Jamaicei, unde-și făcut celebra colecție de plante; președinte al Societății Regale; doctor al curții reginei Anna, al regilor George I și George al II-lea. Cu colecția lui și a lui Cotton s'a fondat Muzeul Britanic.

solide referinţe şi trebue să se ia de bune cele ce veţi spune. Aş fi vrut să vin şi eu cu dv., dacă aţi fi dorit, dar mâine am foarte mult de lucru, aşa că n'aş putea veni decât după dv., în caz că veţi fi în vreo încurcătură".

— „Vorba e că de ani de zile n'am făcut o asemenea călătorie.

— „Nu-i nimic, d-le Garrideb. V'am făcut eu un mic itinerar. Plecaţi de aci la douăsprezece şi sunteţi acolo la două şi ceva. Drept urmare, vă puteţi înapoia în aceeaş noapte. Tot ce aveţi de făcut e să vă vedeţi cu acest domn, să-i expuneţi afacerea şi să luaţi un certificat de existenţa lui. La naiba! — adăugă el violent — având în vedere că eu am făcut atâta drum tocmai, din mijlocul Americii, e desigur prea puţin lucru dacă faceţi şi dv. o sută de mile, spre a termina afacerea".

— „Exact", zise Holmes, „socotesc că d-lui are dreptate".

D-l Nathan Garrideb ridică din umeri cu un aer neconsolat.

— „Bine, dacă stăruiţi, o să mă duc", zise el. „E fireşte greu să vă refuz ceva, ţinând seama de raza de speranţă pe care aţi adus-o în viaţa mea".

— „Atunci ne-am înţeles", zise Holmes. „Şi fără îndoială că-mi veţi scrie îndată ce vă va fi posibil".

— „O să am eu grijă de asta", zise americanul. „Iată", adăugă el, uitându-se la ceas, „trebue să plec. Voiu veni mâine, d-le Nathan, să vă văd. Nu sunteţi de părerea mea, d-le Holmes? Da? Bine, atunci la revedere, şi poate că mâine seară vom avea veşti bune pentru dv.".

Observai că faţa prietenului meu se lumină când americanul părăsi camera şi că privirea plină de perplexitate dispăruse.

— „Aş dori să văd colecţia dv., d-le Garrideb," zise el. „In profesiunea mea toate felurile de cunoştinţe pot fi folositoare şi această cameră e plină de lucruri minunate".

Clientul nostru se aprinse la faţă de plăcere şi ochii lui sclipiră de după ochelarii cei mari.

— „Am auzit deseori", zise el, „că sunteţi un om foarte inteligent. Aş putea să vă arăt colecţia acum, dacă aveţi timp".

— Din nefericire, n'am. Dar aceste specimene sunt aşa de bine etichetate şi clasificate, încât aproape nu-i nevoe de explicaţiile dv. personale. Cred că n'aţi avea nici o obiecţie de făcut, dac'aş arunca o privire asupra lor mâine?

— Absolut de loc. Sunteţi bine venit. Casa va fi natural încuiată, dar d-na Sounders e în subsol dela ora patru în sus şi vă va deschide cu cheia ei.

— „Bine, sper că mâine voiu fi lămurit asupra colecţiei. Dacă binevoiţi să spuneţi un cuvânt d-nei Sounders, totul va fi în regulă. **A propos** care-i oficiul de închiriere al acestei case?".

Clientul nostru rămase mirat la această întrebare neaşteptată.

— „Holloway & Steele, pe Edgeware Road. Dar de ce?"

— „Sunt şi puţin arheolog când e vorba de case", zise Holmes râzând. „Aş dori să ştiu dacă această casă e în stil regina Anna sau Georgian".

— „Georgian, fără îndoială".

— „Intr'adevăr, ar fi trebuit să-mi dau seama de asta. E uşor de văzut. La revedere, d-le Garrideb şi vă urez reuşită în călătoria dv. la Birmingham.

Trecurăm pe la Oficiul de închiriere, dar l-am găsit închis şi-am aflat că agentul lipsia de dimineaţă, aşa că ne întoarserăm în Baker Street. Numai într'un târziu, după masă, Holmes reveni la subiectul nostru.

— „Mica noastră problemă se apropie de deslegare", zise el. „Fără îndoială că ţi-ai schiţat soluţia în minte".

— „Nu-i văd nici începutul şi nici sfârşitul".

— Inceputul e destul de limpede iar sfârşitul îl vom vedea mâine. Ai observat ceva curios în anunţul acela?

— „Am văzut că cuvântul **plough** era scris greşit **(plow)**".

— Ei! ce spui, ai observat acest lucru? Bravo, Watson, progresezi din zi în zi. Da, nu-i corect aşa în englezeşte, dar în dialectul american e foarte bine. Zeţarul l'a cules cum l'a primit. După aceea, fântânile arteziene sunt mult mai rare la noi, decât la ei. Era un anunţ tipic american, dar având aerul c'ar fi al unei firme engleze. Ce crezi de asta?"

— „Presupun că însuş acest avocat american l-a dat; dar cu ce intenţie, nu pot înţelege".

— Sunt mai multe explicaţii. In orice caz, voia să expedieze pe aceasta fosilă de Nathan Garrideb la Birmingham. Asta se vede cât de colo. Aş fi putut să-i spun acestuia pe şleau că se duce după potcoave de cai morţi, dar gândindu-mă mai bine, mi s'a părut preferabil să golesc locul, lăsându-l să plece. Mâine, Watson, — da, ziua de mâine va vorbi dela sine.

* * *

Holmes se sculase disdedimineaţă şi eşise. Când se întoarse la vremea mesei, observai că faţa-i era foarte gravă.

— „Afacerea e mai serioasă decât mă aşteptam, Watson", zise el. „N'ar trebui să-ţi spun asta, deşi ştiu că n'ar fi decât un motiv mai mult ca să-ţi vări capul în primejdie. Doar nu te cunosc de acum, Watson. Dar e primejdie, şi trebue s'o ştii".

— „Bine, nu-i prima pe care o vom împărţi, Holmes. Şi sper că nu va fi nici ultima. Ce fel de primejdie e de rândul acesta?

— „Avem de-aface cu un adversar foarte puternic. Am identificat pe d. John Garrideb, consilier juridic. Nu-i nimeni altul decât „Killer" (Ucigaşul) Evans, de sinistră şi criminală reputaţie".

— „Mi-e teamă că nu ştiu cu asta nimic mai mult".

— „A! profesiune ta nu-ţi cere să porţi în minte calendarul închisorii Newgate. M'am dus să vorbesc cu prietenul Lestrade la Scotland yard. Cei de acolo vor fi ei lipsiţi de intuiţie imaginativă, dar conduc lumea prin faptul că posedă informaţii complete şi o metodă bună. Aveam impresia că am putea găsi urmele americanului nostru, în arhiva lor. Zării îndată faţa-i bucălată zâmbindu-mi din Galeria portretelor rău făcătorilor. Dedesubtul portretului era o inscripţie: James Winter, **alias** Morecroft, **alias** Killer Evans". Holmes scoase un plic din buzunar. „Am notat câteva puncte din cazierul lui. Vârsta patruzeci şi patru ani. Născut la Chicago. A împuşcat trei oameni în Statele-Unite. Scăpat din închisoare prin influenţă politică. Venit la Londra în 1893. A împuşcat la cărţi pe un tovarăş de joc, într'un club de

noapte din Waterloo Road, în Ianuarie 1895. Omul muri, însă se află că Evans nu fusese agresorul. Mortul fu identificat ca fiind Rodger Prescott, faimosul falsificator de bani din Chicago. Killer Evans reapăru în 1901. De atunci a fost pus sub supraveghere poliţienească, dar, după cât se ştie, a dus o viaţă cinstită. Om foarte periculos, poartă deobicei arme asupra lui şi e gata oricând să facă uz de ele. Asta e pasărea noastră, Watson — o pasăre bună de vânat, trebue să admiţi.

— „Dar care e scopul lui ?"

— „Incepe singur să se definească. Am fost la Oficiul de închiriere al casei. Clientul nostru, după cum ne-a spus, stă acolo de cinci ani. Inaintea lui, apartamentul a stat neînchiriat timp de un an. Chiriaşul precedent fusese un oarecare domn Waldon. Agentul dela oficiu îşi aduse aminte îndată de înfăţişarea lui Waldon. Acesta dispăruse deodată şi nu se mai aflase nimic despre el. Era un om înalt, bărbos şi oacheş la faţă. Ei bine, Prescott, omul pe care-l ucisese Killer Evans, era, după spusele celor dela Scotland Yard, un om înalt şi bărbos. Ca simplă ipoteză, cred că acest Prescott, americanul criminal, a locuit chiar în camera pe care acum naivul nostru prieten o întrebuinţează ca muzeu. După cum vezi, avem o verigă".

— „Şi veriga următoare ?"

— „Ei bine, să mergem s'o căutăm". El luă un revolver din sertar şi mi-l întinse.

— „Vechiul meu favorit e la mine în buzunar. Dacă prietenul nostru din Vestul sălbatec încearcă ceva, să fim pregătiţi. Iţi dau un ceas ca să-ţi faci siesta, Watson. Apoi cred că va fi destul timp pentru aventura noastră din Ryder Street.

Era tocmai ora patru când ajunserăm la curiosul apartament al lui Nathan Garrideb. D-na Sounders, îngrijitoarea, care era pe cale să plece, ne deschise, după care se duse luându-şi cheia şi lăsându-ne în casă, fără grijă că va rămânea uşa deschisă la plecarea noastră. căci se închidea cu un lacăt automat şi apoi Holmes promise să observe ca totul să fie în ordine. Puţin după ce uşa de-afară se închise, bonetul d-nei Sounders trecu pe sub fereastră şi constatarăm că suntem singuri în tot parterul casei. Holmes examină repede locurile. Intr'un colţ întunecos era un dulap aşezat la o mică depărtare de perete. Intâmplător ne ascunsesem în dosul acestui dulap, iar Holmes îşi schiţă observaţiile pe şoptite.

— „Voia cu orice preţ să îndepărteze pe gentilul nostru prieten din camera asta. Se vede cât de colo. Şi cum colecţionarul nu eşia niciodată, recurse la un truc. Intreaga poveste a Garridebilor a fost inventată pentru acest scop. Trebue să-ţi spun, Watson, că acest om posedă o ingeniozitate drăcească, chiar dacă ciudatul nume al clientului nostru i-a dat orecare îndrumare. Şi-a urzit firul cu mare dibăcie".

— „Dar ce urmăria ?"

— „Ei, tocmai asta căutăm şi noi aci. N'are nimic de a face cu clientul nostru, după câte văd eu. E ceva în legătură cu omul pe care l-a ucis şi care poate că era tovarăşul lui de crimă. In camera asta trebue să se afle taina unei fără-de-legi. Aşa văd eu lucrurile. La început crezusem că prietenul nostru ar putea să aibă în colecţia lui ceva mai de preţ decât şi-ar fi închipuit el, — ceva demn de atenţia unui mare criminal. Dar faptul că Rodger Prescott de groaznică amintire locuise în această cameră, arată că trebue să existe o cauză mai profundă. Aide, Watson, răbdare şi să vedem ce ne va aduce ceasul.

Acest ceas nu întârzie să bată. Ne ascunserăm în umbră, îndată ce auzirăm uşa de afară deschizându-se şi închizându-se. Atunci veni până la noi un sgomot scurt, scârţâitul metalic al unei chei şi americanul intră în cameră. Inchise uşa încet în urma lui, îşi roti privirea pe jur-împrejur, ca să vadă dacă totul e în regulă, îşi scoase pardesiul şi se îndreptă spre masa din mijlocul camerei, cu aerul sigur al unui om care ştie exact ce are de făcut şi cum trebue să lucreze. Dădu masa la oparte, ridică covorul pătrat pe care era aşezată, făcându-l sul, scoase o daltă din buzunarul dinăuntru, se lăsă în genunuchi şi începu să lucreze la duşumea. Indată auzirăm sgomotul unor scânduri care alunecară şi o clipă mai târziu, un pătrat se deschise în duşumea. Killer Evans, scăpără un chibrit, aprinse un muc de lumânare, şi dispăru din faţa noastră.

Momentul nostru sosise. Holmes îmi dădu un semnal, atingându-mi mâna şi amândoi ne furişarăm spre trapa deschisă. Oricât de încet ne mişcarăm însă vechea duşumea trebue să fi scârţâit sub paşii noştri, căci capul americanului apăru deodată din spaţiul deschis, cercetând neliniştit împrejur. Faţa lui se întoarse spre noi cu o privire plină de mânie, care se potoli puţin câte puţin şi în cele din urmă el îşi lăsă capul în jos, ruşinat, când îşi dădu seama că două revolvere erau îndreptate asupra lui.

— „Bine, bine!" zise el rece, eşind afară. „Cred că d-ta singur ai fi fost prea mult pentru mine, d-le Holmes. Presupun că mi-ai ghicit planul şi m'ai jucat ca pe un fleac încă dela început. Da, d-le, recunosc că m'ai bătut şi..."

Cât ai clipi din ochi, scoase un revolver din sân şi trase două gloanţe. Simţii deodată o împunsătură arzătoare ca şi cum cineva mi-ar fi înfipt un fier roşu în coapsă. Urmă un sgomot provocat de revolverul lui Holmes care se abătu asupra capului individului. Il văzui ca în vis întinzându-se lat pe duşumea, cu faţa plină de sânge, în timp ce Holmes îl dezarma: apoi braţele vânjoase ale prietenului meu mă apucară şi mă puseră pe un scaun.

— „Nu eşti rănit, Watson? Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi că nu eşti rănit".

Merita o rană — ba chiar şi mai multe. — ca să recunosti sinceritatea şi iubirea care zăcea înapoia măştii reci, a maestrului. Ochii lui limpezi, pătrunzători, se întunecaseră pentru un moment şi buzele lui tremurară. Pentru prima şi singura dată întrezării inima lui, tot atât de nobilă pe cât îi era de ascuţită mintea. Toţi anii mei de serviciu voluntar şi modest culminară în acest moment revelator.

— „Nu-i nimic, Holmes. E o simplă sgârietură".

El îmi tăie pantalonii cu briceagul.

— „Ai dreptate", strigă el radios. „E numai o rană superficială".

Faţa-i deveni rigidă, ca de piatră, când privi mânios pe prizonierul nostru care se sculase acum în picioare şi se uita prostit.

— „Pe legea mea, e foarte bine pentru d-ta, căci dac'ai fi ucis pe Watson, n'ai mai fi eşit viu din camera asta. Acum, d-le, ce ai de spus ?

N'avea nimic de spus. Se aşeză încruntat pe un scaun. Mă rezemai de braţul lui Holmes şi privirăm împreună în mica celulă care apăruse prin deschiderea trapei secrete. Continua să fie luminată de lumânarea pe care Evans o luase cu ei jos. Privirile noastre căzură pe o grămadă de maşinării ruginite, suluri mari de hârtie, o mulţime de sticle şi pe o măsuţă, câteva teancuri de hârtii frumos aranjate.

— „O presă de tipărit — uneltele unui falsificator de bani", zise Holmes.

— „Da, d-le", zise prizonierul nostru, sculându-se cu greutate în picioare şi căzând apoi din nou pe scaun. „Cel mai mare falsificator pe care l'a avut vre-odată Londra. Aceasta e maşina lui Prescott şi acele teancuri de pe masă sunt două mii de bancnote făcute de Prescott, în valoare de o sută lire fiecare şi putând fi schimbate oriunde. Fugiţi, d-lor. Luaţi o grămadă şi lăsaţi-mă s'o şterg şi eu.

Holmes râse.

— „Noi nu facem lucruri d'astea, Evans. In ţara asta nu poţi găsi niciun adăpost. D-ta l-ai ucis pe Prescott, nu-i aşa ?"

— „Da, d-le, şi am făcut cinci ani pentru asta, deşi el mă atacase — când ar fi trebuit să mi se dea o decoraţie cât o farfurie. Nimeni pe lume n'ar putea deosebi o bancnotă de-a lui Prescott, de una a Băncii Angliei, şi dacă nu l'aş fi curăţat, ar fi înţesat toată Londra cu ele. Eram singurul din lume care ştiam unde le fabrica. Vă mai puteţi mira deci că voiam să viu în acest loc? Şi vă miraţi că găsind pe acest nebun vânător de ploşniţe cu ciudatul lui nume, stând tocmai deasupra capacului şi neeşind niciodată din casă, am făcut totul ca să-l expediez de-aci? Poate ar fi fost mai cuminte dacă l-aş fi făcut de petrecanie. Era mai uşor, dar sunt foarte milos şi n'aş putea ucide un om nearmat. Ia spune-mi, d-le Holmes, făcut-am ceva nelegal ? Nu m'am folosit de această presă. Nu m'am atins de acest bătrân încăpăţânat. De ce anume mă puteţi învinovăţi ?

— „Numai de tentativă de asasinat, atât pe cât îmi dau seama", zise Holmes. „Dar asta nu-i treaba noastră. O să aibă ei grija în sesiunea viitoare. Acum am nevoe numai de plăcuta d-tale persoană. Watson, telefonează te rog la Scotland Yard".

* * *

Aşa stau lucrurile cu Killer Evans şi cu remarcabila lui născocire a celor trei tizi. Auzirăm mai târziu că bietul nostru prieten nu-şi revenise niciodată din lovitura care-i spulberase visurile. Când castelul lui din Spania se nărui, îl îngropă sub dărâmăturile lui. După ultimele veşti, se află într'o casă de sănătate din Brixton. A fost o zi mare de bucurie la cei dela Scotland Yard când se descoperiră uneltele lui Prescott, căci, deşi ei ştiau de existenţa lor, totuş nu fuseseră în stare, după moartea falsificatorului, să afle unde erau ascunse.

Intr'adevăr Evans făcuse un mare serviciu şi dăduse posibilitatea mai multor demni membri dela C. I. D. *) să doarmă liniştiţi, căci falsificatorul de bancnote era o adevărată primejdie publică. El ar fi subscris bucuros pentru decoraţia de care vorbise criminalul, dar un juriu nerecunoscător aduse un verdict puţin favorabil şi Killer se întoarse printre acele umbre, dela care abia plecase.

— SFARŞIT —

*) Departamentul Investigaţiilor Criminale.

Legende fantomatice

SPANIA a rămas până azi o ţară a misterelor şi a superstiţiei, şi va mai trece încă mult până să se descotorosească de străvechile-i tradiţii. Legende ce se povestesc cu glasul înecat de teamă, circulă chiar în păturile superioare ale societăţii şi se profesează mult credinţa în fantome.

Inchiziţia, isgonirea regilor mauri din Grenada şi războaiele napoleoniene se menţin vii în memoria spaniolilor, graţie puzderiei de legende ce împânzesc acest ţinut.

Ceeace e mai ciudat, o clădire ce se bucură de reputaţia că ar fi bântuită de fantome, se află situată chiar în inima Madridului: e faimosul palat Liria, proprietatea ducilor de Alba, unde împărăteasa Eugenia a petrecut ultimile zile ale nefericitei şi sbuciumatei sale vieţi. Acest palat, o adevărată expresie a măreţiei, cuprinde nepreţuite colecţii de picturi, tapiserii, porţelanuri de China şi mobile franceze şi spaniole vechi.

Aci şi-a dat sfârşitul faimosul Duce de Alba, crudul guvernator al Ţărilor de Jos, după ce a fost rechemat în Spania de către Filip al II-lea şi se presupune că spiritul său apare în anumite zile, străbătând imensele săli ale vechiului castel, unde s'a retras după o viaţă plină de sbucium şi furtună. Legenda spune că revine din când în când pe pământ, în căutarea unui suflet milos, care să se roage pentru mântuirea lui.

Se pretinde că la un bal dat în anii din urmă, în acest palat, de către bătrâna ducesă de Alba, doi dintre invitaţi, ambii străini, cari se plimbau prin saloane, admirând comorile artistice, se văzură la un moment dat înaintea unui bătrân cu barbă albă, purtând vestmintele secolului al 16-lea. Crezură în prima clipă că aveau de-aface cu vre-unul dintre invitaţi, care îmbrăcase acest costum în scopul de a juca o farsă. Apropiindu-se de ei, arătarea le spuse în latineşte îngenunchiând: „Orate pro me" (rugaţi-vă pentru mine) şi dispăru tot atât de repede, precum apăruse. Foarte alarmaţi, cei doi străini se duseră în căutarea ducelui de Alba şi-i povestiră strania întâmplare, persistând a crede că fuseseră victimele unei farse. Spre marea lor mirare însă, amfitrionul păli şi-i rugă să nu mai pomenească nimănui de acest incident.

Apropiindu-se de ei, arătarea le spuse în latineşte, îngenunchiând: „Orate pro me" şi dispăru...

Castelul Ducilor de Medina Celi, situat lângă Toledo, îşi are şi el spectrul său. Această superbă clădire a fost odată proprietatea unui prinţ maur, despre care legenda spune că ar fi ascuns comori imense undeva, într'una din hrubele castelului.

Maurul a fost ucis de nişte soldaţi spanioli în scopul de a pune mâna pe bogăţiile lui: jertfă inutilă, însă, întrucât zidurile castelului păstrează încă şi astăzi taina acestor comori. Şi de atunci se spune că regulat la 1 Noembrie când are loc aniversarea morţii sale, bătrânul prinţ arab apare de după una din uşile secrete ale castelului şi străbate vastele încăperi, ţinând în dinţi o chee enormă, care ar fi cheea bolţii unde se află ascunse bogăţiile. Legenda mai spune între altele că acel care ar avea cu-

rajul necesar spre a i-o smulge din gură, ar găsi apoi cu uşurinţă uşa ce tăinueşte comorile.

Nimeni n'a îndrăsnit însă până astăzi s'o facă, ba mai mult, toţi cei cari au întâlnit arătarea, n'au ştiut cum să-i fugă mai repede din cale.

Legenda fantomei ce rătăceşte între zidurile castelului ducilor de Santa Fe, lângă Grenada, e o tragică poveste de dragoste.

Posesorii acestui castel, aparţineau uneia din cele mai ilustre familii spaniole. Pe vremea faimosului asediu al Grenadei, executat de către armatele Isabellei I de Castilia şi Aragon, ducele de Santa Fe avea o fiică, a cărei frumuseţe era renumită nu numai în ţara-i natală, dar întreaga Europă.

După spusele legendei, unul dintre căpitanii arabi, aghiotant al regelui Boabdil, s'ar fi îndrăgostit de ea, iar tânăra fată ar fi împărtăşit această afecţiune.

Când Maurii fură siliţi să se retragă din Grenada, Esperanza Santa Fe, vru să-şi urmeze iubitul. Tatăl său află însă la vreme de acest proect şi spre a-şi salva fiica dela ceeace el considera degradare, o înjunghiă tocmai când aceasta se pregătia să fugă din castel printr'o uşă dosnică. De atunci spectrul ei apare regulat la anumite răstimpuri în castelul ducilor de Santa Fe, luând forma unei femei îmbrăcate în alb, care trece dintr'o încăpere într'alta, frângându-şi mâinile, în căutarea iubitului pierdut. Nimeni nu-i vorbeşte, nimeni nu-i stă în cale, şi dacă cineva are ghinionul s'o facă, începe imediat să blesteme.

Se spune că Mânăstirea dela Escurial e un loc de întrunire al spectrelor, că în anumite zile şi mai cu seamă de sfântul Ioan, toţi regii şi reginele Spaniei, care odihnesc sub lespezile ei, ies din morminte şi formând o augustă procesiune, intră în biserică, unde un preot îi aşteaptă spre a sluji cu solemnitate un requiem pentru odihna sufletelor lor.

Această slujbă are loc la miezul nopţii şi locuitorii satului din imediata apropiere a mânăstirii susţin, că văd de pe pragul căsuţelor lor, ferestrele strălucitor luminate ale faimoasei catedrale, clădită de Filip al II-lea.

Nimeni n'a îndrăsnit însă până astăzi să se apropie în acele clipe de biserică şi chiar călugării mânăstirei se închid atunci în chilii şi recită rugăciuni, oridecâte ori privirile le cad asupra luminilor radiate de edificiul sacru.

Palatul regal din Madrid îşi are şi el fantoma sa: e spiritul Mariei Louise de Savoia, soţia lui Filip al V-lea.

Se presupune că palatul dela Aranjuez ar fi scena peregrinărilor reginei Elisabeta de Valois, soţia lui Filip al II-lea, care ar fi otrăvit-o când a observat că se îndrăgostise de fiul lui, nefericitul Don Carlos. Mulţi sunt cei cari pretind a fi văzut în cursul nopţilor de vară, apărând pe terasele castelului o femee, care purta un copil în braţe. Nu mai departe decât în actuala familie regală a Spaniei, circulă legenda că Maria Christina, mama lui Alfons al XIII-lea, ar fi întâlnit odată acest spectru şi că groaza pe care i-a provocat-o a fost atât de mare, încât a părăsit imediat palatul dela Aranjuez, refuzând să-i mai calce vre-odată pragul.

Şi acum o ultimă legendă, care se asociază cu dinastia Burbonilor: Se spune că un portret al marei regine Isabella ce se află în galeria palatului Prado, situat în împrejurimile Madridului, se prăbuşeşte la pământ, oridecâteori un suveran al Spaniei e pe cale să moară sau să întâmpine vre-o nenorocire. Acest accident a precedat regulat fiecare criză ce s'a abătut asupra Burbonilor.

Când Isabella a fost isgonită din Spania, portretul marei sale strămoaşe a căzut cu o bubuitură formidabilă de pe peretele unde atârna. Tabloul a prevestit în acelaş mod moartea tinerei regine Maria de Las Mercedes prima soţie a lui Alfons al XII-lea şi moartea a două din fiicele lui: Principesa de Asturia şi infanta Maria Tereza. Tot astfel cu trei zilei înainte de moartea reginei Maria Christina, fosta regentă a Spaniei, tabloul a căzut la pământ, fără vre-o cauză aparentă, spre marea spaimă a celor din palat, cari vedeau în această întâmplare o profeţie sinistră.

Intr'adevăr, situaţia a luat o întorsătură nenorocită din clipa în care înţeleapta femee şi-a dat sfârşitul. In domnia lui Alfons al XIII-lea n'a întârziat să se observe lipsa sfaturilor şi a îndrumărilor sale, de un tact desăvârşit.

Miss România 1932

„Realitatea Ilustrată”, iniţiatoarea concursului de frumuseţe în România, organizează şi pentru anul 1932, elecţiunea celei mai frumoase domnişoare.

Se vor găsi desigur unii cari să creadă că — faţă de situaţia economică atât de critică, în lumea întreagă, — s'ar cuveni să îmbrăcăm doliu şi să nu ne ocupăm de un concurs care nu e destul de grav.

Am arătat întotdeauna că profesia noastră de credinţă este alta, că noi credem că numai printr'un optimism neînfrânt se poate ajunge deasupra necazurilor.

Iată pentru ce, tocmai cu intenţia de a mai uita grijile, vom organiza şi în anul acesta concursul de frumuseţe pentru alegerea „Miss României”.

Este însă probabil că, datorită crizei tot mai acute, americanii să nu mai poată ţinea în anul acesta, concursul lor internaţional, din lipsă de mijloace materiale. In consecinţă, noi vom proclama pe „Miss România 1932” şi îi vom acorda un premiu de 25.000 lei, rămânând ca în cazul când, situaţia schimbându-se, cei din Statele Unite, vor ţinea totuş concursul internaţional, această „Miss România” a noastră, să plece în America.

In numărul viitor al revistei noastre, vom publica condiţiunile şi modul cum va decurge concursul.

Un premiu virtuţii: CORNELIA ROMÂNIEI

In epoca în care sunt încurajate cele mai curioase şi adesea absurde recorduri, revista noastră voeşte să dea o pildă de bun simţ şi ia iniţiativa răsplătirii celei mai frumoase fapte săvârşite de o femee în anul acesta. Voim să premiem recordul virtuţii.

Am socotit că mai mult decât oricare se cuvine să răsplătim virtuţile femenine. Femeea e mai puţin înarmată pentru lupta vieţii decât bărbatul şi sacrificiile pe care trebue să şi-le impună ca să-şi întreţină o mamă bolnavă, ca să-şi salveze copilul, ca să ajute un frate mai mic, sau pentru altă faptă frumoasă, înseamnă adesea o adevărată dramă.

Ştim că virtutea e o floare sfioasă, pe care o descoperi greu, în mijlocul bălăriilor care-au năpădit lumea.

Deaceea apelăm la toţi acei cari au aflat virtutea în jurul lor să ne-o comunice pentruca noi s'o putem răsplăti. Răsplata nu e mare, am fixat — după puteri şi timp — premiul de 25.000 lei, pentru cea mai frumoasă faptă săvârşită de-o femee, în cursul anului curent.

1) Poate participa la acest premiu orice doamnă sau domnişoară din România, indiferent situaţia socială, naţionalitatea sau religia.

2) Premiul se acordă numai pentru cea mai frumoasă faptă care-a fost săvârşită în 1931.

3) Relatarea faptelor virtuoase, care se concureze la premiul de 25.000 lei, poate fi făcută de oricine, prin scrisoare adresată revistei noastre: str. C. Mille 7 Buc. I.

Nu se iau în considerare scrisorile anonime. Toate relatările trebuie să poată fi dovedite cu martori.

4) Un juriu format din persoane de cea mai înaltă autoritate morală — şi al căror nume îl vom publica la vreme — va cerceta toate relatările şi va hotărî fapta care merită să fie premiată.

Concursul rămâne deschis până la 15 Decembrie 1931.

„REALITATEA ILUSTRATĂ“

JOCURILE REALITĂȚII

Din sunetul Jazz-bandului

Săptămâna trecută a fost un grandios festival în București, organizat de revista noastră.

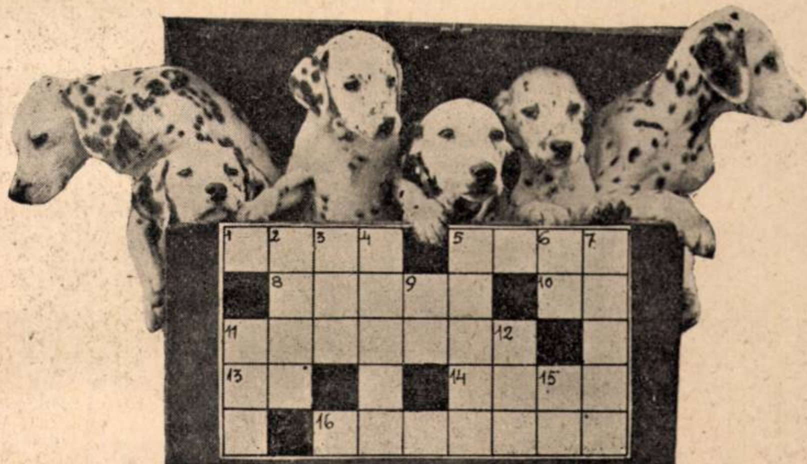
Desenul de mai sus reprezintă orchestra, ale cărei sunete trâmbițează un nou proiect, al revistei de față, pentru anul viitor.

In fiecare grupă de balonașe, aveți câte un cuvânt, compus din literele respective.

Care-i proectul? R.

Cuvinte încrucișate

„Giuvaericale moderne"

ORIZONTAL: 4) Specie de câine tare frumos... 5) Poziția pe două picioare, a câinelui. 8) Cum ai spune d-ta, stimată doamnă, că sunt cățelușii aceștia? 10) Zeu. 11) Porecla pe care d-ta, micuță cititoare, ai da-o unui cățeluș arțăgos, care mârâie încontinuu! 13) Măsură. 14) Spaima iepurașilor. 16) Netrebnică.

VERTICAL: 2) Marș potaie! 3) Curat. 4) Glorie. 5) Bordei, pentru păstrat cereale. 6) Oraș în Chaldeea. 7) Potaie... 9) Conjuncție. 11) Cântecul raței, în momentul când Grivei o cam.., plictisește cu **vizitele...** 12) comandant turc. 15 Inceputul avuției.

Fox

Nouile noastre premii

Concursuri bilunare

Deslegările problemelor în numerele 250—251 se primesc timp de două săptămâni dela apariția primului număr, odică până Marți, orele 6 seara.

Tragerile vor fi bilunare.

De fiecare tragere se vor acorda următoarele premii, proporțional cu numărul jocurilor deslegate

PREMIUL I: 100 lei în numerar;
PREMIUL II-lea: Două aparate de radio cu galenă.

PREMIUL III-lea: 4 volume din operele literare renumite.

N. B. — Deslegările vor fi însoțite de cuponul respectiv, purtând mențiunea: pentru jocuri.

Fiecare categorie va avea șanse egale în categoriile inferioare.

Cupon pentru jocuri

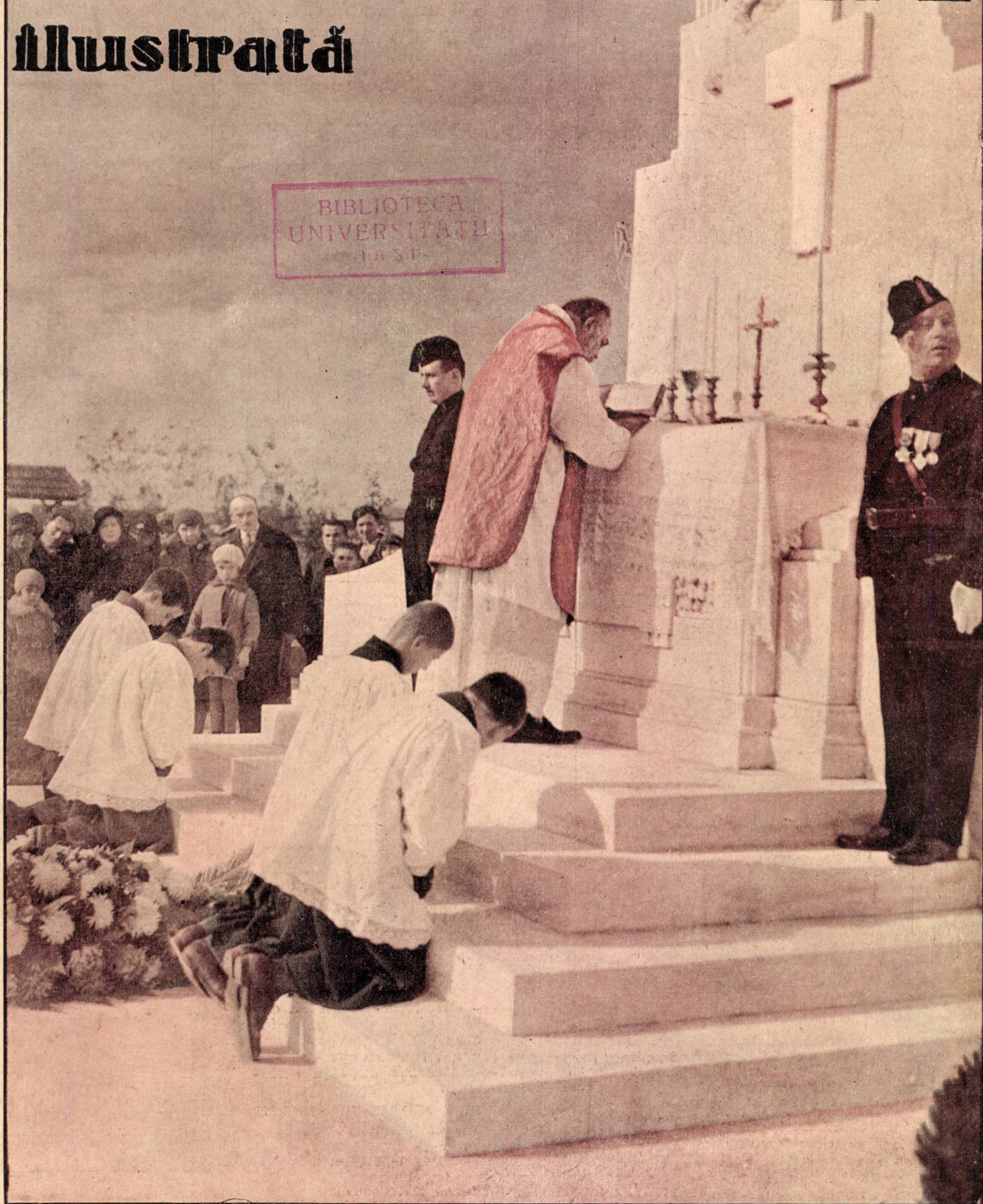
No. 2[illegible]0

Numele și pronumele ....

....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7—9—11. Telefon 359 99.
Prețul abonamentelor: *Un an lei 450; 6 luni lei 230; 3 luni lei 120. Pentru străinătate lei 600 anual.*

Pentru sufletele eroilor. — (Serviciul religios de ziua morților, la mausoleul eroilor italieni, morți în România).

(Foto Berman)

Atelierele „ADEVERUL" S. A.

REALITATEA ilustrată

ANUL V.—No. 251

19 NOEMBRIE 1931

Pregătirea năvodului pentru pescuit. (Bătrân pescar lipovean de pe malul Dunării)

(Foto Berman)

Prețul 10 Lei

In TIAN-CHAN

In pustiul de nisip din interiorul Asiei.

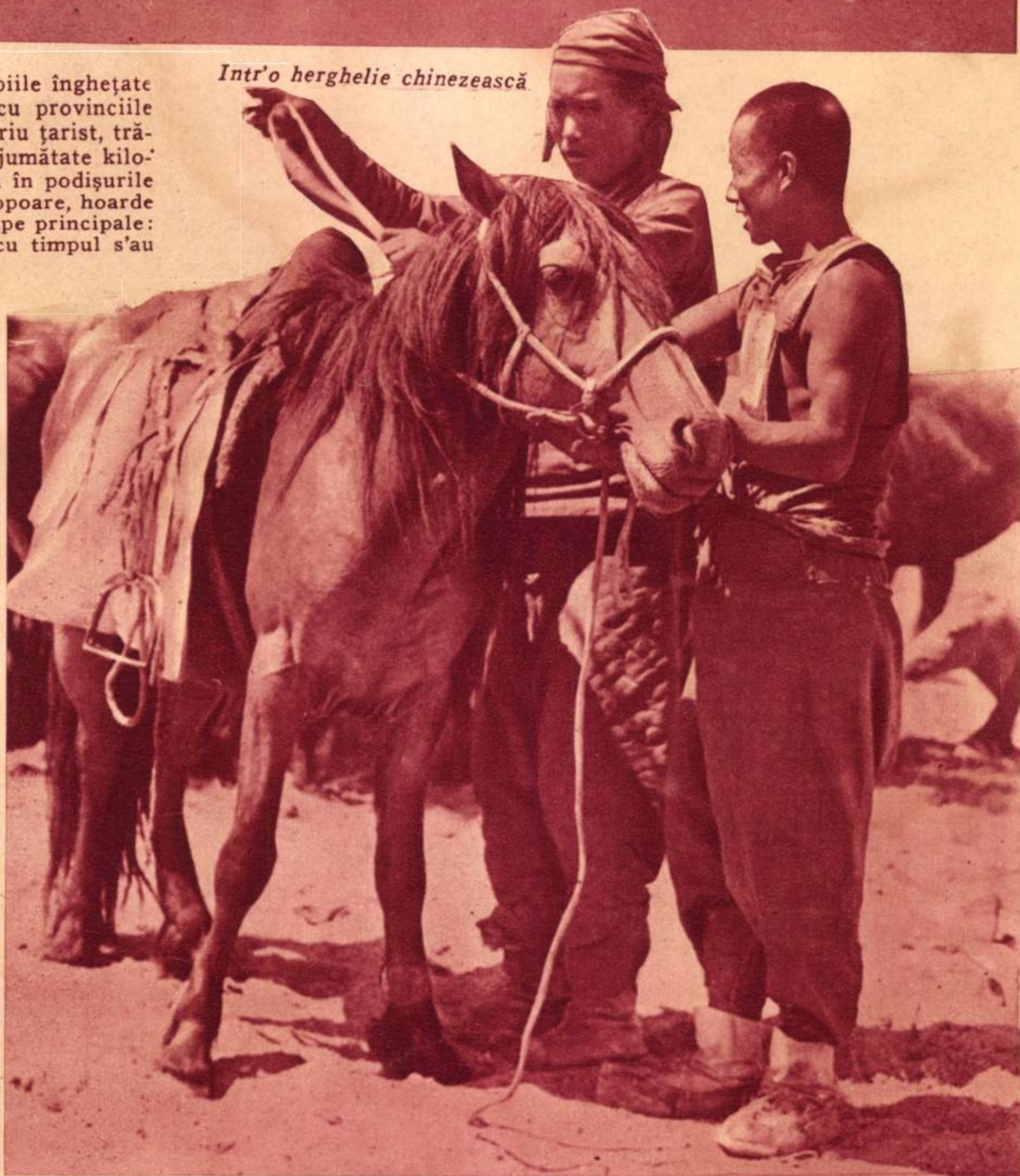

IN mijlocul Asiei, hotărniciţi de câmpiile îngheţate ale Manciuriei, republica chineză cu provinciile ei, Kantsu, Tianc-Cian Pelu şi fostul imperiu ţarist, trăeşte pe o întindere de circa 4 milioane şi jumătate kilometri pătraţi, o rasă de oameni, închegată în podişurile munţilor Altai, compusă din nenumărate popoare, hoarde şi triburi: mongolii. Impărţiţi în patru grupe principale: manciu, sinică, hiperboreană şi carolină, cu timpul s'au format nenumărate popoare, chinezii, japonezii, siamezii, eschimoşii, calmucii, cainzii, calcazii, etc. Dintre aceştia, numai chinezii şi japonezii au reuşit să-şi înfrângă instinctul de nomazi alcătuind imperii şi ajungând la cea mai infloritoare civilizaţie cunoscută în lumea veche. In schimb celelalte popoare, rămase nomade, trăind în triburi şi hoarde, s'au mulţumit cu viaţa de păstori şi au rămas până astăzi într'o stare aproape vecină cu sălbăticia. Şi-au redus viaţa la aceea de păstori primitivi, vânând animalele pe care li le hrănia natura: epuri, antilope, vulpi, zibeline, marmote, etc. sau pescuind în râurile şi lacurile care abundă de tot felul de peşti.

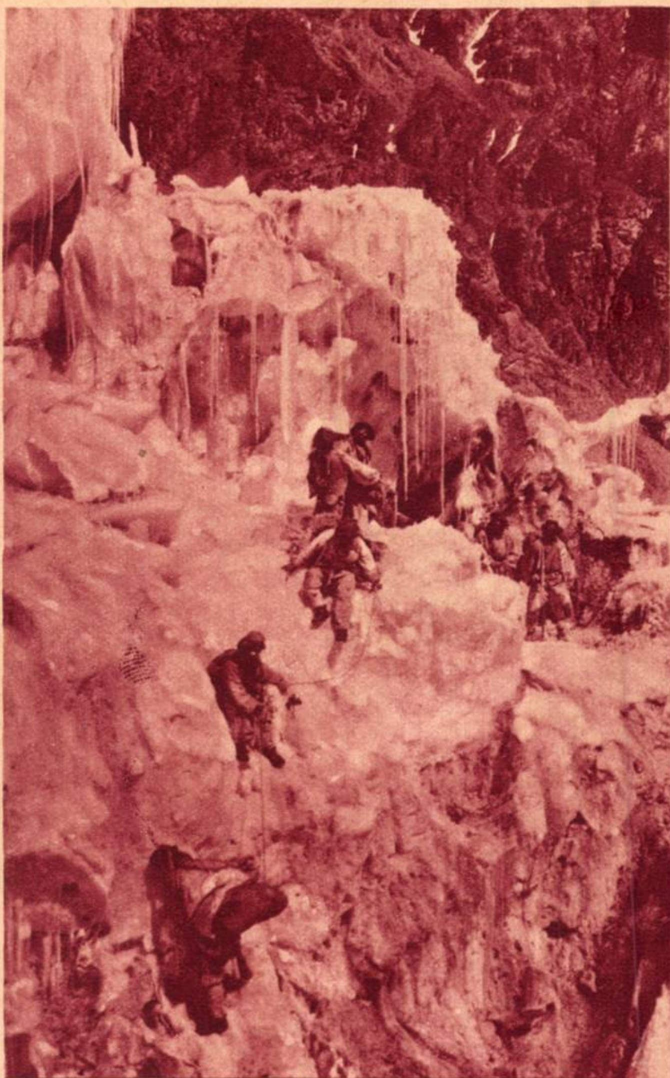
Concentraţi în vastele teritorii ale Tibetului, fideli vechilor obiceiuri, n'au reuşit niciodată să se ridice la o civilizaţie propriu zisă. Cele mai absurde credinţe şi moravuri tronează încă în aceste ţinuturi, de o sălbăticie preistorică. Limba lor, sub forma cea mai simplistă a înţelegerii între oameni, aglutinantă, fără inflecţiuni, cuprinde o mulţime de idiome, dintre care cele mai importante sunt: limbile tătare, calmuce şi buriate.

Necunoscuţi în istorie până în veacul al VI-lea după Christos, mongolii apar odată cu introducerea cultului Lamaismului, care se confundă cu însăş istoria Tibetului. Acelaş rol pe care l-a jucat Papa în creştinism, se poate spune că l-au jucat Lamaii în budhism, şi deci şi în istoria poporului mongol.

Legenda spune, că această ţară a fost

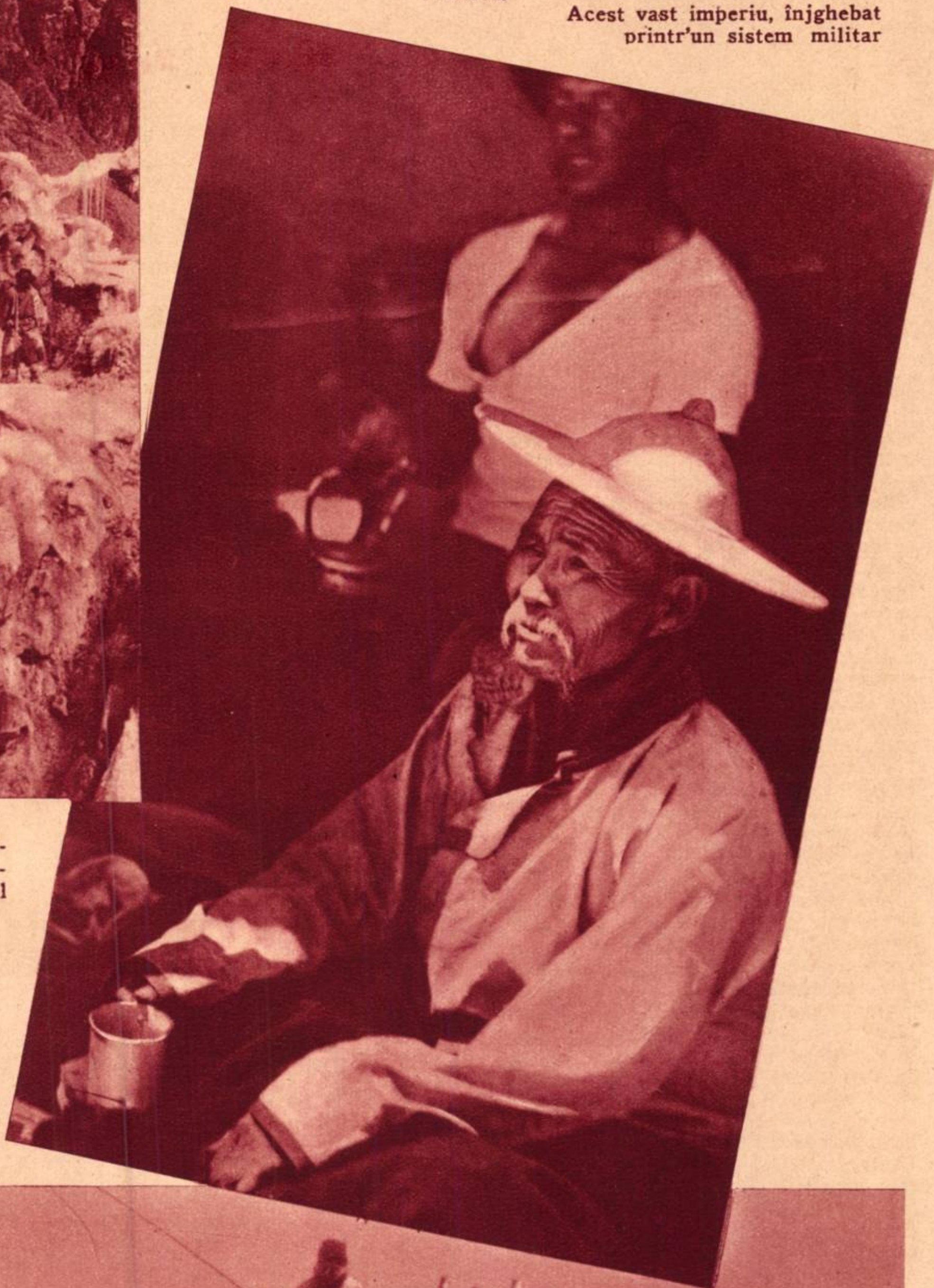
Intr'o herghelie chinezească

1206, epocă în care Tibetul a fost supus de cuceritorul Gengis-Kan, al cărui nepot trece la budhism şi tibetanii văd în el incarnarea lui Sakya-Muni, înţeleptul înţelepţilor, cel care a devenit Budha.

Sub Gengis-Kan apare primul imperiu mongol, care înglobează pe lângă ţinuturile prinţilor din Tibet, toate ţările cuprinse între fluviul Galben, micul Altai, lacul Zaiţen, Hia, împărăţia karezuineană, Koracană, iar în Europa, întinzându-se până la Nipru, marea de Azov şi Crimeea.

Acest vast imperiu, închegat printr'un sistem militar

la început guvernată de un prinţ de rasă indiană, un Dadisatwa, care se stabili pe muntele Butala, în jurul căruia a clădit apoi oraşul Lhassa. Dadisatwa, se numia Somşim, adică vocea celuia în care se resfrânge lumea. Acesta a fost fondatorul Lamaismului, de-atunci Tibetul are o istorie şi de atunci, după credinţa locuitorilor, Buda se încarnează în Dalai Lama.

Prin secolul al XII-lea, prinţul Concio-Kelpo fondează o mânăstire la Cechea. Fiul său devine Dalai Lama, sub numele de Kankga-Gnimbi. El e pontif şi rege. Astfel stăteau lucrurile prin

De sus în jos :

Splendidă perspectivă în munții gigantici Karakorum.

Vulturi de vânătoare dresați, cari sunt întrebuințați în special la prinderea vulpilor albastre și argintii.

Descărcarea unei căruțe cu cărbuni ai pustiului tizic de cămilă).

barbar, care consta numai din jaf, masacre și devastări, nu a avut sorți de a-și menținea prea mult timp unitatea.

Sub Kubilai și Tamerlan, imperiul mongol ajunge la oarecare înflorire, se vorbește chiar de o literatură, de pe urma căruia n'a rămas însă decât biblia tibetană, ba se mai spune că barzii Tangarci cântau versuri la curțile principilor numiți Lama. Prin secolul al XIII, mongolii cad sub stăpânirea chinezilor și începutul lor de civilizație decade. De șease secole încoace, aceeaș ignoranță, simplicitate și primitivism, rămân caracteristicele acestui popor.

Astăzi, răsleții călători cari se aventurează în aceste ținuturi, ne aduc cele mai curioase informațiuni asupra vieții și moravurilor lor. Misticismul, superstițiile cele mai absurde, duhurile rele, domnesc acolo ca în primele secole de copilărie ale omenirii. Astfel, Dalai-Lama e și astăzi înconjurat de o sumă de practici caraghioase, care în ansamblul lor cristalizează o monumentală ignoranță. Odată pe an, la sărbătoarea diavolilor, numită Zama, preoții Lama, în procesiuni nesfârșite, aduc jertfe duhurilor rele și execută mascați dansuri bizare, pentru a alunga nenorocirile aduse de demoni. Cu această ocazie, nevoiașii și bolnavii se adună în jurul mânăstirii în care tronează Dalai-Lama, pentru a fi izbăviți de suferințele lor. Și cum mujicii nu pot vedea fața sfântului în care s'a încarnat Budha se întinde o frânghie în curtea mânăstirii, care pătrunde până în camera Prea Sfântului.

Credincioşii ating această frânghie, în convingerea că benedicţiunea avatarului lui Budha se scurge ca un fluid dealungul ei, satisfăcându-le dorinţele.

Ritualurile cu care se înconjoară un Dalai-Lama, alegerea moştenitorului său, sunt operaţii de natură a ne reaminti practicile preoţilor egipteni, în alegerea boului Apis. Credinţa lor spune că la moartea unui Dalai-Lama sufletul lui Budha se reîncarnează într'un copil, născut în clipa morţei sale. După moartea marelui pontif, preoţii pleacă în căutarea copilului sfânt, pe care-l recunosc după anumite semnalmente secrete şi acesta odată găsit, este întronat în una dintre marile mânăstiri, Lassa sau Turga, sediul pontifilor budhişti.

De cele mai multe ori însă, cu toată puterea sa, un Dalai-Lama nu poate trona prea mulţi ani, din cauza intrigilor perfide pe care le ţes preoţii tibetani. Aceleaşi scene care s'au petrecut pe vremuri în culisele Vaticanului, se petrec şi astăzi aci, unde politica soborului preoţesc dictează în realitate dacă cel intronat trebue să trăiască, sau să fie osândit. Oamenii cei mai vicleni, perfizi, laşi, fac parte din această castă a preoţilor lamaişti. Tot ei exercită teroarea asupra poporului naiv, prin practici vrăjitoreşti, magie neagră sau sugestie în massă, impunându-şi voinţa, determinându-i la cele mai crude acţiuni. Acest popor nu cunoaşte mila şi nici toleranţa. Astfel se explică dece prizonierii luaţi în urma luptelor dintre triburi, sunt exterminaţi în chinuri groaznice, ca tăierea în bucăţi, opărirea cu apă fiartă, străpungerea cu fierul înroşit, sau tăierea cu ferăstrăul dealungul corpului.

Ecouri vagi au pătruns din această misterioasă ţară până în Europa, anunţându-ne că acolo e răsboi şi oamenii se ucid pentru o prinţesă, care a refuzat pe un pretendent la mâna ei. Un astfel de motiv ne aduce aminte de basmele populare, când Verde-împărat îşi pornia oştirile contra lui Roşu-împărat, pentrucă acesta îi refuzase mâna fiicei sale. E acelaş motiv legendar, al răsboiului troian, care apare ca un adevărat miracol în secolul nostru de supracivilizaţie, ideal simplit la care se înrolează massele, în afară de orice idee economică, de ideal de libertate, sau teorie umanitaristă.

LOB.

PITORESCUL BUCUREŞTILOR

Ţigănuşi, vânzători de ziare.

TRAZNETUL

AUTOMOBILUL se înţepenise par'că în mijlocul acelui drum pustiu din Bretania, şi marchizul René de Saint Pierre, convins că stricăciunea nu se putea repara de mâinile lui delicate şi cu modesta-i pricepere technică în materie, se hotărî să caute un ajutor prin împrejurimi. Nu se vedea decât un han singuratec, la şapte sau opt sute de metri depărtare şi tânărul gentilom se îndreptă într'acolo, pe jos, bombănind împotriva soartei protivnice şi jurându-se în gând că nu va mai porni vreodată cu automobilul, fără să ia şi şoferul.

Pe cer nu prea erau semne bune: o armată de nori negri, încărcaţi de furtună, se adunaseră în tăcere şi pe furiş, pe când vântul înteţindu-se din ce în ce mai mult, începuse să mături drumurile;... şi seara se cobori repede, ameninţătoare.

Ajunse la han; de-asupra unei uşi erau atârnate câteva crengi cu verdeaţă şi o firmă ştearsă. Intră şi patronului care-i eşi grabnic în întâmpinare, îi povesti întâmplarea sa.

— Dragă domnule, îi zise acesta, aţi apucat pe un drum unde automobilele care trec, se numără pe degete; în orice caz odihniţi-vă; am să trimit pe unul din fiii mei ca să păzească maşina şi să caute ajutor, dacă sfântul dvs. protector ne va trimite pe cineva prin părţile acestea...

Marchizul de Saint Pierre se aşeză la o masă, resemnat şi comandă şuncă, ouă, pâine, câteva fructe şi vin. Se uită în juru-i; alături era un necunoscut cu înfăţişarea distinsă, care-l salută, cu o înclinare din cap, după care se prezintă:

— Gaston Doufur, avocat din Marsilia.

Era în călătorie de plăcere şi aştepta întoarcerea prietenilor lui, cari se duseseră cu maşina să viziteze nişte ruini, pe când el, nesimţindu-se tocmai bine, preferase să rămână în birtul acela sărăcăcios.

— Au trecut de-atunci câteva ceasuri, zise el înfsârşit, — şi nu se văd. Mi-e teamă să nu fi căzut victime ale unui accident, la fel ca al dvs. domnule marchiz; dacă nu va fi astfel atunci puteţi conta pe sprijinul nostru...

Conversaţia urmă înainte, atingând cele mai felurite subiecte şi deveni din ce în ce mai însufleţită. Se înopta şi furtuna se deslănţui deodată, vijelioasă. Cei doi călători, pierzând orice speranţă de a mai pleca, se pregătiră să petreacă noaptea acolo şi poruncină să li se dea două camere; după aceia, neavând încă poftă să se culce, cerură o pereche de cărţi.

— O ţigare doreşti, domnule Doufur?

— Mulţumesc, da, domnule marchiz.... Admirabilă e tabacherea aceia.... bănuiesc că trebue să aibă o valoare nepreţuită, nu-i aşa?

— Chiar...! E o bijuterie de familie.

...Partidele urmară una după alta şi astfel se făcu miezul morţii.... Marchizul de Saint Pierre, pierduse cinci sute de lire.

— E destul, zise el, — să mergem la culcare.

Scoase din buzunar portmoneul umflat cu bancnote şi-şi achită datoria.

— E o imprudenţă de a călători singur cu atâţia bani şi bijuterii atât de scumpe, cum e briliantul ce-l aveţi la deget — observă avocatul Doufur, băgând câştigul în buzunar. Nu se ştie niciodată ce se poate întâmpla.... Cel puţin sunteţi înarmat?

— Negreşit!

— Atunci e bine... Noapte bună, domnule marchiz.

— Asemenea, domnule avocat.

Se despărţiră. René de Saint Pierre, intrând în camera ce i se rezervase, făcu o constatare neplăcută: nu se vedea nici o urmă de încuietoare! Birtaşul chemat, se mulţumi să zâmbească:

— Aci suntem totdeauna în siguranţă, explică el; hoţi nu sunt de loc.... Eu şi ai mei dormim regulat cu uşa şi ferestrele deschise; încuiem numai poarta de jos.

Marchizul nu mai răspunse şi-l concediă pe patron. Dar aducându-şi aminte de cuvintele partenerului de jos, clătină din cap, cam neliniştit. Uşa se deschidea înăuntrul camerei; el apropie canaturile şi trase lângă ele patul, pentru mai multă siguranţă. apoi aşeză pe măsuţa de noapte, cât mai la îndemână, revolverul. Se duse la fereastră: era destul de înaltă ca să împiedice pe oricine să se urce de jos şi, cum noaptea era înăbuşitor de caldă, o lăsă deschisă...

— „Ah, canalie!" strigă marchizul.

Se culcă cu lampa aprinsă: hoţilor nu le place lumina, ci preferă întotdeauna întunericul. Adormi.... De aceia, ochii lui nu văzură la un moment dat, coborînd dela etajul de-asupra o sfoară subţire, având la capătul de jos un nod, care se putea strânge cu uşurinţă. Laţul acela meşteşugit, cobori până atinse revolverul pus pe măsuţa de noapte şi acolo se opri. După aceia alunecă de sus un ascuţiş de fer care, mişcat cu prudenţă, de o mână misterioasă şi cu multă răbdare, apropie nodul de tocul revolverului pe care-l introduse în aşa fel ca să-l lege la cea dintâiu strânsoare. La urmă, ascuţişul de fer fu tras în sus, de asemenea fu trasă şi sfoara, având atârnat de ea revolverul care se opri tocmai în dreptul tavanului, unde rămase aproape lipit...

René de Saint Pierre continuă să doarmă. La un moment dat, de la balconul de de-asupra camerei unde se odihnia el, apăru ceva alb, care lăsându-se în jos, tăiă perpendicular golul ferestrei deschise: era un cerşaf răsucit şi, de-alungul lui se cobori o figură neagră, omenească, cu faţa acoperită de o batistă, în care erau făcute două găuri pentru ochi...

Fiinţa misterioasă se legăna puţin, învârtindu-se pe loc, apoi puse un picior pe marginea ferestrei. Afară începuse să plouă... Se auzi un tunet, apoi un fulger despică desimea norilor, urmat de un trăznet înfiorător, înseninând noaptea ca o lumină orbitoare şi se pierdu în depărtare...

Marchizul de Saint Pierre, surprins de sgomot în somn, se trezi de odată şi ridicându-se în pat, privi neliniştit înaintea sa. Văzu în rama ferestrei pe un bărbat gata să sară înăuntru; înţelese pe loc despre ce era vorba şi întinse mâna ca să apuce revolverul. Dar nu-l găsi: dispăruse!...

— Ah! canalie! strigă el, recăpătându-şi sângele rece când i se limpeziră gândurile; şi sărind în sus de pe pat, apucă cu amândouă mâinile scaunul ce-l avea alături şi se repezi spre duşmanul necunoscut, dându-i o lovitură înspăimântătoare...

Se auzi un ţipăt de groază, urmat de căderea unui corp la pământ. Se strânse lume. Birtaşul ţinea într'o mână o lanternă şi în cealaltă o puşcă lungă de vânătoare.

— Ce s'a întâmplat aci? întrebă din spatele uşei închisă de oaspele său.

— Sus! veniţi sus!... E un asasin aci!... răspunse marchizul.

— Un asasin? Ah, D-zeule!.... Venim, venim numaidecât!...

Bietul om, urmat de fiul lui, un flăcău de şaptesprezece sau optsprezece ani, care învârtea în mână o secure, se repezi afară şi găsi întins la pământ, fără viaţă.... pe avocatul Gaston Doufur....

A doua zi dimineaţa, marchizul René de Saint Pierre cu maşina trasă de doi cai voinici, porni spre satul cel mai apropiat, unde denunţă întâmplarea postului de jandarmi de-acolo; după care, în automobilul de astă dată reparat, se întoarse la castelul său...

Puţine zile după aceea află că omul care i se prezintase drept avocatul Gaston Doufur, nu era decât un temut răufăcător, căutat de multă vreme de poliţie; şi atunci el zise:

— Binecuvântat fie în veci trăznetul acela, care fără îndoială, mi-a salvat viaţa!...

Unde e avionul românesc care să treacă Atlanticul

ÎNTR'UNUL din numerele trecute ale revistei noastre, am arătat, că d. inginer Radu A. Stoika, — constructorul primelor hidro-avioane româneşti „Geta", — a perfectat contractul pe care l-a încheiat cu o mare uzină din străinătate, pentru construcţia unui hidroavion românesc, care să străbată Atlanticul în etape, sburând din Bucureşti la San-Francisco, purtând tricolorul românesc peste ţările din parcurs, peste apele întinse ale oceanului şi peste sgârie-norii şi preriile noului continent.

Iată dar că ideea lansată de „REALITATEA ILUSTRATĂ" prinde tot mai mult teren, apropiindu-se cu paşi repezi de realizare.

Intr'adevăr, interesul pe care-l arată marele public acestei performanţe aviatice româneşti, a întrecut orice aşteptări şi faptul că iniţiativa particulară a şi pus în construcţie avionul pentru scopul preconizat de noi, dovedeşte că ideea „REALITĂŢII ILUSTRATE" nu numai că este realizabilă, dar executarea raidului se reliefează ca o necesitate naţională.

D. inginer Radu A. Stoika ne comunică printr'o scrisoare că a realizat pe lângă construcţia avionului, al doilea punct principal al executării raidului şi anume: contractul de angajament cu sburătorul care va executa această performanţă aeriană românească.

Indrăzneţul aviator, care şi-a luat angajamentul să poarte culorile naţionale în raidul transatlantic, organizat de „Realitatea Ilustrată", este d. căpitan *Romeo Popescu*, realizatorul celor mai importante recorduri de viteză şi durată ale aviaţiei noastre militare. Nu e mult de când d-sa în compania domnului profesor Ţintă, a stabilit recordul de durată cu avionul „Regele Mihai", al Aeroclubului Albastru, sburând 22 de ore, în circuit închis fără a da drumul manşei şi aterizând cu ultima picătură de benzină la aeroportul Băneasa, fără să prezinte vreo urmă de oboseală. Antrenamentul pe care d. căpitan Romeo Popescu l-a făcut în urmă, îl indica printre aşii români ai aerului, care puteau întreprinde această îndrăzneaţă performanţă.

D. av.-cpt. Romeo Popescu

Contractul intervenit între cei doi animatori ai ideii noastre, prevede printre altele că sborurile de încercare vor fi executate de către căpitanul Romeo Popescu, imediat după sborurile de reglaj efectuate de către pilotul şantierelor în care va fi construit aparatul, nimeni altul neavând dreptul a sbura pe acest hidroavion din momentul eşirii aparatului din construcţie şi până după terminarea completă a performanţei proectate.

Vom ţine în curent pe cititorii noştri, cu pregătirile acestui îndrăzneţ sbor, care va fi executat în orice caz în primăvara anului 1932.

Şezătorile „Realităţii Ilustrate"

Duminică 22 Noembrie a. c., la orele 10 a. m., „REALITATEA ILUSTRATĂ" organizează şezătoarea sa săptămânală, la Teatrul Alhambra din strada Constantin Mille 14.

Aceste şezători sunt alcătuite întotdeauna din două părţi:

1) O discuţie contradictorie între doi fruntaşi ai vieţii noastre culturale, discuţie la care va participa şi publicul şi

2) O parte artistică.

Suntem încredinţaţi că toţi prietenii revistei noastre, îşi vor da întâlnire la aceste şezători, menite să cultive mintea şi să înalţe sufletele, să distreze şi să lumineze.

Preţurile sunt modice şi toţi cititorii „Realităţii Ilustrate", care-şi vor dovedi calitatea lor, prin bonul pe care-l publicăm în această pagină, vor beneficia de o reducere de 10 lei, costul revistei, chiar din aceste preţuri.

O reducere de 10 lei

Bon pentru Şezătoarea Realităţii Ilustrate

Duminică 22 Noembrie 1931